

49.92.
ΝΕΟΛΟΓΟΥ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 1.

ΤΟΜΟΣ Β'.

25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1892.

Πρὸς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας,

Εἰδέρχεται σὺν Θεῷ ἀπὸ τοῦ μετὰ χεῖρας τεύχους ἡ τοῦ **Νεολόγου** **Ἑβδομαδιαία Ἐπιθεώρησις** εἰς τὸ δεύτερον αὐτῆς ἔτος, καθ' ὃ, ὡς ἐν τοῖς προτέροις τελευταίοις τεύχεσιν ἠγγείλαμεν, αὕτη, κατὰ τὰ φιλολογικὰ παραρτήματα τῶν ἐν Εὐρώπῃ κυριωτάτων ἡμεριδῶν, ὀυθμισθῆσεται οὕτως, ὥστε νὰ ἐξυπηρετῶνται δι' αὐτῆς πᾶσαι αἱ τάξεις τῆς κοινωνίας, ἀπὸ τοῦ ἐπιστήμονος μέχρι τοῦ ὀπωδῆποτε παιδείας ἀψαμένου, ἐφ' ᾧ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ θέλουσι περιστρέφεσθαι τὸ πλεῖστον περὶ ζητήματα τῆς ἡμέρας (*actuality*), ἀποβλέποντα ἔνθεν μὲν εἰς τὴν μετάδοσιν τῆς παρ' ἡμῖν, τῆς ἐν Ἀθήναις καὶ Ἑλλάδι ἐν γένει καὶ τῆς ἐν τῇ Εὐρώπῃ, Ἀμερικῇ καὶ ταῖς ἄλλαις χώραις καθόλου πνευματικῆς καὶ πολιτικῆς κινήσεως, ἔνθεν δὲ εἰς τὴν παροχὴν ἐκάστη τάξει τῶν ἀναγνωστῶν αὐτῆς ἀναγνωσμάτων τερπνῶν ἅμα τε καὶ ἐνδιαφορόντων αὐτῇ. Ταῦτα δ' ἐσονται ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὰ ἑξῆς: **Ἱστορικά** καὶ **Φιλολογικά** ἐκ παθῶν τῶν φιλολογικῶν. **Πολιτικά** ἐπὶ ζητημάτων τῆς ἡμέρας. **Ἀναλύσεις** πολιτικῶν καὶ ἄλλων νέων φυλλαδίων ἐκ τῶν ἀπὸ τὴν Εὐρώπῃν φημιζομένων ἢ περὶ τῶν ἡμετέρων πραγματευμένων. **Χαρακῆρες** καὶ **Βιοὶ** συγχρόνων πολιτικῶν ἀνδρῶν ἢ παρελθόντων αἰῶνων. **Ἀναλύσεις** τῶν ἐκδιδομένων ἐκάστοτε ἔργων τῆς ελαφροῦς λεγομένης φιλολογίας καὶ ἰδίᾳ τῶν νέων μυθιστορημάτων. **Περιοηγήσεις**, **Ἀφηγήσεις**, **Διηγήματα**. **Ἄρθρα φαντασίας** ποικίλα ὅλως. **Μονογραφίαι** τοπογραφικαὶ καὶ ἀρχαιολογικαί. **Καλλιτεχνικά**, ἦτοι ἄρθρα περὶ πάντων τῶν τῆς καλλιτεχνίας κλάδων, περὶ μουσικῶν, περὶ εἰκόνων (*tableaux*), ἀγαλμάτων καὶ ἐν γένει ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς γλυπτικῆς, τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, τῆς ζωγραφικῆς, τῆς μουσικῆς, τοῦ θεάτρου

καὶ τῆς δραματικῆς ποιήσεως, ἀναλύσεις συγγραμμάτων περὶ τέχνης, ἀναλύσεις κριτικαὶ ἔργων τῆς κλασικῆς, νεοκλασικῆς καὶ νεωτέρας ρωμαντικῆς δραματικῆς ποιήσεως. **Φιλολογικὰ ἐπιθεώρησις**, ἦτοι ἀναλύσεις κριτικαὶ ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων ἡμετέρων τε καὶ ξένων καὶ μάλιστα τῶν εἰς τὴν ἡμετέραν φιλολογίαν, ἱστορίαν καὶ ἀρχαιολογίαν ἀναγομένων. **Φιλολογικὰ χρονικά**. **Ἐπιστημονικά**, ἦτοι εἰδικὰ περὶ τῶν ἀνακαλύψεων καὶ ἐφευρέσεων ἄρθρα. **Πρακτικά**, τὰ μᾶλλον ἐνδιαφέροντα, τῶν κυριωτάτων ἐπιστημονικῶν ἐταιρειῶν, ἡμετέρων τε καὶ ξένων. **Πρακτικά** ἐν συντομίᾳ τῶν κατὰ καιροὺς συγκροτουμένων ἐπιστημονικῶν συνεδρίων, φιλολογικῶν, ἀνθρωπολογικῶν, ἀρχαιολογικῶν, ὑγιεινῆς κτλ. **Περιγραφαὶ** τῶν κατὰ καιροὺς γιγνομένων γενικῶν ἢ μερικῶν ἐκθέσεων καὶ τῶν ἐν διαφόροις περιστάσεσιν ἐορτῶν, οἷον ἑκατονταετηρίδων, πεντηκονταετηρίδων ἱστορικῶν γεγονότων ἢ ἐπιφανῶν ἀνδρῶν. **Πληροφόρια** περὶ τῆς καθόλου πνευματικῆς κινήσεως. **Δικαστικά χρονικά**, ἐκθέσεις διασῆμων δικῶν. **Ἐπιστημονικὴ ἐπιθεώρησις**. **Παιδευτικὴ ἐπιθεώρησις**, τῆς παρ' ἡμῖν καὶ τῆς ἐν Εὐρώπῃ παιδεύσεως. **Θεατρικὴ ἐπιθεώρησις** περὶ τῶν ἡμετέρων καὶ ξένων θεάτρων καὶ περὶ τῶν διδασκομένων ἔργων καὶ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν. **Θεατρικὰ χρονικά**. **Πολιτικὴ ἐπιθεώρησις** μετὰ πολιτικῶν χρονικῶν. **Ἐκκλησιαστικά ἡμέτερα**. **Οἰκονομικὴ ἐπιθεώρησις**. Τὰ κράτιστα δὲ τῶν τῆς Εὐρώπῃς φύλων ἔσονται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς συντάξεως τῆς τοῦ **Νεολόγου** **Ἐπιθεωρήσεως**, ἀνατιθεμένης εἰδικῶ ἀνδρὶ. Πλὴν τούτων ἡ τοῦ **Νεολόγου** **Ἑβδομαδιαία Ἐπιθεώρησις** θὰ παρέχῃ τοῖς ἀναγνώσταις αὐτῆς ἐκάστοτε καὶ κάλλιστον **Μυθιστόρημα**.

Τοιοῦτο τὸ ἡμέτερον πρόγραμμα. Οἱ πάντες καθορῶσιν ἐν αὐτῷ ὅτι ἡ τῆς τοῦ **Νεολόγου** **Ἐπι-**

θεωρήσεως Διεύθυνσις σκοπὸν αὐτῆς ἔθετο νὰ καταστήσῃ σὺν τῷ χρόνῳ ὅπερ ἀπὸ ἔτους ἐνεκαίνιδεν ἔργον ἐφάμιλλον τῶν ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ τοιούτων, ν' ἀναπληρώσῃ δὲ σπουδαιοτάτην καὶ ὑπὸ πάντων ὁμολογουμένην ἑλλείψιν, ἥς ἕνεκα οἱ πνευματικῆς τροφῆς δεόμενοι καὶ οἱ τῶν ἐπιστήμην παρακολουθεῖν ἐπιθυμοῦντες εἰς ξένα προσφεύγουσι φύλλα καὶ τοῦτο, μόνοι οἱ ξένας γινώσκοντες γλώσσας. Ἀλλὰ πρὸς τούτοις τὸ ἡμέτερον ἔργον συντελέσει καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν παρ' ἡμῖν τῆς πνευματικῆς κινήσεως, ἥτις ὡς ἐν κατόπτρῳ θὰ ἐξεικονίζηται ἐν τῇ **Ἑβδομαδιαίᾳ Ἐπιθεωρήσει**, τῶν ἄρθρων γραφομένων ὑπὸ γνωστῶν παρ' ἡμῖν λογίων καὶ ἐπιστημόνων, οἵτινες προφθρόνως ἀνεδέξαντο τὴν σύνταξιν αὐτῶν καὶ ὧν τὰ ὀνόματα ἀναγραφῆσονται ἐν ἐπομένῳ φύλλῳ.

ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

Πῶς οἱ λαοὶ μεταμορφώσονται τὸν πολιτισμὸν καὶ τὰς τέχνας αὐτῶν.

(Κατὰ μετάρρσιον ἐκ τῶν τοῦ Gustave Le Bon).

Ἐπειράθημεν ἄλλοτε νὰ καταδείξωμεν ὅτι αἱ ἀνώτεροι φυλαὶ καθ' ὁλοκλήριαν ἀδυνατοῦσι νὰ καταστήσωσι τὸν πολιτισμὸν αὐτῶν ἀποδεκτὸν ὑπὸ τῶν κατωτέρων ἢ καὶ νὰ ἐπιβάλωσιν αὐτὸν ταῖς τελευταίαις ταύταις. Λαβόντες ὑπ' ὄψει ἐν πρὸς ἐν τὰ δραστηκώτερα μέτρα ἐνεργείας, ἅτινα οἱ Εὐρωπαῖοι διατιθέασιν—τὴν ἐκπαίδευσιν, τοὺς θεσμοὺς καὶ τὰς θρησκ. δοξασίας—κατεδείξαμεν τὴν ἀπολύτως ἀνεπαρκῆ τῶν ἐνεργητικῶν τούτων μέσων πρὸς μεταβολὴν τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως τῶν ὑποδεεστέρων λαῶν. Ἐπειράθημεν νὰ τεκμηριώσωμεν ὅτι πάντα τὰ στοιχεῖα πολιτισμοῦ τινος ἀνταποκρίνονται πρὸς τινὰς τρόπους τοῦ αἰσθάνεσθαι καὶ σκέπεσθαι, τουτέστι πρὸς διανοητικὸν τι σύστημα, ἀντιπροσωπεῖον τὸ παρελθὸν ὀλοκλήρου φυλῆς, τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῶν πράξεων μακρᾶς σειρᾶς προγόνων, τὰ κληρονομικὰ ἐλατήρια τῆς πολιτείας. Πρὸς μεταλλαγὴν τοῦ πολιτισμοῦ λαοῦ τινος, θὰ ὑπῆρχεν ἀνάγκη μεταλλαγῆς τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. Οἱ αἰῶνες μόνοι, οὐχὶ δὲ οἱ κατακτηταί, δύνανται νὰ συντελέσωσι τοιοῦτό τι ἔργον. Ὑπεδείξαμεν πρὸς τούτοις ὅτι λαὸς τις δύναται ν' ἀνυψωθῆ ἐν τῇ τοῦ πολιτισμοῦ κλίμακῃ μόνον διὰ σειρᾶς ἀλληδιαδόχων βαθμίδων, ἀναλόγων πρὸς ἐκείνας, δι' ὧν διήλθον οἱ καταστροφεῖς τοῦ ἑλληνορωμαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Ἄν διὰ τῆς ἐκπαίδευσσεως δοκιμάσῃ τις ν' ἀποστερήσῃ αὐτὸν τὰς βαθμίδας ταύτας, βαθεῖα μόνον παραλῦει τὴν ἠθικὴν καὶ τὸ λογικὸν αὐτοῦ καὶ ἀγει αὐτὸν ἐπὶ τέλους εἰς θέσιν πολλῶ κατωτέρων ἐκείνης, εἰς ἣν ἐξ ἰδίων εἴχε φθάσει. Κατεδείξαμεν ἐπὶ τέλους ὅτι εἰς μόνον λαὸς, ὁ λαὸς τῶν Ἀράβων, εἶναι ἱκανὸς πρὸς ἐκπο-

λιτισμὸν τῶν κατωτέρων λαῶν, διότι εἶναι ὁ μόνος κατέχων εἰσὶ ἀπλουστάτους θεσμοὺς καὶ πεποιοῦσας. Ὁ συλλογισμός ἡμῶν καὶ τὰ ἐγγράφα, ἐφ' ὧ ἐστηρίζετο ἀνήγοντο ἰδίᾳ εἰς τοὺς ὑποδεεστέρους λαοὺς, τοὺς εὐρίσκομένους διὰ τοῦ ἀποικισμοῦ ἐσυνεπαφῆ μετὰ τῶν ἄκρων πεπολιτισμένων λαῶν. Σήμερον προτιθέμεθα νὰ γενικεύσωμεν τὸ ζήτημα καὶ ν' ἀποδείξωμεν ὅτι αἱ ὑπέτεροι φυλαὶ οὐδέποτε ἐπιγρᾶσθῆσαν ὑπὸ ξένου πολιτισμοῦ ταχύτερον τῶν ὑποδεεστέρων καὶ ὅτι, ἂν αἱ πρῶται ἀπεδέξαντο κατὰ καιροὺς δοξασίας, θεσμοὺς, γλώσσας καὶ τέχνας διαφόρους τῶν τῶν προγόνων αὐτῶν, τοῦτο ἐπηρεάζει ἀφού προηγουμένως βραδέως καὶ ριζικῶς μεταμορφώσαν ταύτας κατὰ τρόπον ὅστε νὰ συμβιβάζωνται πρὸς τὴν διανοητικὴν αὐτῶν ἀνάπτυξιν.

Ἡ ἱστορία φαίνεται καταπολεμοῦσα ἐν ἐκάστῃ δεξιδί τὴν ἀνωτέρω πρότασιν. Συχνότατα παρατιγοῦνται λαοί, μεταβάλλοντες τὰ στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ αὐτῶν, ἀποδεχόμενοι νέα θρησκείματα, νέας γλώσσας, νέους θεσμοὺς. Οἱ μὲν παραιτοῦνται προαιωνίους πεποιοῦσας ἵνα προσέλθωσιν εἰς τοὺς κόλπους τοῦ χριστιανισμοῦ, τοῦ βουδδισμού, τοῦ ἰσλαμισμού· ἄλλοι μεταλλάσσουσι τὴν ἰδίαν γλῶσσαν, ἐνῶ ἄλλοι τέλος ριζικῶς ἀλλοιοῦσι τοὺς θεσμοὺς καὶ τὰς τέχνας αὐτῶν. Φαίνεται μάλιστα ὅτι εἰς κατακτητῆς, ἢ ἀπόστολος ἀρκεῖ ἵνα λίαν εὐχερῶς παραγάγῃ παραπλησίας μεταμορφώσεις. Ἡ ἱστορία ὅμως, ἀφηγομένη ἡμῖν τὰς ἀποτόμους ταύτας ἀναστατώσεις, τελεῖ ἀπλῶς ἐν τῶν συνήθων αὐτῆς καθηκόντων: δημιουργεῖ ὄντ. καὶ διαδίδει πολυχρονίους πλάνας. Ἐκ τοῦ συνεγγυς μελετώντες πάσας τὰς δῖθεν ταύτας μεταβολάς, θ' ἀναγνωρίσωμεν πάραυτα ὅτι τὰ ὀνόματα μόνον τῶν πραγμάτων εὐχερῶς μεταβάλλονται, ἐνῶ αἱ ὕψισθεν τῶν λέξεων συγκροπτόμεναι πραγματικότητες ἐξακολουθοῦσι ζῶσαι, μετ' ἄκρας μόνον βραδυτῆτος μεταμορφούμεναι. Ἴνα ἀποδείξωμεν μὲν τοῦτο, καταδείξωμεν δὲ ταύτοχρόνως πῶς, ὅπισθεν τῆς μεταβλητῆς ὀνομασίας, συντελεῖται ἡ βραδεία τῶν πραγμάτων ἀνάπτυξις, θὰ εἴχομεν ἀνάγκην νὰ μελετήσωμεν ἐν ἐκαστῶν στοιχείῳ ἐκάστου πολιτισμοῦ παρὰ διαφόροις λαοῖς. Τὸ βαρὺ τοῦτο ἔργον πολλῶκις ἄλλοτε πειραθέντες νὰ ἐπιτελέσωμεν, περιττὴν τὴν ἐνταῦθα ἐπανάληψιν ἠγοῦμεθα. Παραλείποντες ὅμως τὰ πολυάριθμα στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ, ἐν τούτων μόνον σήμερον ἐνταῦθα θ' ἀναπτύξωμεν: τὰς τέχνας.

Πρὶν ἢ ἀρξώμεθα τῆς μελέτης τῆς ἀναπτύξεως ἢν αἱ τέχναι λαμβάνουσιν, ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸν ἄλλον λαὸν μεταδιδόμεναι, θὰ εἴπωμεν ἐν τούτοις βραχεία τινὰ περὶ τῶν μεταλλαγῶν, ὅς ὑφίστανται τὰ ἄλλα στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ, ἵνα καταδείξωμεν ὅτι οἱ ἐπὶ ἐνὸς μόνον τῶν στοιχείων τούτων ἐφαρμοζόμενοι νόμοι ἐφαρμόζονται κάλλιστα ἐπὶ πάντων καὶ ὅτι, ἂν αἱ τέχναι λαοῦ τινος συμβιβάζωνται πρὸς τὴν διανοητικὴν κατάστασιν καὶ αἱ γλῶσσαι, οἱ θεσμοὶ αἱ πεποιοῦσας κλπ. συμβιβάζονται ἐπίσης καὶ κατ' ἐξέλιξιν ἀδύνατος ἀποδίνει ἢ ἀπότομος μεταλλαγῆ καὶ ἡ ἀδιαφόρος ἀπὸ λαοῦ εἰς λαὸν μετάδοσις τούτων.

Μολονότι δὲ ἡ θεωρία αὕτη δύναται νὰ φαίντο παράδοξος κυρίως ὡς πρὸς τὰς θρησκευτικὰς πεπο-

θῆσεις, ἐν τούτοις ἐν ταύταις ἰδίαι ταῖς πεποιθήσεσσι δύναται τις νὰ ἀπαντήσῃ τὰ κράτιστα τῶν παραδειγμάτων, ἅτινα δύναται νὰ προσαχθῶσιν εἰς ἀπόδειξιν ὅτι, τὸσον ἀδύνατον εἶναι παρὰ τινι λαῷ ἀποτόμως νὰ μεταβάλλῃ τὰ τοῦ πολιτισμοῦ αὐτοῦ στοιχεῖα, ὅσον ἀδυνατεῖ ἄτομόν τι νὰ μεταμορφώσῃ τὸ ἀνάστημα, ἢ τὸ χρῶμα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.

Οὐδεὶς ἀναμφιβόλως ἀγνοεῖ ὅτι πᾶσαι αἱ μεγάλαι θρησκείαι, ὁ βραχμανισμὸς, ὁ βουδδισμὸς, ὁ χριστιανισμὸς, καὶ ἄλλαι προέκυλθαν τὸν ἐν σφῶν προσηλυτισμὸν ὀλοκλήρων φυλῶν, αἵτινες ἐφάνησαν ἀμέσως αὐτὰς ἐγκολπούμεναι· ὅταν ὅμως ἐγκύψωμεν μικρὸν ἐν τῇ μελέτῃ τῶν τοιοῦτων εἰδῶν προσηλυτισμοῦ θὰ παρατηρήσωμεν πάραυτα ὅτι, ἐκείνο τὸ ὅποιον ἰδίαι οἱ λαοὶ ἐν ἑαυτοῖς μετήλλαξαν εἶναι τὸ ὄνομα μόνον τῆς θρησκείας αὐτῶν καὶ οὐχὶ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἡ θρησκεία, ὅτι δὲ πράγματι αἱ ἀσπασταὶ γενόμεναι θρησκευτικαὶ δοξασθαὶ ὑπέστησαν τὰς μεταμορφώσεις, αἵτινες ἦσαν ἀναγκαῖαι πρὸς συμβίβασιν αὐτῶν πρὸς τὰς προτέρας πεποιθήσεις, τὰς ὁποίας ἀντικατέστησαν καὶ τῶν ὁποίων ἀποτελοῦσιν οὕτως ἀπλῆν μόνον συνέθειαν. Αἱ μεταμορφώσεις αὐταί, ἤς, θρησκευτικαὶ δοξασθαὶ, ἀπὸ λαοῦ εἰς λαοῦ μεταδιδόμεναι, ὑψίστανται, τοσοῦτον σπουδαῖαι ἔτι συχνάκις τυγχάνουσιν ὥστε ἡ νεωστὶ ἀποδεκτὴ γινόμενη θρησκεία οὐδεμίαν πλεονεχίαν ἔχει ψηλαφητὴν συγγένειαν πρὸς ἐκείνην, ἥς διασώζει τὸ ὄνομα. Τὸ ἀριστὸν παράδειγμα τούτου παρέχει ἡμῖν ὁ βουδδισμὸς, ὅστις, μεταδοθεὶς εἰς Σινικὴν, τοσοῦτον ἀγνωρίστος ἀπέβη, ὥστε οἱ σοφοὶ ἐξέλαβον αὐτὸν κατ' ἀρχὰς ὡς ἀνεξάρτητον θεῖον κείμενον καὶ μετὰ μακρῶν μόνον ἀνεγνώρισαν ὅτι ἡ θρησκεία αὐτὴ ἦτο ἀπλῶς ὁ βουδδισμὸς μετερρυθμιζόμενος ὑπὸ τῆς φυλῆς, ἥτις ἀπεδέξατο αὐτόν. Ὁ ἐν Σινικῇ βουδδισμὸς δὲν εἶναι ποσῶς ὁ βουδδισμὸς τῆς Ἰνδικῆς, ὁ ἄλλως τε λίαν διάφορος πάλιν τοῦ βουδδισμοῦ τοῦ Νεπάλ, ὅστις πάλιν διακρίνεται τοῦ ἐν Κεϋλάνη τοιούτου. Ἐν Ἰνδικῇ ὁ βουδδισμὸς ὑπῆρξε μόνον σχίσμα τοῦ βραχμανισμοῦ, ὅστις προηγῆθη ἐκείνου καὶ ἀπὸ τοῦ ὁποίου κατ' ἐξέλιξεν μικρὸν μόνον διαφέρει ἐν Σινικῇ δὲ ἀπετέλει οὐσίαν ἐπίσης σχίσμα προγενεστέρον θρησκευτικῶν δοξασθῶν, μεθ' ὧν στενῶς συνδέεται. Ὁ,τι ἀπεδείχθη διὰ τὸν βουδδισμὸν συμβαίνει καὶ διὰ τὸν βραχμανισμὸν. Ἐπειδὴ ποικίλαι εἶναι αἱ ἰνδικαὶ φυλαὶ εὐχερῶς δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ὑπὸ ταυτόσημα ὀνόματα θὰ εἶχον ἐξάπαντος θρησκευτικὰς δοξασθὰς, εἰς ἕκρον διαφερούσας ἀπ' ἀλλήλων. Ἀναμφιβόλως πάντες οἱ βραχμανικοὶ λαοὶ θεωροῦσι τὸν Βισνοῦ καὶ τὸν Σίβαν, ὡς θεμελιώδεις αὐτῶν θεότητας, τὰς δὲ Βέδας ὡς τὰ ἱερὰ αὐτῶν βιβλία· ἀλλ' αἱ θεμελιώδεις αὐταὶ θεότητες ἀφῆκαν ἐν τῇ θρησκείᾳ μόνον τὰ ὀνόματα αὐτῶν, τὰ δὲ ἱερὰ βιβλία τὸ κείμενον μόνον αὐτῶν. Παρὰ ταῖς θρησκείαις ὅμως ταύταις ἐσχηματίσθησαν ἀπειράριθμα θρησκείματα, ἐν οἷς ἀνακαλύπτονται ἀναλόγως τῶν φυλῶν αἱ μᾶλλον διάφοροι ἀλλήλων δοξασθαὶ: ὁ μονοθεϊσμὸς, ἡ πολυθεΐα, ὁ φετικισμὸς, ὁ πανθεϊσμὸς, ἡ λατρεία τῶν προγόνων, τῶν δαιμόνων, τῶν ζώων κλπ. Ἐάν κρινῇ τις τὰ ἐν Ἰνδικῇ θρησκείματα ἐξ ὧν λέγουσι περὶ αὐτῶν αἱ Βέδαί, οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην δύνατον νὰ σχηματίσῃ ἰδέαν τῶν

θεοτήτων ἢ τῶν θρησκευτικῶν δυξασθῶν, αἵτινες ἐπιφρατοῦσιν ἐν τῇ εὐρείᾳ χερσονήσῳ. Ὁ τίτλος τῶν ἱερῶν βιβλίων τυγχάνει τοῦ σεβασμοῦ πάντων τῶν βραχμάνων, ἀλλ' ἐκ τῆς θρησκείας, ἣν τὰ βιβλία ταῦτα διδάσκουσιν, οὐδὲν ἀπολύτως ὑπολείπεται.

Καὶ αὐταὶ αἱ ἐν Εὐρώπῃ θρησκείαι δὲν ἐξαιροῦνται τοῦ κοινοῦ νόμου τοῦ μεταμορφοῦσθαι ἀναλόγως τῶν φυλῶν, αἵτινες ἀσπάζονται αὐτάς. Ὡς ἐν Ἰνδικῇ, ἀναλλοίωτον παρέμεινε τὸ χρῶμα τῶν διὰ τῆς γραφῆς μονιμοποιηθέντων δογμάτων· τὰ δόγματα ὅμως ταῦτα κενοὶ εἰσὶ τύποι, ὧν τὴν ἔννοιαν ἐκίστη φυλὴ ἑρμηνεύει κατὰ τὸν ἴδιον αὐτῇ τρόπον. Ὑπὸ τὸν γενικὸν ὄρον **χριστιανοὶ** ἀνευρίσκωμεν ἀληθεῖς ἐθνικοὺς, οἳ οἱ οἱτῆς κάτω Βρετάνης, λατρεύοντες εἰδωλα, φετικιστὰς, ὡς οἱ Ἴσπανοὶ, οἱ λατρεύοντες τὰ φυλακτῆρια, πολυθειστὰς, οἳ οἱ Ἰταλοὶ, οἵτινες ὡς ὄλως διάφορους θεότητας τιμῶσι τὰς Παναγίας (Madonas) ἐκάστου χωρίου. Ἄν περαιτέρω ἐξακολουθήσωμεν τὴν μελέτην εὐχερῶς θὰ καταδείξωμεν ὅτι τὸ μέγα θρησκευτικὸν σχίσμα τῆς μεταερρυθμιζόμενης ἡ ἀναπόφευκτος συνέπεια τῆς ἑρμηνείας ἡμῶς καὶ τῆς αὐτῆς θρησκευτικῆς βιβλίου ὑπὸ φυλῶν, μεγάλως ἀπ' ἀλλήλων διαφερούσων, τῶν μὲν λαῶν τῆς βορείου Εὐρώπης ἐννοούντων ἐξ ἰδίων νὰ συζητήσῃ τὸ θεῖον κείμενον καὶ νὰ διακανονίσῃ τὸν βίον αὐτῶν, τῶν δὲ τῆς νοτίου ὑστεροῦντων ὑπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τοῦ φιλοσοφικοῦ πνεύματος. Ταῦτα ὅμως εἰσὶ γεγονότα ἢ ἀνάπτυξις τῶν ὁποίων θ' ἀπεμάκρυνεν ἡμᾶς τοῦ θέματος. Ὁφείλομεν συντομώτερον ἔτι νὰ δεῖξωμεν καὶ δύο ἄλλα θεμελιώδη στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ, τοὺς θεσμοὺς καὶ τὰς γλώσσας, διότι θὰ ἠναγκαζόμεθα νὰ εἰσεδῶμεν εἰς τεχνικὰς λεπτομερείας, αἵτινες κατὰ πολὺ θ' ἀπεμάκρυνον ἡμᾶς τῶν ὁρίων τοῦ ὑπ' ὄψει ἔργου. Ὁ,τι εἶναι ἀληθὲς διὰ τὰς θρησκευτικὰς δοξασθὰς εἶναι ἐπίσης ἀληθὲς καὶ διὰ τοὺς θεσμοὺς· οἱ τελευταῖοι οὗτοι δὲν δύναται νὰ μεταδοθῶσιν ἀπὸ λαοῦ εἰς λαὸν χωρὶς νὰ μεταμορφωθῶσι. Χωρὶς νὰ παραθέσωμεν σειράν παραδειγμάτων, θὰ παρακαλοῦμεν τὸν ἀναγνώστην νὰ παρατηρήσῃ ἀπλῶς πόσον ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις οἱ αὐτοὶ θεσμοί, ἐπιβαλλόμενοι ὑπὸ τῆς βίας ἢ τῆς πειθοῦς, μεταμορφοῦνται ἀναλόγως τῶν φυλῶν, διατηροῦντες ταυτοχρόνως ταυτόσημα ὀνόματα. Αἱ μικραὶ ἰσπανοαμερικανικαὶ δημοκραταὶ ἀπεδέξαντο τὸ δημοκρατικὸν πολιτεῖμα τῶν Ἰνωμένων Πολιτειῶν· παρὰ ταῖς φυλαῖς ὅμως ταύταις, ταῖς συναναμειβόμεναις μετὰ κατωτέρων στοιχείων, ὁ ὄργανισμὸς οὗτος, ὁ τὸσον μεγάλως ἀναδείξας τὰς Ἰνωμένας Πολιτείας, μετεμορφώθη πάραυτα εἰς αἰμοσταγεῖς δικτατορίας καὶ εἰς φοβεράν ἀναρχίαν· τὸ ἐν δὲ μετὰ τὸ ἄλλο, παρὰ τὴν καταπληκτικὴν γονιμότητα τοῦ ἐδάφους αὐτῶν, πάντα ταῦτα τὰ κράτη διέρχονται ἀλληλοδιαδόχως διὰ τῆς διαρκοῦς στάσεως, τοῦ ἐμφυλίου πολέμου καὶ τῆς καταστροφῆς, ἀναμένοντα πιθανῶς τὴν ἐγγιζούσαν ἰσως στιγμήν, καθ' ἣν ἀπορροφῆθῶσιν ὑπὸ ἀνωτέρας φυλῆς. Λαός τις δύναται κατ' ἀκριβολογίαν βίᾳ νὰ ἐπιβάλλῃ τοὺς θεσμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ φυλῆς λίαν διαφόρου, ὡς πράττει τοῦτο ἡ Ἀγγλία ἐν Ἰρλανδίᾳ, ἡ ἐφαρμογὴ ὅμως αὐτῶν ἔχει ὡς συνέ-

πειαν διὰ τὸν ὑποτεταγμένον λαὸν τὴν μᾶλλον ἀξιόθρηνητον κατὰπτωσιν. Αἱ ἡμέτεραι ἀποικίαι παρέχουσι δυσάρεστα παραδείγματα τούτου: ἡ παρ' ἡμῶν ἀπόλυτος ἄγνοια τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν, ἃς ἐνταῦθα ἐκτίθημι, θὰ προκαλέσῃ τὴν ὀλεθρίαν δι' ἡμᾶς ἀπώλειαν τῶν ἀποικῶν τούτων.

Ὡς πρὸς τὰς γλώσσας δὲν θὰ ἐμμεῖνω περισσότερον παρ' ὅσον ἐνέμεινα ἐν τοῖς θεσμοῖς, περιορισθῆσομαι δὲ εἰς τὸ νὰ ὑπομνήσω ὅτι γλώσσά τις, καὶ ὅταν εἴη εὐρηται μεμονωμοποιημένη διὰ τῆς γραφῆς, μεταμορφωθήσεται κατ' ἀνάγκην κατὰ τὴν ἀπὸ λαοῦ εἰς λαὸν μετάδοσιν αὐτῆς, τοῦτο δ' ἐστὶν ἐκεῖνο, ὅπερ καθίστησι τοσοῦτον ἄτοπον τὴν ἰδέαν παγκοσμίου γλώσσης. Ἀναμφιβόλως οἱ Γαλάται ἐν διαστήματι ὀλιγοτέρῳ τῶν δύο αἰῶνων μετὰ τὴν κατάκτησιν, παρὰ τὴν ἄπειρον ὑπεροχὴν τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, ἀπεδέξαντο τὴν λατινικὴν· ἀλλ' ὁ λαὸς μετεμόρφωσε πάραυτα τὴν γλώσσαν ταύτην ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ καὶ τῆς ἰδιαζούσης τῷ πνεύματι αὐτοῦ λογικῆς· αὐταὶ εἰσὶν αἱ μεταμορφώσεις, ἐξ ὧν προήλθεν ἐν τέλει ἡ γαλλικὴ, λίαν διάφορος τῆς ἰταλικῆς καὶ τῆς ἰσπανικῆς, καίπερ κοινὴν μετ' αὐτῶν ἔχουσα τὴν ἀρχὴν. Ταῦτόν συμβαίνει καὶ διὰ τὴν Ἰνδικήν. Τῆς μεγάλῃς χερσονήσου κατοικουμένης ὑπὸ λίαν πολυαριθμῶν καὶ λίαν διαφόρων ἀπ' ἀλλήλων φυλῶν, θ' ἀνέμενέ τις φυσικῶς τὴν ὑπαρξίν λίαν πολυαριθμῶν ἐπίσης γλωσσῶν· οἱ σοφοὶ ἀριθμοῦσι τεσσαράκοντα καὶ διακοσίας τοιαύτας, ἐνίων διαφερουσῶν ἀπ' ἀλλήλων πολλῶ περισσότερον ἢ ἡ ἑλληνικὴ ἀπὸ τῆς γαλλικῆς. Τεσσαράκοντα καὶ διακόσια γλώσσαι, ἐξαιρέσει τριακοσίων περιῖπου διαλέκτων! Ἐκ τῶν γλωσσῶν τούτων ἡ μᾶλλον διαδεδομένη εἶναι νεωτάτη, ἅτε ἀριθμοῦσα ὑπαρξίν ὀλιγοτέραν τῶν τριῶν αἰῶνων· ἡ γλώσσα αὕτη εἶναι ἡ Ἰνδοστανικὴ (hindoustani), ἀποτελουμένη ἐκ συνδυασμοῦ τῆς περδικῆς καὶ τῆς ἀραβικῆς, ἦν δὲ ὠμίλου οἱ μουσουλμάνοι κατακτιπταί, μετὰ τῆς Ἰνδικῆς (hindi), μίαι τῶν μᾶλλον διαδεδομένων γλωσσῶν ἐν ταῖς χώραις, καθ' ὧν ἐγένοντο αἱ ἐπιδρομαί. Νικηταὶ καὶ νικηθέντες ἐλθισμόνησαν πάραυτα τὴν ἀρχικὴν αὐτῶν γλώσσαν καὶ ἤρξαντο ὠμιλοῦντες τὴν νέαν, τὴν ἐθνημοσμένην ἐπὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς νέας φυλῆς, ἦν προὔκαλθεν ἡ διασταύρωσις τῶν διαφόρων ὑπαρχόντων λαῶν.

Ἄδυνατὸν νὰ ἐνδιατρίψω μακρότερον ἀναγκάζομαι νὰ περιορισθῶ εἰς τὴν ἐνδειξίν τῶν θεμελιωδῶν ἰδεῶν. Ἐὰν ἡδυνάμην νὰ προβῶ εἰς τὴν ἀναγκαίαν ἀνάπτυξιν θὰ ἐχώρουν πολλῶ μακρότερον εἶη καὶ θὰ ἔλεγον ὅτι, ὅταν λαοὶ μεγάλως ἀπ' ἀλλήλων διαφέρωσι, αἱ ὡς ἀντίστοιχοι θεωρούμεναι λέξεις παριστάδι τρόπους τοῦ σκέπτεσθαι καὶ τοῦ αἰσθάνεσθαι τοσοῦτον ἀφεστῶτας ἀλλήλων, ὥστε αἱ γλώσσαι αὐτῶν δὲν ἔχουσι συνώνυμα καὶ ἡ πραγματικὴ μετάφρασις τῆς μίαις εἰς τὴν ἄλλην ἀποβαίνει ἀπολύτως ἀδύνατος. Τοῦτο εὐχερῶς τις θὰ κατανοήσῃ, καθορῶν ἐξ ἀποστάσεως αἰῶνων τινῶν ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ φυλῇ τὰς αὐτὰς λέξεις ν' ἀντίστοιχῶσι πρὸς ἰδέας καθ' ὀλοκληρίαν διαφόρους. Προκειμένου δὲ περὶ λαῶν, ἀνηκόντων εἰς φυλὰς καθ' ὀλοκληρίαν διαφόρους, ζησιάντων ἐν ἀπομακροσμέναις ἐποχαῖς καὶ αἱ ἰδέαι τῶν ὁποίων δὲν συγγενεῦσαι πρὸς τὰς ἡμέτερας, ἢ μετάφρασις δὲν δύναται ν' ἀποδώσῃ ἢ

λέξεις, καθ' ὀλοκληρίαν στερουμένης τῆς ἀρχικῆς πραγματικῆς αὐτῶν σημασίας, τοῦτέστι διεγειρούσας ἐν τῷ ἡμέτερῳ πνεύματι ἰδέας, καθ' ὀλοκληρίαν διαφόρους ἐκείνων, ἃς ἐξεπεροσώπουν ἄλλοτε. Τὸ φαινόμενον τοῦτο ἐκπλήσσει ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὰς ἀρχαίας γλώσσας τῆς Ἰνδικῆς. Παρὰ τῷ λαῷ τούτῳ, τῷ κυμαινόμεναις ἔχοντι τὰς ἰδέας, οὐ τινος δὲ ἡ λογικὴ οὐδεμίαν ἔχει πρὸς τὴν ἡμέτεραν συγγένειαν, αἱ λέξεις οὐδέποτε ἔσχον τὴν ἀκριβῆ καὶ καθορισμένην ἐκείνην σημασίαν, ἦν παρέσχον ἐπὶ τέλους εἰς αὐτὰς ἐν Εὐρώπῃ οἱ αἰῶνες καὶ ὁ χαρακτήρ τοῦ ἡμέτερου πνεύματος. Ὑπάρχουσι βίβλοι, ὡς αἱ Βέδαι, ἢ μετάφρασις τῶν ὁποίων κατόπιν ματαίων ἀποπειρῶν ἀπέβη ἀδύνατος. Τὸ νὰ εἰσδύσωμεν εἰς τὴν σκέψιν ἀτόμων, μεθ' ὧν συζῶμεν, ἐξ ὧν ὅμως χωρίζουσιν ἡμᾶς διαφοραὶ ἡλικίας, γένους καὶ ἀνατροφῆς, τοῦτο δυσχερῆστατον ἦδη ἀποβαίνει· τὸ νὰ εἰσδύσωμεν ὅμως εἰς τὴν διάνοιαν φυλῶν, ὑπεράνω τῶν ὁποίων τοσοῦτοι παρῆλθον αἰῶνες, τοῦτο εἶναι ἔργον, ὅπερ οὐδεὶς ποτε σοφὸς θὰ κατορθώσῃ νὰ ἐπιτελέσῃ. Ὀλοκληρῶς ἢ ἐπισημονικῶς μάθησις, ἦν δύναται τις ν' ἀποκτήσῃ, χρησιμεῖ εἰς τὸ νὰ καταδείξῃ μόνον τὸ ἐντελὲς ἀνοηλές ἐκ παραπλησίων δοκιμῶν.

Ὅσονδήποτε βραχεῖα καὶ μικρὸν ἀνεπτυγμένα τυγχάνωσι τὰ προηγηθέντα παραδείγματα, ἐπαρκέουσιν εἰς τὸ νὰ καταδείξωσιν ὁπόσον βαθεῖαι εἶναι αἱ μεταμορφώσεις, εἰς ἃς οἱ λαοὶ καθυποβάλλουσι τὰ στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ, ἄπερ ἑτέρωθεν ἀρῶνται. Τὸ δανειζόμενον στοιχεῖον φαίνεται συχνάκις σπουδαῖον, διότι πράγματι τὰ ὀνόματα μεταβάλλονται ἀποτόμως· ἐν ἀρχῇ ὅμως ὁ τύπος οὗτος εἶναι ἀληθῶς πάντοτε ἀσημαντὸς καὶ μόνον τῇ τῶν αἰῶνων παρόδῳ, διὰ τῆς βραδείας ἐνεργείας τῶν γενεῶν καὶ συνεπειᾶ ἀλλεπαλλήλων προσθηκῶν τὸ δάνειον στοιχεῖον ἀποβαίνει λίαν διάφορον τοῦ στοιχείου. ὅπερ κατ' ἀρχὰς ἀντικατέστησεν. Ἡ ἱστορία, ἥτις ἐν ταῖς λέξεσι κυρίως περιορίζεται, δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὰς ἀλλεπαλλήλους ταύτας μεταβολὰς, ὅταν δὲ λέγῃ ἡμῖν π. χ. ὅτι λαὸς τις νέαν θρησκείαν ἀπεδέξατο, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον φανταζόμεθα πάραυτα δὲν εἶναι ποδῶς αἱ πράγματι ἀποδεκταὶ γενόμεναι θρησκευτικαὶ δοξασαί, ἀλλ' ἡ θρησκεία μᾶλλον, ἢ ὅταν σήμερον γινώσκωμεν αὐτὴν μορφήν. Ἴνα δὲ καλῶς ἐννοήσωμεν τὴν γένεσιν τῶν βραδείων τούτων ἐφαρμογῶν καὶ διακρίνωμεν τὰς διαφορὰς, αἵτινες διαχωρίζουσι τὰς λέξεις ἀπὸ τῆς πραγματικότητος, ὀφείλομεν νὰ ἐγκύψωμεν ἐν τῇ βαθείᾳ μελέτῃ τῶν ἐφαρμογῶν τούτων. Οὕτως ἡ ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ ἀποτελεῖται ἐξ ἐφαρμογῶν, βραδέως τελουμένων, ἐκ μικρῶν ἀλλεπαλλήλων μεταμορφώσεων. Ἄν δὲ φαίνονται ἡμῖν αἰθνηδίοι καὶ σπουδαῖαι, τοῦτο συμβαίνει διότι, ὡς ἐν τῇ γεωλογίᾳ, παραλείπομεν τὰς μεσολαβούσας φάσεις καὶ λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν τὰς τελευταίας μόνον.

Τοῦτο δὲ συμβαίνει διὰ τὸν ἐξῆς λόγον ὅτι, πράγματι ὁσονδήποτε εὐφυῆς καὶ ὑψ' ὁσονδήποτε πλεονεκτικῶν πεπρωκισμένος κἂν θεωρηθῇ λαὸς τις, ἢ ἰκανότης αὐτοῦ ὡς πρὸς τὴν ἀπορρόφησιν, οὕτως εἴπῃ, νέου στοιχείου τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι πάντοτε λίαν περιορισμένη. Τὰ ἐγκεφαλικά κυψέλια δὲν ἀφομοιοῦσιν ἑαυτοῖς ἐντὸς ἡμέρας ἐκεῖνο, ἢ δημιουργία τοῦ ὁποίου αἰῶνας ὄλους ἀπῆλθε ὡς καὶ

ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν ἀναγκῶν ὀργανισμῶν διαφερόντων. Μόναί αἱ βραδείαι ἀπὸ γενεῆς εἰς γενεάν ἐπισφραγεύεις ἐπιτροπέουσι παραπλησίας ἀφομοιώσεις. "Ὅταν μελετήσωμεν κατωτέρω τὴν τῶν τεχνῶν ἀνάπτυξιν παρὰ τῇ εὐφυστέρῳ τῶν τῆς ἀρχαιότητος λαῶν, παρὰ τοῖς Ἑλλήσι διπλοῦντι, θὰ ἴδωμεν ὅτι πολλοὺς οὗτοι ἀπῆλθον αἰῶνας μέχρις οὗ ἐξέλθωσι τῶν προτύπων τῆς Ἀσσυρίας καὶ τῆς Αἰγύπτου, ἅτινα ἀπετέλεσαν κατ' ἀρχὰς τὰς τέχνας αὐτῶν καὶ μέχρις οὗ φθάσωσιν ἀλληλοδιαδόχως, ἀπὸ βαθμίδος εἰς βαθμίδα εἰς τὰ ἁριστουργήματα. ἅτινα τὸ ὄνομα αὐτῶν ἀπῆλθον αἰῶνα.

Καὶ ὅμως πάντες οἱ ἀλλήλους ἐν τῇ ἱστορίᾳ διαδεξάμενοι λαοί, ἐξαιρέσει ἀρχηγῶν τινῶν λαῶν, οἳ οἱ Αἰγύπτιοι καὶ οἱ Χαλδαῖοι, οὐδὲν ἄλλο εἶχον νὰ πράξωσιν ἢ ν' ἀφομοιώσωσιν ἑαυτοῖς τὰ τὸν κληρὸν τοῦ παρελθόντος ἀποτελέσαντα στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ, τῇ ἀναλόγῳ μεταρρυθμίσει αὐτῶν συμφῶνως πρὸς τὴν διανοητικὴν αὐτῶν κατάστασιν. Ἡ τῶν διαφόρων πολιτισμῶν ἀνάπτυξις ἀπειρώς βραδυτέρα θὰ ἦτο καὶ ἡ τῶν διαφόρων λαῶν ἱστορία διηκεῖ θ' ἀπετέλει ἐξ ἀρχῆς ἐπανάληψιν, ἢ μὴ εἶχον κατορθώσει νὰ ἐποφελῶνται ἐκ τοῦ πρὸ αὐτῶν παρεσκευασμένου ὕλικου. Τὰ πρὸ ἐπτὰ ἢ ὀκτὼ χιθιάδων ἐτῶν δημιουργηθέντα συστήματα πολιτισμοῦ ὑπὸ τῶν κατοικῶν τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Χαλδαίας ἀπετέλεσαν πηγὴν ὕλικου, ἐξ ἧς πάντες οἱ λαοὶ προσῆλθον ἀλληλοδιαδόχως ν' ἀντλήσωσιν. Αἱ ἐλληνικαὶ τέχναι ἐγεννήθησαν ἐκ τῶν τεχνῶν, αἵτινες ἐδημιουργήθησαν ἐν ταῖς ὄχθαις τοῦ Τίγριτος καὶ τοῦ Νείλου. Ἐκ τοῦ ἐλληνικοῦ ὕψους ἐγεννήθη τὸ ρωμαϊκόν. Τὸ ρωμαϊκόν ὕψος, ἀναμυχθὲν μετὰ ἀνατολικῶν ἐπιρροῶν, ἐδημιούργησεν ἀλλεπαλλήλως τὸ βυζαντινόν, τὸ κελτορωμανικόν καὶ τὸ γοτθικόν ὕψος, ἅτινα πάντα ἐποικιλῶν ἀναλόγως τῆς μεγαλοφυΐας καὶ τῆς ἡλικίας τῶν λαῶν, παρ' οἷς ἀνεψήθησαν, ἀλλ' ἅτινα πάντα ἔσχον μίαν κοινὴν καταγωγὴν.

"Ὅ,τι εἶπομεν περὶ τῶν γλωσσῶν ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ πάντων τῶν στοιχείων τοῦ πολιτισμοῦ: ἐπὶ τῶν θεσμῶν, τῶν γλωσσῶν καὶ τῶν θρησκευτικῶν δοξασιῶν. Αἱ εὐρωπαϊκαὶ γλώσσαι προέρχονται ὡς γνωστὸν ἐκ μιᾶς μητρικῆς γλώσσης, ὀμιλουμένης ἄλλοτε ἐπὶ τοῦ κεντρικοῦ ὀροπεδίου τῆς Ἀσίας. Τὸ ἡμέτερον δίκαιον, εἶναι τέκνον τοῦ ρωμαϊκοῦ, τέκνου καὶ τούτου τῶν προγενεστέρων περὶ τοῦ δικαίου θεσμῶν. Ἡ ἰουδαϊκὴ θρησκεία προέρχεται ἀπ' εὐθείας ἐκ τῶν χαλδαϊκῶν δοξασιῶν· συσχετισθεῖσα ὅμως πρὸς τὰς ἄριανικὰς δοξασίας ἀπέβη ἢ μεγάλη θρησκεία, ἥτις διέπει τοὺς λαοὺς τῆς Δύσεως ἀπὸ δισχιλίων περιπίου ἐτῶν. Καὶ αὐταὶ αἱ ἡμέτεραι ἐπιστήμαι δὲν δὲν θὰ εἶχον τὴν σημερινὴν αὐτῶν μορφήν, ἀνευ τῆς βραδείας ἐπιπεργείας τῶν αἰῶνων. Οἱ μεγάλοι ἰδρυταὶ τῆς νεωτέρας ἀστρονομίας, ὁ Κοπέρνικος, ὁ Κέπλερ, ὁ Νεύτων, συνδέονται μετὰ τοῦ Πτολεμαίου, τὰ συγγράμματα τοῦ ὁποῖου ἐχρονόμησαν πρὸς διδασκαλίαν μέχρι τοῦ ΙΕ' αἰῶνος, ἐνῶ ὁ Πτολεμαῖος πάλιν συνδέεται διὰ τῆς ἀλεξανδρείανης σχολῆς μετὰ τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῶν Χαλδαίων. Οὕτω, παρὰ τὰ φοβερὰ χάσματα, ὧν βροίθει ἡ ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ, διορθῶμεν βραδείαν ἐξέλιξιν τῶν ἡμετέρων γνώσεων, καθοδηγοῦσαν ἡμᾶς διὰ τῶν αἰῶνων καὶ τῶν

κρατῶν μέχρι τῆς ἡοῦς τῶν ἀρχαίων τούτων συστημάτων πολιτισμοῦ, ἅτινα πειράται ἤδη ἢ νεωτέρα ἐπιστήμη νὰ συνδέσῃ μετὰ τῶν ἀρχηγῶν ἐκείνων χρόνων, καθ' οὓς ἡ ἀνθρωπότης ἐστερεῖτο ἱστορίας. Ἄλλ' εἰ καὶ κοινὴ ἢ πηγὴ, αἱ προοδευτικαὶ ἢ παλινδρομικαὶ μεταμορφώσεις, εἰς ἃς ἕκαστος λαὸς ὑποβάλλει ἅπερ ἐδανείσθη στοιχεῖα, ἀναλόγως τῆς διανοητικῆς αὐτοῦ καταστάσεως, εἰσὶ λίαν διάφοροι, ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν ἱστορίαν τῶν τοῦ πολιτισμοῦ συστημάτων εἶναι αὐτὴ αὐτὴ ἢ ἱστορία τῶν ἐν λόγῳ μεταμορφώσεων.

Γ. Κ. Α.

(Ἀκολουθεῖ).

ΠΕΡΙ ΓΕΝΕΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΑΘΩΜΙΛΗΜΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

κατὰ Γ. Ν. ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΝ.

Ὁ πολὺδρις καὶ ἀκμάτος καθηγητὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου κ. Γ. Ν. Χατζιδάκης ἐξέδωκε κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο σπουδαιότατον σύγγραμμα, *Einleitung in die Neugriechische Grammatik*, 1892, Leipzig, Breitkopf-Härtel, S. 464. Ἐν τῷ πολυτίμῳ τούτῳ πονήματι ὁ σπουδῆς τῆς ἐπιστήμης θεράπων κ. Γ. Ν. Χατζιδάκης παρὰ τὰ τέως πρὸ ἡμῶν περὶ τῆς καθωμιλημένης γλώσσης κρατοῦντα ἀνεμνηρίστως ἀποδείκνυσιν ὅτι ὡς ἐκ τῆς ἀπτικῆς διὰ τὴν διέδοσιν τοῦ ἐλληνισμοῦ εἰς χώρας ἀλλοφύλους ἢ κοινὴ διέλεκτος, οὕτως ἐκ ταύτης διὰ τὴν ἐμαθίαν τῶν μέσων χρόνων ἢ καθωμιλημένη γλώσσα βραμυθὸν ἀναπτύχθη.

Διὰ τῆς ἐξελπίσεως τοῦ ἐλληνισμοῦ ἀπὸ τοῦ 300 π. Χ. εἰς βραχέστερον χρόνον, καὶ δὴ διὰ στρατιωτῶν, ἐμπόρων καὶ τεχνιτῶν, οἷς ὀλίγον περὶ τῶν τῆς γλώσσης μέλει, ἢ γλώσσα ἀπέβλεπε κατὰ μικρὸν ἢν τέως εἶχεν ἀπτικὴν μορφήν, τοῦτο μὲν ἀφομοιοῦσα πρὸς τοὺς ὁμαλοὺς τοὺς ἀνωμλοὺς τύπους, τοῦτο δὲ δημιουργοῦσα ὁμαλοὺς νέους. Οὕτως ἐσχηματίσθησαν οἱ μελλοντικοὶ τύποι ἴσῳ ἀντὶ ἄσσομαι κατὰ τὰ ἄσσω, ἦτα, ἀκοῖσω ἀντὶ ἀκοῖσμαι κατὰ τὰ ἀκοῖω, ἦκουσα, ἀλέσω ἀντὶ ἀλῶ κατὰ τὸ ἦλεσα, ἀμαρτήσω ἀντὶ ἀμαρτήσομαι, ἀρακίψω ἀντὶ ἀρακίψομαι, ἀνατίεσω ἀντὶ ἀνατίεσομαι, ἀπατήσω ἀντὶ ἀπατήσομαι, ἀποδράσω ἀντὶ ἀποδράσομαι, ἀπολάβω ἀντὶ ἀπολαύσομαι, ἀπολέσω ἀντὶ ἀπολῶ κατὰ τὸ ἀπόλεσα, βαδίσω ἀντὶ βαδιοῦμαι κατὰ τὸ ἐβάδισα, βιδάσω ἀντὶ βιδῶ, βοήσω ἀντὶ βοήσομαι, γελῶσω ἀντὶ γελᾶσομαι, γνῶσω ἀντὶ γνῶσομαι, δῆξω ἀντὶ δῆξομαι, ἐλάσω ἀντὶ ἐλῶ κατὰ τὸ ἦλασα, ἐλεῶσομαι ἀντὶ εἶμι, ἐπατίεσω ἀντὶ ἐπατίεσομαι, ἐψήσω ἀντὶ ἐψήσομαι, θανατώσω ἀντὶ θανατώσομαι, καθίσω ἀντὶ καθιῶ, καλέσω ἀντὶ καλῶ, κλαῶσω ἀντὶ κλαῶσομαι καὶ κλαίψω, μελετήσω ἀντὶ μελετήσομαι, ὀμόσω ἀντὶ ὀμοῦμαι κατὰ τὸ ὤμοσα, παιξῶ ἀντὶ παιξομαι, πλεῶσω ἀντὶ πλεῶσομαι κατὰ

τὸ ἐπλευσα, πρεύσω ἀντὶ πρεύσομαι, ρεύσω ἀντὶ ρεύσομαι κατὰ τὸ ἔρρευσα, σιωπήσω ἀντὶ σιωπήσομαι, σκώψω ἀντὶ σκώψομαι, τελέσω ἀντὶ τελῶ, γάγομαι κατὰ τὸ ἔφαγον ἀντὶ ἔδομαι. Ὅμοίως ἰσορφώθησαν καὶ οἱ ἀόριστοι ἦξα ἀντὶ ἤγαγον, ἤρησα ἀντὶ εἶλον, ἠμάρτησα ἀντὶ ἠμαρτον, ἄφησα ἀντὶ ἀφήκα, ἐβλάστησα ἀντὶ ἐβλάστον, ἐβίωσα ἀντὶ ἐβίωον, ἀρέγγωσα ἀντὶ ἀρέγγων, ἔδηξα ἀντὶ ἔδακον, ἀπέδρασα ἀντὶ ἀπέδραον, ἔδωσα ἀντὶ ἔδωκα, εἰλέξα ἀντὶ εἰλέκυσσα, εἶρησα ἀντὶ εἶρπυσα, καθεῖξα ἀντὶ κατέσχοον, εἴησα ἀντὶ ἐβίωον, ἔθεσα ἀντὶ ἔθηκα, ἔθειξα ἀντὶ ἔθιγον, ἔκραξα ἀντὶ ἔκραγον, εἰλεῖψα ἀντὶ εἰλιπον, ὠλίστησα ἀντὶ ὠλισθον, ὠσφρησάμην ἀντὶ ὠσφρόμην, ἐπέτασα ἀντὶ ἐπτόμην, ἔρρευσα ἀντὶ ἔρρῶν, ἔτεξα ἀντὶ ἔτεκον, ἔτρεξα ἀντὶ ἔδραμον, ἔφθασα ἀντὶ ἔφθην, ἔχυσσα ἀντὶ ἔχεα, ὠρησάμην ἀντὶ ἐπριάμην (περὶ τῶν ἀόριστων τούτων βλέπε καὶ Κ. Κόντον ἐν Λογίῳ Ἑρμῆ, 1, 3 κεξ.).

Πρὸς τούτοις προὔτιμήθησαν κατὰ μικρὸν οἱ μῦλλον ἐκτεταμένοι καὶ ὀμαλοὶ τύποι τῶν βραχυτέρων καὶ ἀνωμάλων· οὕτως αἱ λέξεις πρόβατον, χοῖρος, προσφάμιον ἀντικατέστησαν τὰς οἰς, ἕς, ὄφον· οἱ ὀμαλοὶ τύποι τοῦ κρέατος, τὰ κρέατα, τοῦ κέρατος, τὰ κέρατα, τοῦ τέρατος, τὰ τέρατα τοὺς ἀνωμάλους τοῦ κρέως, τὰ κρέα κτλ. Οὕτω τὸ πλοῖον ἀντὶ ἡ γαῖς, τὸ ὄψάριον ἀντὶ ὁ ἰχθύς, τὸ ρηθὼν ἀντὶ τὸ ὄδωρ, ἀγαθός, ἀγαθωσῆν ἀντὶ ἀγαθός, ἀρετὴ, τάχιον καὶ ταχύτερον ἀντὶ θάπτον καὶ ταχέατα ἀντὶ τάχιστα, πλειότερον ἀντὶ πλείων. Πρέειν, πλέειν, ρέειν, πλέει, ρέει, πρέει ἀντὶ πρέειν, πλέειν, ρέειν, πλεί, ρεί, πρέι, κατὰ τὰ πρέω, πλέομεν, ρέοσι. Πετώ ἀντὶ πέτομαι ἐκ τῶν ἐπέτασα, πετάσω, χένω, ἔχυσσα ἀντὶ χέω, ἔχεα ἐκ τῶν ἐχέθην, κέρνυμαι, χνέος. Ἐκ τῆς ἀποστροφῆς ταύτης πρὸς τοὺς ἀνωμάλους καὶ χαλεποὺς σχηματισμοὺς πυρήθησαν τὰ ὀμαλὰ καὶ εὐκλιτὰ ὑποκοριστικὰ, κτέμιον, ὠτίον, κλειδίον, παιδίον, βώδιον, ἀλώριον (βλέπε καὶ Κ. Κόντον ἐν Γλωσσικῆς Παρατηρήσεσιν 147). Οὕτω καὶ τὰ ἀροτριῶν ἀντὶ ἀροῦν, δεσμεύειν ἀντὶ δεῖν, κλαδεύειν ἀντὶ κλάειν, ἐνταρμιάζειν ἀντὶ θάπτειν, σαροῦν ἀντὶ σαίρειν. Καὶ τύποι ἑλλειπόντες ἐσχηματίσθησαν ὀμαλῶς ἀντὶ τῶν ἐξ ἄλλων θεμάτων ἀνωμάλων ἠρχόμην, ἔρχου, ἐρχόμενος ἀντὶ τῶν ἦα, ἴθι, ἰώρ, ἠ.λ.εῖμιμαι ἀντὶ ἀλήμιμαι (ἀλείβομαι), ἠ.λεσμαι ἀντὶ ἀλήλεσμαι (ἀλήθομαι, ἀλώμαι).

Πρὸς ἐκφανεστέρην πρὸς τὴν παθητικῆς καὶ μέσης σημασίας ἐπλάσθησαν τύποι διὰ παθητικῶν καταλήξεων ἀντὶ τῶν πρότερον ἐνεργητικῶν· κατέαγμα ἀντὶ κατέαγα, ἐρρηγμαι ἀντὶ ἐρρωγα, ἐάλωμαι ἀντὶ ἐάλωκα, πέπηγμαι ἀντὶ πέπηγα, τέτηγμαι ἀντὶ τέτηκα, ἐδύθην ἀντὶ ἔδου, δέδμεται ἀντὶ δέδεκα, χαίρομαι ἀντὶ χαίρω κατὰ τὰ συνώνυμα ἠδομαι, ἐνφραύομαι, ἀγάλλομαι, ἐπέδρην, ἐπτάρην ἀντὶ ἔπαρδον (πέρδομαι), ἔπαρον (πέτρνυμαι), κατεδάρθην ἀντὶ κατέδαρθον κατὰ τὸ ἐκοιμήθην, ἠιώθην ἀντὶ ἐάλωρ, ἠλώκα ἀντὶ ἐάλωκα.

Καὶ εἰς τὸν σχηματισμὸν συνθέτων προέβη διὰ τὴν εὐκολίαν ἢ κοινὴ διὰ λέκτος ἀντὶ τῶν πρότερον ἀπλῶς λεγομένων. Οὕτως ἔπλασεν εἰρκοφῆλαξ ἀντὶ φῆλαξ τῆς εἰρκτης, δεσμοφῆλαξ ἀντὶ φῆλαξ τοῦ δεσμοπηρίου, λευκόδια ἀντὶ λευκὰ ἰα, ἀγυθοδαίμων ἀντὶ ἀγαθὸς δαίμων, φουρικοθάλατοι ἀντὶ φουρικών βάλιοι, καλοκάγαθος ἐκ τοῦ καλοκάγαθία ἀντὶ καλὸς κάγαθος, ἐκ τούτου δὲ καὶ βῆμα καλοκαγαθῶ, εὐκαιρῶ ἀντὶ εὖ σχολῆς ἔχω, σάγγρος ἀντὶ σῆς ἀγγίος, χρῆσιμίειν ἀντὶ χρῆσιμον γίγνεσθαι, ἀναστατοῦν ἀντὶ ἀνάστατον ποιεῖν, αἰχμαλωτίζεσθαι ἀντὶ αἰχμάλωτον γίγνεσθαι.

Ἀντὶ τοῦ ἀνωμάλου προσφύματος—τρῖς—τρίδος ἐχρησίμεισε τὸ ὀμαλὸν—τρία—τρίαι· οὕτως ἐλέγετο ἐν τῇ κοινῇ μαθήτρια οὐχὶ πλέον μαθητρίαι, ὀρχήστρια οὐχὶ ὀρχηστρίαι, κατὰ ταῦτα δὲ ἐσχηματίσθησαν καὶ τὰ πλόντρια, καθαρίστρια, ρικῆτρια, μετανάστρια κτλ., ἐξ ὧν τὰ τῆς καθωμιλημένης ἢ ῥάφτρα (=ἡ ῥάπτρια), ἡ κλέφτρα, ἡ ψεύτρα, ἡ μεθόστρα, ἡ πλιόστρα, ἡ προξενήτρα, ἡ χοροῦστρα, παρὰ δὲ ταῖς Χίους τὸ ἐκπεσὲν ἰ ἀκούεται ἔτι καὶ νῦν χοροῦστρα, κλέφτρα, προξενήτρα (βλέπε Κ. Κανελλῆσι Χιὰ καὶ πολυλαχρῶ).

Διὰ τοῦ προσφύματος—της ἐδημιουργήθησαν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς κοινῆς διαλέκτου πολλὰ ὀνόματα, πλείστα δὲ διὰ τοῦ προσφύματος—αἰ. Οὕτως ἐγένετο βαπτιστής, προσκνητής, εὐαγγελιστής, ἱηλωτής, πραγματευτής, καθ' ἃ τὰ τῆς καθωμιλημένης ἀλωριστής, τραγουδιστής, χορευτής, περάτης (ἐκ τοῦ ἐμπεράτη=μοχλός), ἐμβολιαστής, βουτηχτής, τρυγητής, πατητής, μαχαιροβγάλτης, σκυλοπιχτής, ποτιστής, ἐμβύτης (μπάτης), νεροχύτης· κατὰ δὲ τὰ τῆς κοινῆς διαλέκτου φαγῆς, κορυζῆς, πυρακῆς κτλ. ἐσχημάτισε πλείστα ἢ καθωμιλημένη, χελιδῆς, μυτιῆς, γλωσσῆς, στρεϊδῆς, μυλωνῆς, γαλατῆς, ὀρολογῆς, ἀλευρῆς, ψαρῆς, ψωμιῆς, ζευγῆς, γαλκωματῆς, ξυλλῆς, λαδῆς, κρασῆς, πετρῆς, ἀμαξῆς, καλαμαρῆς, φουστανελλῆς, μαχαιρῆς, σταφυλῆς, γυναικῆς, κοσκινῆς, κολοκυνθῆς, κρομμυδῆς, ἀγγουρῆς κτλ.

Καὶ διὰ τῶν ξενικῶν προσφύματων—ἀρις (=arins)—ἀτος (=atus) ἤρξαντο ἡδη ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν Ρωμαίων πλαττόμενα ὀνόματα, ἀποθηκάριος, ἀρχάριος, βασταγάριος, δευτεράριος, δοχειαρίος, καθ' ἃ δι' ἀποκοπῆς τοῦ ο τὰ τῆς καθωμιλημένης πεισματῆρις, κανχηάρις, ἐπυάρις, κοιλιάρης, λουτράρις, περβολῆρις, περαματῆρις, διακοιάρης· δροσῆτος, ἀθάτος, (=ἀνθάτος) μυρωδάτος, ἀφράτος (ἐκ τοῦ ἀφρός), στηθῆτος, παγωγάτος, γενῆτος, φευγάτος, χορτάτος, τρεχῆτος, κλεφτάτα, τὰ δὲ εἰς—ατορ δηλοῦσιν ὀνόματα ἐδεσμάτων, κυδωνῆτορ, ἀμυγδαλιῆτορ, καρυνῆτορ, κρομμυδῆτορ, σεληῆτορ, ροβιθῆτορ, κασταγῆτορ, δαμιασκηῆτορ.

Ἐκ τοῦ προσφύματος—αἰ—ακος διὰ τὴν εὐχέριαν ἐν τῇ κλίσει ἐσχηματίσθη τὸ πρόσφυμα—ἀκιον, πιράκιον, βωλάκιον, καμάκιον, μυστάκιον, κοιλιάκιον, κοιτάκιον, χαράκιον, λανράκιον, θωράκιον, ρυάκιον κτλ., ἐκ τοῦ προσφύματος δὲ τούτου δι' ἐκπτώσεως

τοῦ οὐ προῦκυψε τὸ πρόσφυμα—ἀκι, ἐξ οὗ ἐπλασεν ἡ καθωμολημένη πλείστα, νερμάκι, ποταμάκι, τραπεζάκι, ποδαράκι, χρυλίκι, χερμάκι, στοματάκι, καὶ κύριζ ὀνόματα τὸ Βασιλάκι, τὸ Γεωργάκι, τὸ Γιαννάκι, τὸ Κωστάκι, τὸ Μεγαλίκι, τὸ Δημητράκι κτλ., καὶ διὰ προσλήψεως τῆς καταλήξεως ε τῆς ὀνομαστικῆς τοῦ ἀρσενικοῦ ὁ Βασιλίκις, ὁ Γεωργάκις, ὁ Γιαννάκις, ὁ Κωστάκις κτλ.

Ἡ κατάληξις—ισιον ἢ—σιμον ἐγένετο χρήσιμος εἰς σχηματισμὸν πολλῶν ἀρρημένων, οὐσιαστικῶν, μεταστάσιμον (=μετάστασις), διακαιήσιμον (=διακαιήσις), ἀναλήψιμον (=ἀνάληψις), αἰτήσιμον (=αἴτησις) κτλ., κατὰ δὲ ταῦτα ἐπλάσθησαν τὰ δημώδη σπάσιμο, χάσιμο, σιάσιμο (=διόρθωσις ἐκ τοῦ ἰσά-ζω), στρέψιμο, κόψιμο, ψήσιμο, πλῆσιμο, πλέξιμο, χέσιμο, φάσιμο (ὄψινω), βράξιμο κτλ.

M. I. ΚΕΦΑΛΑΣ.

(Ἀκολουθεῖ).

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΩΣ

ὑπὸ Paul Bourget.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ μηνὸς ἰουλίου τοῦ ἔτους 188... ὁ κ. Ἡλίας Λαυρέντιος, δεύτερος γραμματεὺς πρεσβεΐας παρὰ τινι τῶν αὐτῶν τοῦ Βορξ, διεπληκτίσθη πρὸς τινι τῶν εὐγενῶν τοῦ τύπου Ἰνκρξίς τοῦ διπληκτισμοῦ ἐγένετο πρὸ τριπέζης οὐίστ, τὸ πρόσχημα ὅμως τοῦ χαρτοπαιγνίου δὲν ἠδύνατο ν' ἀποκρύψῃ ἐξ ὀλοκλήρου τὸ κύριον αἴτιον, ὅπερ συνίστατο ἐκ τοῦ ἐξῆς, ὅτι ἦσαν προδήλως ἀντίπαλοι ἐν τῷ πεδίῳ τῶν ἔρωτικῶν αἰσθημάτων. Μολονότι ὁ νέος Γάλλος δὲν εἶχεν ἐγγίσει ξίφος μονομαχίας ἀπὸ τριετίας ἤδη, ἐν τούτοις ἐτραυμάτισε σοβαρῶς τὸν ἀντίπαλόν του.

Ἡ νίκη ὅμως αὐτῆ ἐν τῷ πεδίῳ τῆς φιλοτιμίας, ὑπῆρξεν ἥττα καταστρεπτικὴ ἐν τῷ τῶν συμφερόντων. Ὁ τραυματισθεὶς ἔζη καὶ ἦτο πρωτότοκος υἱὸς τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἐξ ἄλλου δὲ ὁ Ἡλίας εἶχε δεχθῆ νὰ μονομαχήσῃ χωρὶς νὰ συμβουλευθῆ τὸν ἀρχηγόν αὐτοῦ. Ὁ δεξιώτατος οὗτος διπλωμάτης, ὅστις ἤδη δὲν διετέλει ἐν εὐνοίᾳ παρὰ τῷ ὑπουργεῖῳ, ἐνεκα τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ φρονημάτων, ἐτέθη εἰς διαθεσιμότητα, ὅπερ ἀπετέλει προσωρινὴν μόνον δυσμένειαν ἐπὶ τῇ ὁποίᾳ συνεχώρησαν αὐτῷ οἱ φίλοι του, καθύστερον ἐπέτρεπεν αὐτῷ νὰ ἀπέλθῃ εἰς Παρισίους. Καὶ αὐτὸς οὗτος ὅμως νύχταριστήθη, διότι τὸ ρωμαντικὸν τῆς ἀρρομῆς ἐκάλυπτε τὸ δυσάρεστον τοῦ ἀποτελέσματος. Καὶ ὅμως τὸ μικρὸν τούτο δυστύχημα ἐνείχε κίνδυνον πραγματικόν. Ὁ Λαυρέντιος εἶχε τεθῆ εἰς ἀργίαν ἐν ἐποχῇ δυσχερεῖ τοῦ ἠθικοῦ αὐτοῦ βίου. Διετέλει ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν κρίσεως, τὴν ὁποίαν ἡ ἐξωτερικὴ δρᾶσις, καίτοι λίαν ἀσθενῆς ὑπῆρχεν ἐν τῷ σταδίῳ του, ἀπέκρυπτεν αὐτῷ ἀπὸ πολλῶν μηνῶν. Τῆς δρᾶσεως ἐκείνης ἀνακοπίσεως ἡ ἀσθένεια τῆς

καρδίας, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἦτο προσβεβλημένος ὁ νέος ἀπεκαλύφθη δι' ἀμέσων συμπτωμάτων.

Ὁ Ἡλίας Λαυρέντιος ἦν τότε τριάκοντα καὶ τριῶν ἐτῶν τὴν ηλικίαν. Ἀρχούντως ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα καὶ ἰσχνὸς ἐκέκτετο καὶ τι λεπτόν ἐν τῇ φυσιογνωμίᾳ, τούτο δὲ ἐδείκνυεν αὐτὸν νεώτερον τῆς πραγματικῆς αὐτοῦ ηλικίας. Τὸ ἐξωτερικὸν ἐκείνου πλήρους νεκρότητος, ἀποπνεύμενον ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς σωματικῆς αὐτοῦ κατασκευῆς καὶ τῶν κινήσεων πάντων τῶν μελῶν τοῦ σώματος αὐτοῦ, καθίστατο ἐπιβλητικώτερον καὶ ἠῤῥανεν ἐκ τῆς λεπτότητος τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὰ ὁποία εἶχον μείνει σχεδὸν παιδικά. Αἱ βαθεῖαι ὅμως πτυχαὶ τῶν βλεφάρων, τὰ ὁποία ὅταν ἐγέλα συνεπτύσσοντο κατὰ τὰ ἄκρα, ἡ κόπωση ἦν προέδιδεν ἡ χροιά τοῦ προσώπου ἀντανακλῶσα τὴν κόπωσην τοῦ αἵματος, εἰδὸς τι νύκνης καὶ χυνώσεως διαφανομένης ἐν τοῖς γλαυκωτάτοις ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ καὶ ἄπειρα ἄλλα σημεῖα ἀπεκάλυπτον εἰς τὸ ἐταστικὸν βλέμμα τὴν πρόωρον καὶ ὑποτύφουσαν ἐξάντησιν παρὰ τῷ ἀνδρὶ ἐκείνῳ τῷ ἔχοντι τὸ χάριεν ἐξωτερικὸν ἐφήβου. Οἱ περίπλοκοι χαρακτῆρες τῆς φυσιογνωμίας ταύτης παρεῖχον τὴν παράδοξον ἐντύπωσιν ὄντος νεωπάτου, ἀλλὰ καὶ ἡμιμεμαρχμένου ἐν ταύτῳ. Τὰ πᾶθη ἐφαίνοντο ὅτι κατέστρεψαν αὐτὸν ἀποτόμως χωρὶς νὰ διέλθῃ διὰ τῆς ὥρας τῆς ὀριμάνσεως καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ἐκείνου παιδὸς πρόωρος ἀπολαύσαντος τῶν πάντων δὲν ἦτο ἀλλ' ἢ φανερὰ ἐξωτερικεῖσις ὑποκόφου ἐργασίας, συντελεσθεῖσης ὑπὸ τῶν περιστάσεων ἐπὶ τῆς φύσεως ἐκείνης τῆς ἐκ γενετῆς λεπτοφυσστάτης καὶ εὐθραύστου. Ὁρρανὸς κατὰ τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος τῆς ηλικίας αὐτοῦ, κατὰ δὲ τὸ δέκατον ὄγδοον κύριος μικρῆς περιουσίας, — ἠρίθμει τοσαύτας χιλιάδας φράγκων εἰσοδήματος ὅσα καὶ ἔτη, — ὁ Ἡλίας Λαυρέντιος κατέλιπεν εἰς τὸν φυσικὸν αὐτοῦ ροῦν τὸν βίον αὐτοῦ χωρὶς νὰ τὸν διευθύνῃ.

Ἐπειδὴ ἐκέκτετο τὴν ἄκραν ἐκείνην αἰσθητικότητα, ἥτις ἐπιτρέπει τῷ ἀνθρώπῳ, ἀνευ πολλῆς κακῆς πίστεως, νὰ παίξῃ τὴν κωμῶδιαν τοῦ ἔρωτος καὶ κατὰ τὰς ἐλαφροτέρας ἔτι ἰδιοτροπίας, — ἐπειδὴ ὠραῖον πρόσωπον, μόλις ἀνδρικὸν προσλαμβάνον χαρακτηριστῆρα συνεπέειχ λεπτοτάτου μύστακος ἀρξαμένου νὰ καθίσταται μέλας, χαρίεσσαν ἀπετέλει ἀρμονίαν μετὰ τῆς θωπευτικῆς χάριτος τῆς συμπεριφορᾶς αὐτοῦ, — ἐπειδὴ ἀπ' ἑτέρου ἡ μόνη ἀσχολία αὐτοῦ κατὰ τὴν διάρκεια τῶν ἐτῶν κατὰ τὰ ὁποία εἰργάζετο ὡς ὑπεράριθμος ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν ἐξωτερικῶν, ἦτο νὰ ἐρωτοτροπῆ πρὸς ὅλας τὰς γυναῖκας καὶ νὰ συγχάξῃ ὅλας τὰς κοινωνικὰς τάξεις, ἐνεκα πάντων τούτων τῶν λόγων εἶχε παρουσιασθῆ αὐτῷ πολλὰς περιστάσεις πρὸς διαφόρους διασκεδάσεις ἐκκεντρικὰς εἰς ἃς εἰσέδου χερσὶ τε ποσὶ τε, χωρὶς νὰ σκεφθῆ ὅτι ἐκ τῆς προσκαίρου ἡδονῆς καταστρέφει τὴν ζωτικότεραν αὐτοῦ ἰκμάδα. Ἡ εὐκολία τῶν σχέσεων τούτων, ἃς δέχεται τις μᾶλλον ἢ ἐκλέγει, εἶχε παρεμποδίσει τὴν ἀνάπτυξιν παντὸς σφοδροῦ αἰσθημάτων

ἐν τῇ καρδίᾳ ἐκείνῃ, μᾶλλον φιληθόνῳ ἢ αἰσθηματικῇ. Ὁ Ακυρέντιος λοιπὸν εἶχε φθάσει εἰς τὸ τέλειμα τοῦ πρώτου νεκρικοῦ σταδίου αὐτοῦ χωρὶς πράγματι ν' ἀγαπήσῃ, καίτοι, μεθ' ἡσπυκῶν μετριωφροσύνης, ἠδύνατο νὰ θεωρήσῃ ἑαυτὸν ἄνθρωπον ἐπιτυχόντα ἐν τῷ πεδίῳ τῶν ἐρώτων. Ἀναμνήσεις διετῆρει πολλὰς, λύπης ὅμως ἐπὶ ἀποτυχίᾳ οὐδεμίαν. Ἡ παράδοξος ἀνωμαλία τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ ὤφειλε, κατὰ τὸ τέλος τοῦ τριακοστοῦ ἔτους, νὰ καταλήξῃ εἰς οἰκτράν καταστάσιν ἠθικῆς νόκως. Ἡ συγκεχυμένη κατανόησις τῆς στεριότητος τῆς καρδίας του παρηκολούθησε παρά τῷ νεαρῷ τουτῷ ἀνδρὶ τὴν φυσικὴν ἐκείνην μελαγχολίαν, ἣτις εἶναι σκληρὸν μᾶθημα τῆς καταχρήσεως τῶν ἡδονῶν καὶ τὴν ὁποῖαν γινώσκουσιν ἄριστα, ὅσοι κατεχρήσθησαν τῆς ζωτικότητος αὐτῶν. Ὁ δὲ Ακυρέντιος, υἱὸς Παισιανῶν καὶ Παισιανῆς, δὲν εἶχε νὰ θέσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν διασκεδάσεων αὐτοῦ ἰδιοσυγκρασίαν ρωμαλαίαν καὶ πλήρη περικλείουσιν ἐν ἑαυτῇ τὸν θησαυρὸν ὀλοκλήρου σιδηρῆς κράσεως γενεῶν. Εἶχε κατασπαταλήσει τὴν ζωτικὴν αὐτοῦ δύναμιν χωρὶς νὰ ἀπολαύσῃ τοῦ βίου.

Δύο εἶχον παρέλθει ἔτη ἀπ' οὗτο ἐγκατέλιπε τοὺς Παισιῶν, κατὰ δὲ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ πνευματικὴ ἀσχολία, ἣν προεχέλασαν παρ' αὐτῶν, αἱ ἀνάγκαι τῆς ἐργασίας, ἡμύθισαν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ νὰ ἀναπολῇ τὴν θλιβεράν ἐκείνην ἀλήθειαν, τῆς ὁποίας ἡ πραγματικότης ἐπεφάνη ἐπιβλητικῇ αὐτῷ ἄμα ὡς ἡ καταναγκαστικὴ ὀκνηρία ἔρριψεν αὐτὸν βορᾶν εἰς τὰς πολυώρους σκέψεις. Ὅτε, κατὰ τὸν μῆνα νοέμβριον, τὸν ἐπακολούθησαν τὴν δυσμένειαν αὐτοῦ, ἐγκατέστη αὐτῷ ἐν τῷ μικρῷ διχμερίσματι τὸ ὁποῖον εἶχε διατηρήσει καὶ ἔπερ ἔκειτο κατὰ τὴν ὁδὸν Μπαρμπὲ Ντεζουῆ, ἐπὶ τῆς πρὸς τὴν ὁδὸν πλευρᾶς μεγάλῃς οἰκοδομῆς σπανίως ὑπὸ τῶν κυρίων αὐτῆς οἰκουμένης, ὅταν κατέλιπεν ἐπισκεπτήρια μετὰ συνεπτυγμένου ἄκρου εἰς τὰς οἰκίας εἰς ἃς ἄλλοτε τακτικῶς ἐσύχναζεν, ἀνεπέσωσε μέρος τῆς ἐπιπλοσκυθῆς αὐτοῦ, παρέστη κατὰ τὰς παραστάσεις τῶν μᾶλλον φημιζομένων ἔργων καὶ τὰ πάντα διέταξεν εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐπαναλάβῃ τὸν πρότερον αὐτοῦ βίον, βίον προλελογισμένης καὶ τακτικῆς σπατάλης, τότε ἤρξατο νὰ αἰσθάνηται τὰς προσβολὰς τῆς μᾶλλον ἰσχυρᾶς καὶ δυσφόρου πλήξεως. Διασκεδασθέντων τῶν πρώτων κληνῶν τῶν αἰσθήσεων, ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ ἀτμοῦ τῆς αὐταπάτης, ἡ ὁποία καταδεικνύει ἡμᾶς κατ' ἀρχὰς ἡγχαριστημένους ἐξ ἡμῶν αὐτῶν, ἡ ὑπαρξίς αὐτοῦ ἀπεκαλύφθη αὐτῷ ἐν πάσῃ τῇ δυσκρίστῳ καὶ γυμνῇ αὐτῆς μετριότητι. Ἐκρινεν ὅτι τὸ ἐγείρεσθαι τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ, γράφειν ἐπιστολάς, ἀναγινώσκειν ἐφημερίδας, προγευματίζειν ἐν τῷ οἴκῳ, ἐνδύεσθαι, ἐξέρχεσθαι εἰς ἐπισκέψεις, ἐνδύεσθαι καὶ πάλιν, δειπνεῖν ἔξω καὶ διέρχεσθαι τὴν ἐσπέραν παρὰ τινι οἰκογενεῖ, ἐν τῷ θεάτρῳ ἢ τῇ λέσχῃ, ἀπετέλει τὸν μᾶλλον ἀνυποπόρως μονότονον τρόπον τοῦ ζῆν, ὃν ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ τις. Ἀνέλυσεν ἑαυτὸν καὶ παρετήρησε μετὰ σκληρᾶς διανοητικῆς διαυγείας, ὅτι

ἀπέβη, οὐχὶ ἐγωιστής, —διότι δὲν ἠγάπα πολὺ ἑαυτὸν, —ἀλλὰ λίαν ἀδιάφορος πρὸς τοὺς ἄλλους, ἠναγκάστη δὲ νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὑπῆρξε πάντοτε τοιοῦτος. Ἐτυχε βεβαίως καλῶν φίλων, ἀλλ' οὗτοι ἢ ἀπεμακρύνθησαν αὐτοῦ ἢ ἐνυμφεύθησαν, ἄλλως δὲ, ἀπαξ τῆς τριακονταετοῦς ἡλικίας διασκελισθείσης, οἱ φίλοι καθίστανται ἀδιάφοροι πρὸς ἡμᾶς καὶ ἡμεῖς πρὸς αὐτούς. Ζῶσιν ἐκεῖνοι δι' ἴδιον λογαριασμὸν καὶ ἡμεῖς δι' ἴδιον. Ἐπανεῦρεν ἀρχαίως ἐρωμένως ἄνευ οὐδεμιᾶς συγκινήσεως, ἐκπροσιτάσθη εἰς νέας γυναῖκας, ἀλλ' ἄνευ περιεργείας. Εἰς οὐδενὸς ἐπιδοθεῖς εἰδικῶς ἀντικειμένον τὴν μελέτην, ἐγίνωσκεν ἅπαντα τὰ βιβλία τῆς βιβλιοθήκης αὐτοῦ καὶ ἤνοιγεν αὐτὰ ὅλους ἀφηρημένους. Τὰ τέσσαρα δωμάτια, ἅπερ ἀπέπελουν τὴν κατοικίαν του, ἐτηροῦντο πρεπόντως καθὰ ὑπὸ ἀρχαίου ὑπέρτου τῶν συγγενῶν αὐτοῦ, ἀπομείναντος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του. Κατὰ συνέπειαν αἱ ἡμέραι αὐτοῦ διέρρεον ἄνευ τῶν ὑλικῶν ἐκείνων ἐναντιότητων αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦσι τὸ βλάσανον ἀλλὰ καὶ τὴν διασκεδάσιν τῶν πλειόνων ἐκ τῶν ἀγάμων. Καὶ ὅμως ἦνία . . .

Εἰς τῶν θείων αὐτοῦ, πρὸς ὃν ὁμολογήσεν ἐν πάσῃ ἀρελείᾳ τὴν μυστικὴν αὐτοῦ ἀνίαν, συνεβούλευσεν αὐτὸν νὰ νυμφευθῇ. Δύο νεκνίδες πλησίον τῶν ὁποίων, κατὰ προσχεδιασμὸν σχέδιον εὐρέθη ὅταν ποτε ἐδειπνεῖ, ἀπῆρσαν αὐτῷ κατόπιν τῆς ἀντιπαραβολῆς, ἣν μὴ θέλων, ἔκαμε μεταξύ αὐτῶν καὶ τῶν παλαιῶν αὐτοῦ γνωριμιῶν. Ἐπειδὴ ὁ κυριεῦον αὐτοῦ χαρακτῆρ ἦτο ἡ ὑπαγωγὴ τῶν πράξεων αὐτοῦ εἰς τὰς περιουκλούσας αὐτὸν ἐπιρραίας, δὲν ἀντέστη ποσῶς ἀλλ' ἀνέμενεν . . . Τί; Καὶ αὐτὸς ἠγνῶει . . . ἀλλὰ τοῦτο ἀκριβῶς ἦτο ἀπλοῦστατα ἡ περίστασις νὰ παρὰ σῆ τροφὴν εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ ἀγνοῦ ἔρωτος αἱ ὁποῖαι ἔμειναν ἐν ἑαυτῷ ἄθικτοι καὶ ἀνωφελεις, κεκρυμμέναι καὶ λανθάνουσαι ἐν τῷ βῆθει τῆς καρδίας αὐτοῦ. Τὸ ἠθικὸν ἡμῶν πρόσωπον ὑπόκειται εἰς τοὺς αὐτοὺς νόμους εἰς οὗς καὶ τὸ φυσικόν. Πᾶσα διανοητικὴ δύναμις μὴ ἀπασχολουμένη εἰς τι ἀποβιβίνει ἀφορμὴ καχεξίας. Ἡ καχεξία ὅμως ἐκείνη εἰδοποιεῖ ἡμᾶς ἐπίσης λίαν ἐξώρως, πολλὰκις μάλιστα ὅταν ὀριστικῶς διέφυγε τῶν χειρῶν ἡμῶν ἡ εὐκαιρία νὰ ζήσωμεν τὴν ἀρμόζουσαν ἡμῖν ἀληθῆ ζωὴν.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

Α. Ν. ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, γενομένην τὴν 28/10 ὀκτωβρίου ἐ. ἔ., ἐγένοντο διάφοροι ἀνακοινώσεις ἀναφερόμεναι εἰς τὴν Ἀστρονομίαν, τὸν Ἠλεκτρισμὸν, τὴν Φυσικὴν, τὴν Ἀναλυτικὴν Χημείαν, τὴν Φυτολογικὴν Χημείαν, τὴν Φυσιολογικὴν Χημείαν, τὴν Ὄρυκτολογικὴν Χη-

μείαν, τὴν Φυσιολογίαν τῶν Φυτῶν, τὴν Φυτολογίαν, τὴν Συγκριτικὴν Γεωλογίαν καὶ τὴν Γενικὴν Παθολογίαν, ὑπὸ τῶν κ. Tisserand, E. Cohn, Pierre Lesage, L. T. Phipson, Griffiths, Mascart ἐκ μέρους τοῦ Charles Henry, Gaston Bonnier, Ant. Magnin, Stanislas Meunier καὶ Roger.

Καὶ ὁ μὲν Tisserand ἀνακοινοῦται τὰ ἐξαγόμενα τῶν παρατηρήσεων τοῦ νέου πλανήτου Berelly, παρατηρήσεων γενομένων ἐν τῇ Ἀστεροσκοπείῳ τοῦ Ἀλγερίου διὰ τοῦ ἀγκωνοειδοῦς ἡμερησιοῦ τηλεσκοπίου ὑπὸ τῶν ἀστρονόμων Rambaud καὶ Sy, τὴν 6/18 καὶ 7/19 Σεπτεμβρίου 1892.

Ὁ Pierre Lesage ἐξετέλεσε πειράματα σχετικὰ πρὸς τὰ ποσὰ τῶν ἐξατμιζομένων ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις διαλύσεων χλωριούχου νατρίου, χλωριούχου καλίου καὶ ὕδατος ἄμιγους, ἐξ ὧν προέκυψε :

α) Ὅτι τὸ ἄμιγες ὕδωρ ἐξατμίζεται ταχύτερον τῶν διαλύσεων τοῦ χλωριούχου καλίου καὶ τοῦ χλωριούχου νατρίου· καὶ

β) Ὅτι αἱ διαλύσεις τοῦ χλωριούχου καλίου, ὑπὸ τὴν αὐτὴν πυκνότητα, εἶνε εὐεξατμιστότεραι τῶν τοῦ χλωριούχου νατρίου.

Ὁ συγγραφεὺς προστίθει ὅτι τὰ ἐξαγόμενα ταῦτα στήριζονται ἐπὶ τῆς τάσεως τῶν ἀτμῶν τῶν ἀλατωδῶν διαλύσεων, ἥτοι ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Babo καὶ Vühner, καθ' ἣν «αἱ τάσεις τοῦ ἀφιεμένου ἀτμοῦ ἀπὸ τινος διαλύσεως ἁλατος εἶνε ὑπὸ ἴσην θερμοκρασίαν κατωτέρα τῆς τάσεως τοῦ ἀτμοῦ ὕδατος ἄμιγους».

Ὁ Phipson ἀφορμὴν λαβὼν ἐκ τῆς κατὰ τὸν Ἰούλιον ἐ. ε. ὑποβληθείσης τῇ Ἀκαδημίᾳ πραγματείας τοῦ Adolphe Carnot ὑπὸ τὸν τίτλον : **Πραγματεία ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως τῶν ἀπολιθωμένων οὐλετιῶν καὶ ἐπὶ τοῦ μεταβλητοῦ τοῦ ἐν αὐτοῖς περιεχομένου ὀθρορίου κατὰ τὰ διάφορα γεωλογικὰ στρώματα**, ἀναγγέλλει τῇ Ἀκαδημίᾳ ὅτι πρὸ τριάκοντα ἐτῶν προσέβη εἰς ἀνάλυσιν ὀρυκτοῦ ξύλου τῆς νήσου Vight, ἐν ᾧ ἀνεῦρε 32, 45 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν φωσφορικοῦ ὀξέος καὶ 3, 90 $\frac{0}{10}$ ὀθρορίου.

Τὸ τεμάχιον τοῦτο τοῦ ὀρυκτοῦ ξύλου, ὅπερ ἐφαίνετο ἀπολιθωμένον ὑπὸ τῆς ζήσφορικῆς ἀσβέστου καὶ τοῦ ἀργυροδάμαντος, καὶ οὕτως τμηθὲν ἐχρηστέμεν εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀνάλυσιν, εἶλε πλεονάζων 2 γγ. καὶ εἶχε τοὺς ἐξῆς χαρακτῆρας : χρομα τεφρῶν, ὑψηλὴν ξυλωδὴν καὶ πυκνότητα 2, 71.

Καὶ ἑτέραν ἀνακοίνωσιν ἐπορίδατο ὁ Phipson ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Leprince ἀνακαλυφθείσης κιτρίνης, κρυσταλλικῆς οὐσίας, τῆς **κασκαρίνης** (cascarine), εἰς ἣν ὁ σοφὸς Ἀγγλος ἀποδίδει τὴν αὐτὴν σύστασιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ, τῇ 1858. ἐξαχθείσης ἐκ τοῦ ἕλαιου τῆς *Rhamnus frangula* οὐσίας, ἥτις, κατ' αὐτόν, εἶχε τὴν σύστασιν $C^{12} H^5 O^5$.

Ὁ Mascart παρουσίασεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἐκ μέρους τοῦ Charles Henry πραγματείαν ἐπὶ τῆς βιομηχανικῆς παρασκευῆς καὶ τῆς φωτομετρίας τοῦ φωσφορίζοντος θειοῦχου ψευδαργύρου, σώματος ἀξιολόγου ἕνεκα τοῦ χημικῶς ἀναλλοιώτου αὐτοῦ καὶ δυναμένου διὰ τοῦτο νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς φωτομετρικὸν πρότυπον ὡς καὶ εἰς διαφόρους ἑλλάας ἐπιστημονικὰς καὶ βιομηχανικὰς χρήσεις, εἰς ἃς τὰ λοιπὰ φωσφορίζοντα σώματα δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ χρησιμο-

ποιηθῶσι. Διὰ πειραμάτων πολλῆς λεπτότητος ὁ Henry κατώρθωσε νὰ συγκρίνῃ τὴν μεγίστην φωτεινὴν ἔντασιν τοῦ σώματος τούτου πρὸς τὴν τοῦ κηρίου καὶ ἠδυνήθη νὰ παραστήσῃ μαθηματικῶς τὸν νόμον τῆς διὰ τοῦ χρόνου ἐξασθενήσεως τοῦ φωτός τοῦ σώματος τούτου. Ὁ τύπος οὗτος δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βᾶσις εἰς φωτομετρικὰς μεθόδους ὄλων νέας.

Εἰς προηγουμένην αὐτοῦ ἀνακοίνωσιν ὁ Gaston Bonnier κατέστησε γνωστὰς μεταβολὰς τινὰς παρατηρούμενας εἰς τὴν ὑψηλὴν τῶν φύλλων καὶ τῶν νέων καυλῶν φυτῶν ἐκτεθέντων εἰς ἠλεκτρικὸν φῶς κεκαλυμμένον ὑπὸ ὑαλίνης σφαιρας, συνεχές, σταθερὸν καὶ παρατεταμένον. Σήμερον μελετᾷ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς τῶν βρύων, καλλιεργουμένων ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας καὶ ἐκτεθειμένων εἰς τὸ ἄμεσον τοῦτο φῶς. Ἐκ τῶν ἐκ τῆς μελέτης ταύτης ἐξαχθέντων ἀξιολόγων πορισμάτων, σημειούμεθα τὸ ἐξῆς :

γ) Τὸ ἄμεσον ἠλεκτρικὸν φῶς παρακωλύει τὴν τακτικὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἰσθῶν διὰ τῶν ὑπεριανθίνων (ultra-violet) αὐτοῦ ἀκτίνων καὶ ἂν εἴη ἡ ἀπόστασις τῶν λαμπτήρων εἶνε ἀνωτέρα τῶν 3 μέτρων.

Ὁ Stanislas Meunier ἀνακοινοῦται τῇ Ἀκαδημίᾳ τὴν ὑπ' αὐτοῦ περατωθεῖσιν ἀνάλυσιν μεταωρικοῦ τινος λίθου ὃν ἐσχάτως ἀπέκτησε τὸ Μουσεῖον.

Ὁ ἀερόλιθος οὗτος κατέπεδεν ἐνμέσῃ Σαχάρα, ὑπὸ πλάτος βόρειον 28° 57' καὶ ὑπὸ δυτικὸν μῆκος 00 49', παρὰ τὸ φρέαρ Hassi Iekna, ἐπὶ τῆς ἀπὸ El Goléa εἰς Guehara ἀγρούσης ὁδοῦ, προξενήσας κατὰ τὴν ἐν πλῆθει ἡμέρᾳ πτώσιν αὐτοῦ τρόχον εἰς τὰς γυναίκας φυλῆς τινὸς τῶν Chaambas, ἧς οἱ ἄνδρες εὐρίσκοντο τὴν στιγμήν ἐκεῖνην εἰς κυνηγίαν. Αἱ γυναῖκες ἤκουσαν ἰσχυρὸν κρότον καὶ εἶδον νὰ καταπέσῃ εἰς ἀπόστασιν 400 περίπου μέτρων ἀπὸ τῆς σκηνῆς πρὸ τῆς ὁποίας εὐρίσκοντο σῶμα τι ὅπερ ἀνύψωσε τὴν ἄμμον ὡς βολὴ πυροβόλου. Οἱ κυνηγοί, οἵτινες ἤκουσαν ἐπίσης τὸν κρότον, ἐπανήλθον μετ' ὀλίγον καὶ μετέβησαν ἀμέσως εἰς τὸ ὑποδεχθῆν μέρος.

Ἐκεῖ εἶδον κατ' ἀρχῆς εἶδος τι χώνης ἐν μέσῳ τῆς ἄμμου καὶ τῶν λιθαρίων, εἶτα δὲ, ἀποκαθάραντες τὸν χώρον, ἀνεῦρον εἰς βάθος 80 περίπου ἑκατοστομέτρων, μέλαν τι σῶμα ὑψ' οὗ κατεκάνθαν οἱ δάκτυλοι αὐτῶν. Καὶ τότε μὲν φοβηθέντες ἀπεχώρησαν, ἐπανελθόντες δὲ τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἐξήγαγον ὀλοσχερῶς ψυχθέντα τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ἀερόλιθον.

Ὁ ἀερόλιθος οὗτος εἶνε μικρὸν ἀπισειδὲς τεμάχιον διδύρου, μικρότερον τῆς πυγμαῖς καὶ ἔλκον 1250 γραμμάρια.

Ἡ πυκνότης αὐτοῦ, μετρηθεῖσα εἰς 140, ἰσοῦται πρὸς 7, 67, ἀναλυθεὶς δὲ εἰρήθη περιέχων :

Σίδηρον	91,32
Νικέλιον	5,88
Κοβάλτιον	0,81
Χαλκὸν	ἴχνη
Θεῖον	ἴχνη
Ἀδιάλυτον ὑπόλειμμα	1,04
	<hr/> 99,05

Κατὰ δὲ τὴν συνεδρίαν τῆς αὐτῆς Ἀκαδημίας, γενομένην τὴν 5/17 ὀκτωβρίου ἐ. ε., ἐγένοντο διάφοροι ἀνακρινώσεις, ἀναφερόμεναι εἰς τὴν Ἀστρονομίαν, τὴν Μετεωρολογίαν, τὴν Φυσικὴν Γεωγραφίαν, τὴν Χημείαν, τὴν Ὄργανικὴν Χημείαν, τὴν Βιομηχανικὴν Χημείαν, τὴν Φυσιολογίαν, τὴν Πειραματικὴν Φυσιολογίαν, τὴν Φυσιολογίαν τῶν Φυτῶν, τὴν Φυτολογίαν, τὴν Γεωλογίαν καὶ τὴν Ὄρυκτολογίαν, ὑπὸ διαφόρων σοφῶν ἐν οἷς :

Ὁ μὲν Bischoffsheim παρουσιάζει ἐκ μέρους τοῦ Weinek, διευθυντοῦ τοῦ Ἀστεροσκοπείου τῆς Πράγας, ἀξιολόγον φωτογραφίαν τοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Βενδελίνου σημειουμένου ἐν τοῖς χάρταις δελνιακοῦ κρατῆρος. Τὸ ἔκτυπον τοῦτο ἐλήφθη ἐν τῷ Ἀστεροσκοπεῖῳ Lick, ἐν Καλιφόρνια, κατὰ τὴν νύκτα τῆς 19/31 αὐγούστου 1890. Ἡ μεγέθυνσις εἶνε κατὰ τὸ εικοσαπλάσιον καὶ ἀπύτησεν ἐργασίαν 122 ὥρων.

Ἐξεταζόμενον διὰ μεγεθυντικοῦ φακοῦ τὸ φωτογράφημα τοῦτο, ὡς παρατηρεῖ ὁ Bischoffsheim, παρουσιάζει πλείστας νέας καὶ ἀξιολόγους λεπτομερείας· ἰδίᾳ δὲ φαίνεται ὀλόκληρος ἡ μαστοειδὴς ἐπιφάνεια διασχιζομένη καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις ὑπὸ αὐλάκων, οἷτινες διδούσιν ἀφορμὴν εἰς ὑπόθεσιν ἀπεξηραμένων ὀυάκων.

Οἱ κ. Fay καὶ Deubrée, μετὰ ἐπισταμένην ἐξέτασιν τοῦ φωτογραφήματος τούτου, ἀποφαίνονται ὅτι οἱ αὐλάκες οὗτοι οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ἐκκρῦσεις λάδας αἰτίνες συσταλεῖσαι διὰ καταψύξεως διεσπάρσαν.

Ὁ Tisserand ἀγγέλει ὅτι, κατὰ τι ἄσθρον τῆς ἀμερικανικῆς ἀστρονομικῆς ἡμεριδος τοῦ κ. Gould, ὀριστικῶς ἐπιβεβαιούται ἡ ἀνακάλυψις τοῦ Ε' δορυφόρου τοῦ Διός. Ἡ ἀνακάλυψις ἐγένετο ἐν τῷ Ἀστεροσκοπεῖῳ Lick, ἐν Καλιφόρνια, ὑπὸ τοῦ Bernard, πρὸ μηνός καὶ πλέον, τηλεγραφικῶς δὲ ἠγγέλθη εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἐν τούτοις οὐδεμίαν ἐγένετο ἐπιβεβαίωσις μεθ' ὅλων τῶν σημαντικότητά τῆς ἀνακαλύψεως. Ἐπὶ πλέον δέ, αἱ φωτογραφικαὶ ἀπόπειραι τῶν κ. Henry οὐδὲν εἶχον ἀποφέρει, ἠδύνατο δέ τις νὰ συμπεράνη ὅτι δορυφόρος τοῦ 13^{ου} μεγέθους θὰ ἦτο ὀρατός, ἐὰν εὐρίσκετο εἰς ἀρκετὴν ἀπό τοῦ πλανήτου ἀπόστασιν.

Αἱ ὑπὸ τοῦ Bernard ἐσχάτως δημοσιευθεῖσαι παρατηρήσεις δευκνύουσιν ὅτι ὁ δορυφόρος οὗτος εὐρίσκεται πλησιέστερα εἰς τὸν πλανήτην, εἰς ἀπόστασιν περίπου τριπλασίαν τῆς ἀκτίνος τοῦ πλανήτου. Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας, ἐν τοῖς φωτογραφικοῖς δοκιμασίαις, ὁ δορυφόρος καθίσταται ἀόρατος ἐν τὸς τῆς περιβαλλούσης τὸν πλανήτην φωτοβολίας.

Ἐπίσης ὁ Bernard ἀνεκάλυψε τὸν πρῶτον διὰ τῆς φωτογραφίας κομήτην.

Ὁ H. Faye ἐπίστη τὴν προσοχὴν τῶν σοφῶν ἐπὶ τῆς ἀξιολόγου ἐργασίας τοῦ μετεωρολόγου τῶν Ἀγγλικῶν Ἰνδιῶν Dallas, ὅστις ἀποδεικνύει ὅτι οἱ τῆς διακεκαυμένης ζώνης τυφῶνες γεννῶνται ἐν τοῖς ἀνωτάτοις τῆς ἀτμοσφαιρας στρώμασι, καταρροεῦσης οὕτω τῆς ἀρχαιοτέρας θεωρίας, καθ' ἣν οἱ μὲν τυφῶνες τῶν εὐκράτων χωρῶν ἐλάμβανον γένεσιν ἐν τοῖς ἀνωτάτοις τῆς ἀτμοσφαιρας στρώμασιν, οἱ δὲ τῆς διακεκαυμένης ζώνης ἐν τοῖς χαμηλοτέραις, τὴν θεωρίαν ταύτην ὑπενόμωσεν ἀπὸ τινων μινῶν ὁ

Faye μετὰ τὰς ἐργασίας τοῦ Hame, ἐν Αὐστρίᾳ, καὶ τοῦ Morris, ἐν ταῖς Ἰνωμέναις Πολιτείαις, ὁμιλήσας ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ περὶ τῆς συγκρούσεως τῶν δύο τούτων διακεκαυμένων ὑποθέσεων, δεῖξας δὲ τὸ ἐντεῦθεν προκύπτον ἄτοπον, ἀφού ὁ αὐτὸς τυφῶν δύναται κάλλιστα νὰ διέλθῃ ἀπὸ τῆς διακεκαυμένης εἰς τὴν εὐκρατον ζώνην εἰς διάστημα περίπου μιᾶς ἑβδομάδος.

Αἱ ὑπὸ τοῦ Chaveau καὶ Marey ἀπὸ τριακονταετίας ἀρξάμεναι πειραματικαὶ ἔρευναι, πρὸς ὀρισμὸν τοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἐνεργείας τῆς καρδίας καὶ τῆς διαδοχῆς τῶν κινήσεων τοῦ ὄργανου τούτου, ἐστέθησαν ἐσχάτως ὑπὸ ἐπιτυχίας. Τῷ ὄντι, βοηθούμενος ὑπὸ τῆς χρονοφωτογραφίας ὁ Marey, προέβη εἰς νέα πειράματα ἐπὶ τῆς καρδίας χελώνης καὶ ἐπέτυχε, διὰ τῆς φωτογραφίσεως σειρᾶς εἰκόνων εἰλημμένων κατὰ διαστήματα ἐλάχιστα, νὰ ἀποτυπώσῃ τὰς φάσεις τῆς κινήσεως καὶ τὴν μεταβολὴν τοῦ σχήματος τῶν διαφόρων μερῶν τῆς καρδίας κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς καρδιακῆς ἀνακυκλίσεως. Αἱ φάσεις καὶ αἱ μεταβολαὶ αὗται τῆς μορφῆς χαρακτηρίζονται διὰ τῶν ἐπομένων φαινομένων :

1) Μετὰ τὸ πέρας τῆς συστολῆς τοῦ κόλπου, οὗτος ἔχει τὸν ἐλάχιστον ὄγκον, ἐνῶ ἡ κοιλία εἶνε πλείους, στρογγύλη καὶ στίλβουσα.

2) Ἡ κοιλία ἄρχεται κενουμένη καὶ μεταβάλλει σχῆμα· εἶνε πεπλατυσμένη κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν αὐτῆς ἐπιφάνειαν καὶ παρουσιάζει δύο ἀπληδλυμένους γύρους καὶ μίαν ἀκμὴν ἐστρογγυλωμένην, ὅπερ δίδει εἰς αὐτὴν περίπου τὸ σχῆμα γλώσσης. Ταῦτοχρόνος ὁ κόλπος ἄρχεται αὐξάνων κατὰ τὸν ὄγκον.

3) Ἡ κοιλία ἠλαττώθη κατὰ τὸν ὄγκον, ἡ δὲ ἀκμὴ αὐτῆς προσεγγίζει πρὸς τὸν κόλπον, ὅστις ἐπὶ πλέον ἐξογκοῦται.

4) Ἡ κοιλία ἐξακολουθεῖ συστελλομένη, ὁ δὲ κόλπος φθάνει εἰς τὸ μέγιστον τῆς πληρώσεως.

5) Ἡ κοιλία ὀλοσχερῶς κενούται, ὁ δὲ κόλπος ἐλαττοῦται κατὰ τὸν ὄγκον· ἡ συστολὴ αὐτοῦ ἄρχεται.

6) Ἡ συστολὴ τοῦ κόλπου ἐξακολουθεῖ, ἡ δὲ ἀνεμένη κοιλία ἄρχεται πληρουμένη.

7) Ἡ συστολὴ τοῦ κόλπου περαιούται, ἡ δὲ κοιλία εἶνε τεταμένη καὶ στίλβουσα.

Ὁ Géneau de la Morlière πρὸ μηνός καὶ πλέον ἀπέδειξε πειραματικῶς ὅτι ἡ ἐντασις τῆς ἀποσυνθέσεως τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος ὑπὸ τῆς χλωροφύλλης, ὑπὸ ἴσων ἐπιφανείων καὶ διὰ τὸ αὐτὸ φῶς, εἶνε μεγαλύτερα εἰς τὰ ἐν τῷ ἠλιακῷ φωτὶ ἀναπτυχθέντα φύλλα ἢ εἰς τὰ ὑπὸ σκιᾶν. Ἐκτοτε ἐξέπεινε τὰς συγκριτικὰς αὐτοῦ ἐρεῦνας εἰς ἑτέρας δύο λειτουργίας τῶν φυτῶν, τὴν ἀναπνοὴν καὶ τὴν διαπνοὴν, καὶ ἔφηθεν εἰς τὰ ἐπόμενα συμπεράσματα :

1) Ὑπὸ ἴσων ἐπιφανείων καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας, φύλλα τοῦ αὐτοῦ εἶδους, ἀναπτυσσόμενα ἐν τῷ ἠλιακῷ φωτὶ, ἔχουσιν ἀναπνοὴν ἐντονωτέραν ἢ τὰ ὑπὸ σκιᾶν.

2) Ἡ ποσότης τοῦ διαπνεομένου ὕδατος ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας, εἶνε μεγαλύτερα ἐπὶ τῶν πρῶτων ἢ ἐπὶ τῶν δευτέρων.

3) Ὁ λόγος τοῦ βάρους τῶν ξηρῶν πρὸς τὸ τῶν χλωρῶν φύλλων τῶν ἀναπτυσσομένων ὑπὸ τὸν ἥλιον εἶνε ἀνώτερος τοῦ τῶν ἀναπτυσσομένων ὑπὸ σκιᾶν.

Οί L. Duparc και L. Mrazec ἐπεδόθησαν εἰς μελέτας τῆς συστάσεως μύδρων τινῶν συλλεγέντων τῷ 1890 ἐπὶ τοῦ ὄρους Gemellaro (ἐκκεντροκοῦ κρατῆρος σχηματισθέντος τῷ 1886 ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς κλιτύος τῆς Αἴτνης), ὡς καὶ τινῶν ἄλλων, προερχομένων ἐκ τῆς νέας ἐκρήξεως τοῦ λίγοντος ἔτους, καὶ ἠδυνήθησαν νὰ βεβαιώσωσι τὴν ἀναλογίαν τῆς συστάσεως τὴν ὑφισταμένην μεταξὺ τούτων καὶ ἐκείνων. Οἱ μύδροι οὗτοι συνίστανται τῷ ὄντι ἐκ πυρῆνος πυριτικοῦ ψαμμολίθου προερχομένου ἐκ τῶν κατωτέρων στρωμάτων καὶ ἐκ φλοιοῦ ἀποτελουμένου ἐξ ἠφαιστείου σκωρίας. Ἡ μόνη παρὰ τῶν ἀνωτέρω φυσιοδιφῶν παρατηρηθεῖσα διαφορά μεταξὺ τῶν μύδρων τοῦ 1886 καὶ τῶν τοῦ 1892, διαφορά ἄλλως ἀσίμαντος, εἶνε ἡ ἐν τοῖς τελευταίοις τούτοις ἀπουσία τῶν μικρολίθων καὶ ἡ ἀφθονία τῆς ὑαλώδους βάσεως καὶ τῶν μεγάλων κρυστάλλων τοῦ μέλανος πυροξένου (augite).

Χρονικά.

Τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Πετροπόλεως πλουτισθῆσεται προσεχῶς διὰ νέου χημικοῦ ἐργαστηρίου, ἰδρυομένου κατὰ τὰ νεώτατα συστήματα, καὶ ἐπομένως τελειότερου πάντων τῶν ὁμοίων ἐργαστηρίων τῆς Αὐστρίας, τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Γαλλίας.

— Τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Παδοῦς προετοιμάζεται νὰ ἐορτάσῃ, τὴν 25/7 προσεχῶς δεκεμβρίου, τὴν τρίτην ἐκατονταετηρίδα τοῦ Γαλιλαίου, ἡ ἀκριβέστερον, τῆς ἐνάρξεως τῆς διδασκαλίας τοῦ διασήμου μαθηματικοῦ, προσκληθέντος εἰς Παδοῦν ἐν ἔτος ἀποθνήσκοντος ἐν Πίσῃ.

— Κατὰ τὴν δεκαετῆ περίοδον, τὴν ἀπὸ τοῦ 1881—1890, ἐγένοντο ἐν τοῖς σιδηροδρόμοις τοῦ Γερμανικοῦ κράτους 3123 συγκρούσεις καὶ 4375 ἐκτροχιάζσεις. Ἐν αὐταῖς ἐφρονεύθησαν 5485 πρόσωπα καὶ ἐπληρώθησαν 24921. Τὰ πλεῖστα τῶν θυμάτων ἀνήκουσιν εἰς ὑπαλλήλους τοῦ σιδηροδρόμου. Οὕτω 3149 φρονεθέντες καὶ 18628 πληρωθέντες ἀνήκουσιν εἰς τὸ προσωπικόν, 378 δὲ μόνον φρονεθέντες καὶ 1523 πληρωθέντες εἶνε ταξιδιῶται.

— Ἐσχάτως συζητεῖται ζωηρῶς ἐν Γερμανίᾳ, Ἀμερικῇ καὶ Ἀγγλίᾳ τὸ ζήτημα τῆς ὑποχρεωτικῆς καύσεως τῶν νεκρῶν ἐν περιπτώσει θανάτου ἐκ γολέρας. Ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ τὸ ὑγειονομικὸν συμβούλιον ἀπεφάσισε νὰ προβῇ εἰς τὴν καύσιν τῶν σωμάτων ὅλων τῶν νεκρῶν τῶν ἀποθανόντων ἐκ γολέρας κατὰ τὰς καθάρσεις. Οἱ ὄπαδοὶ τῆς θεωρίας ταύτης στηρίζονται ἐπὶ τῆς πειρατικῆς ἐπιτήσεως ὅτι τὰ παθολογικὰ μικροβία τῆς νόσου ἐπιζῶσιν ἐν τοῖς πτώμασιν, εἴτα δὲ καὶ ἐν τῷ εἴδαφι, οὐδὲν δὲ ἕτερον μέσον πρὸς τελείαν καταστροφὴν αὐτῶν φαίνεται τελεσφορώτερον τῆς προτεινομένης καύσεως.

— Οἱ ἐν Λονδίῳ σκέπτονται νὰ σκάψωσιν παρὰ τὴν πόλιν τούτην φρέαρ 300 καὶ πλέον μέτρων, ἀντίρροπον τῶν πύργων τοῦ αὐτοῦ ὕψους, διὰ γεωλογικὰς ἐρεῦνας. Εἰς τὴν ἐπιπέδωσιν τῶν διαφόρων γεωλογικῶν στρωμάτων σκέπτονται νὰ τοποθετήσωσιν ὑαλόφρακτα, περιέχοντα δείγματα τῶν ὄρυκτων καὶ τῶν χαρακτηριστικῶν πετρωμάτων τῶν στρωμάτων τούτων, συνωδεύμενα ὑπὸ σημειώσεων καὶ δηγητικῶν πινάκων.

— Μεθ' ὅλην τὴν ἀντίστασιν τῆς Σινικῆς κυβερνήσεως,

ὁ σιδηροδρόμος ἐξαπλοῦται ἐν τῷ Οὐρανίῳ Κράτει. Ἀγγλική τις ἐταιρεία ἔλαβε τὴν ἀδειαν, τῷ 1885, νὰ ἐπιστρώσῃ σιδηροδρομικὴν γραμμὴν μήκους 32 χιλιομέτρων διὰ τὰς ἀνάγκας μεταλλουργείου τινός. Τῷ 1888 καὶ 1889 ἐγένοντο τὰ ἐγκαινία δύο μικρῶν γραμμῶν ἐν Μκντσορὶξ, σήμερον δὲ λόγος γίνεται περὶ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς 200 χιλιομέτρων μεταξὺ Καντώνης καὶ Καλαγγγῆς, ἣτις θεωρεῖται ὡς τὸ πρῶτον τμήμα μεγάλης γραμμῆς ἀπὸ Καντώνης εἰς Πεκῆνον.

— Ἐπίσημος ἔχθεσις τοῦ κ. Dyrenforth ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος γενομένων ἐν Texas πειραμάτων πρὸς τεχνικὴν παραγωγὴν βροχῆς θεωρεῖ ταῦτα ὡς μὴ ὀριστικά.

— Ἐσχάτως ἐγένοντο πειράματα ἐν Ρωσσίᾳ πρὸς φωτισμὸν τοῦ εἰδάφους δι' ἀεροστάτων ὀπλισμένων δι' ἠλεκτρικῶν προβλητήρων (projecteurs) δυνάμει 5000 κηρίων. Ἐξ ὕψους 600 μέτρων, παρὰ τὴν παχεῖαν ομίχλην, ὁ ἠλεκτρικὸς θύσανος ἐκάλυπτεν ἐπιφανείαν 500 περίπου μέτρων διαμέτρου. Ἐξ ὕψους 150 μέτρων ἠδυνήθησαν νὰ προβάλωσιν ἠλεκτρικὸν θύσανον φωτίζαντα ἐντελῶς ἕκτασιν ἐνὸς χιλιομέτρου.

— Ἐν Τουλῶν ἐγένοντο πειράματα ὑποβρυχίου φωτισμοῦ διὰ μηχανήματος βάρους 60 χιλιόγραμμων, ὅπερ κατεβιβάσθη εἰς τὸ πυθμένα τῶν ὑδάτων τοῦ ὄρμου, φωτισθέντα ἐντελῶς κατὰ κύκλον 30 μέτρων ἀκτίνας. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο εἶνε ἀξιόλογον ἰδίᾳ σχετικῶς πρὸς τὴν μελέτην τῆς χλωρίδος καὶ τοῦ φαίνου τοῦ θαλασσοῦ πυθμένων.

— Ἐτοποθετήθη μεταξὺ Μασσαλίας καὶ Ὁρᾶν ἠλεκτρικὸν καλῶδον.

— Τοῦ λευκοχρύσου γίνονται σήμερον διάφοροι χρήσεις καὶ ἐν τῷ μέλλοντι γενήσονται πλείονες. Μέχρι τοῦδε ἡ Ῥωσσία κατέχει τὸ μονοπώλιον αὐτοῦ· ἀπαντῶσι μὲν καὶ ἐν τῷ ὄρει τῆς Βρασιλίας καὶ τῶν Κορδιλιέρων κόκκιν λευκοχρύσου, ἀλλ' ἐκμεταλλεύονται μόνον τοὺς τῶν Οὐραλίων. Εὐρίσκονται δὲ τὰ κυριώτερα ὄρυγεῖα πρὸς Βορρᾶν, ἐν τῷ κυβερνεῖῳ τῆς Πέρμης, ἐν ταῖς ἰδιοκτησίαις τοῦ κόμματος Σουβαλῶφ καὶ τῆς κυρίας Πολοβτσῶφ, ἐντὸς ἀγρῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ Κράτος. Τὰ ὄρυγεῖα ταῦτα εὐρίσκονται ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς κλιτύος τῶν ὄρεων· ἐπὶ δὲ τῆς δυτικῆς κλιτύος ὑπάρχουσιν ἕτερα ἀνήκοντα εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ πρίγκηπος Demidof. Ὁ λευκοχρυσὸς ἀπαντᾷ ἐντὸς ἁμμου πολλᾶκις χρυσοφόρου, συνήθως κακαλυμμένου ὑπὸ στρωμάτων ποάνθρακος.

Ἡ ἔτησις παραγωγῆ αὐτοῦ, κατὰ τὰ 12 τελευταῖα ἔτη, ἀνῆλθεν εἰς 4000 χγ. κατὰ μέσον ὄρον· κατὰ δὲ τὰ τελευταῖα ἔτη βραδέως ἀνῆλθεν ἕνεκα τῆς προΐουσης ἐφαρμογῆς τοῦ πολυτίμου τούτου σώματος κατὰ τὰς ἐφαρμογὰς τοῦ ἠλεκτρισμοῦ καὶ κατὰ τινὰς χημικὰς βιομηχανίας. Ἀπὸ τοῦ 1876, ἡ τιμὴ τοῦ λευκοχρύσου ἐπὶ πολὺ ἀνῆλθεν. Τῷ 1886 ἐτιμῶντο ἀντὶ 3000 ρουβλίων 16,38 χιλιόγραμμα αὐτοῦ· τῷ 1870, ἡ τιμὴ ἀνῆλθεν εἰς 12000 ρουβλία. Τὸ δαπανώμενον ποσὸν τοῦ λευκοχρύσου εἰς ὀλόκληρον τὴν ὑφήλιον δὲν ὑπερβαίνει εἰσέτι τοὺς 4 τόνους.

Η. Γ. ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΣ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ.

Ποιούμενοι ἑναρξίν τῆς δημοσιεύσεως ἐν τῷ μετὰ χειρὸς τεύχει ἔργου τοῦ ἐπιφανοῦς γαλλοῦ μυθιστοριογράφου Παύλου Bourget, ἀφιερῶμεν καὶ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ Φιλολογικοῦ Φακέλου αὐτῷ, ἵνα αὐτὸς οὗτος ἀποκαλύψει τὴν σχολὴν αὐτοῦ, ἣτις ἔσχε μὲν καὶ ἔχει ἀντιπάλους, ἀλλ' ἣτις ὁμολογουμένως καταλέγεται ἐν τῇ σχολῇ ἐκείνῃ ἣτις ἐννοεῖ νὰ παράγῃ ἔργα φιλολογίας ἔχοντα σκοπὸν ὡς λέγει ὁ Δουμᾶς.

Ὁ κ. Παῦλος Βουρζέ, οὗτινος τὸ τελευταῖον μυθιστόρημα ἦν ἡ *Γυναίκα Καρδία* ἀναφάνεται ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῆς χορείας τῶν γάλλων μυθιστοριογράφων φέρων ὑπὸ μάλης δύο νέας μυθιστορίας, ἐν αἷς ἀπαξ ἔτι κατὰ δὴλον γίγνεται τὸ τέλαιντον αὐτοῦ. Τὸ ἕτερον τῶν μυθιστορημάτων τούτων φέρει τὸν ἑλληνικώτατον τίτλον *Κοσμοπολις* (Cosmopolis), δημοσιευθήσεται δὲ ὁσονούπω ἐν ἐπιφυλλίδι ἐν τῷ χαρίεντι παρισινῷ φύλλῳ *Φιγαρώ*, πιστευόμεν δὲ νὰ μεταφρασθῇ καὶ δημοσιευθῇ ἐν τῇ *Ἑβδομαδιαίᾳ Ἐπιθεωρήσει*. Ἡ δρᾶσις τοῦ μυθιστορηματος τούτου εἶνε εὐρυτάτη, ὡς λέγεται· τὸ ἔργον βραβεῖται γεγονότων καὶ ἐπεισοδίων, συντελούντων τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀνέλιξιν τῆς ὅλης δρᾶσεως. Δραῖσι δὲ διάφορα πρόσωπα, ἄνθρωποι τῶν αἰθουσῶν, καλλιτέχναι, ἄνθρωποι τῶν χαρτοπικτικῶν, τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας, νεάνιδες, τυχοδιώκται.

Τὸ ἄλλο δὲ ἔργον αὐτοῦ φέρει τὸν τίτλον Ἡ *Γῆ τῆς ἐπαγγελίας* (Terre Promise), εἶνε δὲ, ὅπως ἀντιθέτως ψυχικὴ ἱστορία, λίαν εὐαίσθητος καὶ λίαν εὐσυγχαίνητος, ἐν τῇ αὐστηρᾷ αὐτῆς ἀπλότητι. Ὁ πρόλογος, ὃν ὁ κ. Βουρζέ προτάσσει τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἐστὶν κυρίως ἀπολογία τῆς μυθιστορίας τῆς ψυχολογικῆς σχολῆς (roman psychologique), ἣν ἐκπροσωπεῖ. Διὰ τοῦ προλόγου δ' αὐτοῦ ἀπαντᾷ καὶ εἰς ὅσα ἐξετέλλεσε κατὰ τῆς ἀναλυτικῆς σχολῆς, ὡς αὐτὴν αὐτὸς ἀποκαλεῖ, ὁ Πέτρος Λοτί ἐν ἀκαδημαϊκῷ αὐτοῦ λόγῳ. Πρὸς κατὰ κληψιν δὲ τῆς σχολῆς τοῦ Βουρζέ οὐχὶ ἄσκοπον ἠγοούμεθα νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα περικοπὰς τινὰς τοῦ προλόγου τῆς *Γῆς τῆς ἐπαγγελίας*. Ἐάν, λέγει, ὁ τίτλος *Τὸ δικαίωμα τοῦ παιδός* (le droit de l'enfant) μὴ ἠδύνατο νὰ λογισθῇ ὡς λίαν φιλόδοξος, θὰ προὔτιμων αὐτόν. Τὸ ζήτημα ἰδίᾳ, ὅπερ ἐν αὐτῷ τῷ *Terre promise* τίθεται ἐπὶ τοῦ τέλειτος συνδέεται πραγματικῶς πρὸς ἄλλον γενικώτερον τίτλον, ὅστις ἔχει ὡς ἐξῆς: Μέχρι τίνος βαθμοῦ δύντες τὴν ζωὴν εἰς ὃν τι ὑπέχμεν εὐθύνην ἀπέναντι αὐτοῦ· ἐν τίνι μέτρῳ ὀφείλομεν νὰ παραιτήσωμεν τὴν ἰδίαν ἡμῶν παραγωγὴν χάριν τοῦ νέου τούτου ὄντος; Ἀλλὰ μὴ πλανᾶσθε. Τὸ τοσοῦτον ἀόριστον τοῦτο ζήτημα διευκρινίζεται ἐν τῷ πραγματικῷ βίῳ, ἡ δὲ σπουδαιότης αὐτοῦ καθίσταται ἀόριστος. Ἐκ τῆς ἀπαντήσεως, ἣν θὰ δώσητε, ἐξαρθᾶται νὰ κηρυχθῆτε ὑπὲρ ἢ κατὰ

τοῦ δικαζυγίου, ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ δευτέρου γάμου τῶν χήρων καὶ τῶν χηρῶν, ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς ἐν τῇ σχολῇ ἀνατροφῆς καὶ ἐκπαιδεύσεως, ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς ἀναζητήσεως τῆς πατρότητος, ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς συγγωρήσεως τῶν θηριωδῶν ἐκδικήσεων τῶν συζύγων, ἄστινα τύσῳ προσφῶς συνειθίσκαμεν νὰ χαρακτηρίζομεν ὡς ἐμπροσθῆ ἐγγλήματα. Τὰ ὀλίγα ταῦτα παραδείγματα δύνανται νὰ πολλαπλασιασθῶσι κατὰ βούλησιν ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν, οὓς παρόμοιοι μελέται ἐνδιαφέρουσι. Τὰ παραδείγματα ταῦτα ἐπαρκῶς καταδεικνύουσι τὸ καταπληκτικῶς περίπλοκον τοῦ προβλήματος τοῦ παιδίου, ὅπερ ἐν αὐτῷ ἐμπερικλείει ἀκριβῶς πᾶσαν τὴν ἠθικὴν τοῦ ἔρωτος. Ἐκ τούτου λοιπὸν ἔπεται ὅτι αἱ περιπτώσεις ἐν αἷς πρόκειται περὶ συνειδήσεως εἶνε ἀναρίθμητοι.

Ἡ ἀποτελοῦσα τὸ θέμα τῆς *Γῆς τῆς ἐπαγγελίας* ὑπόθεσις ἐστὶν ἴσως ἡ κοινοτέρα πασῶν τῶν παρομοίων, μία ἐξ ἐκείνων ὀσάυτως, ἣς ἡ τιμιότης ἐπιλύει μετ' ὀλιγωτέρου δισταγμοῦ. Ἀνθρώπος τις ἠγάπησε γυναῖκα ὑπανδρὸν· ἐξ αὐτῆς ἔσχε τέκνον, ὅπερ φέρε μὲν κατ' ἀνάγκην τὸ ὄνομα τοῦ συζύγου ἐκείνης, ἀλλ' οὐ αὐτὸς ἐστίν, ὡς οὐδόλως ἀμφιβέβηται, ὁ ἀληθὴς αὐτοῦ πατήρ. Ἐχει κηθήκοντα πρὸς τὸ τέκνον τοῦτο καὶ τίνα εἰσὶ τὰ κηθήκοντα ταῦτα; Ἐχει ἐπ' αὐτοῦ δικαίωμα καὶ τίνα εἰσὶ ταῦτα; Εἶνε ἔνοχος ἐξακολουθῶν τὸν ἴδιον τρόπον τοῦ ζῆν, μὴ λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν; Ὁ μυστικὸς δεσμὸς τοῦ αἵματος συνεπάγεται κατ' ἀνάγκην λαμβάνουσάν τινα ὑποχρέωσιν, εἰ ἐξεστὶν εἰπεῖν, ἦν ἡ τοιάδε ἢ τοιάδε περίστασις ἀποκαλύπτει; «Νομίζω ὅτι οὐδεμίαν ὑπερβολὴν ποιούμεθα βεβαιούμενος ὅτι ἐννέα ἐπὶ τοῖς δέκα εἰς τὴν σειράν ταύτην τῶν προβυλλομένων ἐρωτήσεων θὰ ἀπαντήσωσιν ἀρνητικῶς. Διὰ τὸν δέκατον λοιπὸν ἐκ τούτων ἐγγράφη ἡ μυθιστορία αὐτή, δι' ἐκείνον ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ὁποίου τὰ πάθη καὶ ἡ πείρα δὲν ἐξήλειψαν πᾶν ἔχνος συνειδήσεως, δι' ἐκείνον ὅστις ἐάν κατορθώσῃ νὰ συμβιβασθῇ τὴν εὐχαρίστησιν αὐτοῦ μετὰ τῶν αὐστηρῶν ἠθῶν τῆς κοινωνίας, δὲν θὰ θεωρήσῃ τοῦτο κατ' ὄρθωμα. Ἴσως οὗτος ἠθελε κρίνει ὅτι τὸ δρᾶμα τοῦτο τῆς πατρότητος ἐν τῇ μοιχείᾳ εἶνε ἐν τῶν τραγικωτέρων μετὰξὺ ἐκείνων τὰ ὅποια καθ' ἐκάστην παρουσιάζει ἡ πραγματικὴ ζωὴ καὶ ὅτι εἶνε ἄξιον προσοχῆς καὶ μελέτης αἱ περιπέτειαι αὐτοῦ».

«Ὡς τύπον μυθιστορίας ὅπως πραγματευθῶ τὸ πρόβλημα τοῦτο ἀπεδεξάμην τὸν τοῦ ἀναλυτικοῦ μυθιστορηματος, ὡς οἱ πατέρες ἡμῶν ἀπεκάλουν αὐτό, διὰ λέξεως σαφειστάτης, ἀκριβεστάτης καὶ ἀπλουσιτάτης, ἣν οἱ νεώτεροι ἀντικατέστησαν διὰ τῆς μᾶλλον σχολαστικῆς καὶ διαφορομένης λέξεως ψυχολογικῆς μυθιστορίας. Λέγω διαφορομένης, διότι ἡ ἐπωνυμία αὐτὴ φαίνεται διεκδικούσα τὴν σπουδὴν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ἐν ὀνόματι ἰδιαιτέρως σχολῆς, ἐνῶ ἡ σπουδὴ εἶνε κοινὴ εἰς ὀλόκληρον φιλολογίαν, ἣν ὁ κ. Ταῖν ἀπεκάλεσε *ζῶσα ψυχολογία* . . .

Ἄριστοურγήματα τῆς σχολῆς ταύτης εἰσὶ: *La Princesse de Clèves, Robinson Crusoe, Les Liaisons dangereuses, Adolphe, les Affinités electives, le Rouge et le Noir, Volupté, le Lys dans la vallée, Louis Lambert*, κτλ.»

Ἄφ' ἑτέρου ὁμοῦ πλείστοι ὅσοι ἐμμέμφθησαν τὸν κ. Βουρζέ, λέγοντες ὅτι σκοπὸς τῆς ἀναλυτικῆς ἢ ψυχολογικῆς σχολῆς, ἣς ἠγείται, εἶνε νὰ ἐξεγείρῃ τὸν ἐγωϊσμὸν καὶ τὸν σκεπτικισμὸν αὐτῶν, νὰ παρέχῃ ἀφορμὴν ὅπως ἐξαίρηται τὸ αἶσθημα τοῦ ἐγῶ, τὸ ὁποῖον ἀντίκειται ἀκριβῶς τῇ ἠθικῇ. Ἡ πείρα ἀπέδειξεν ὅτι τὸ ἀναλυτικὸν πνεῦμα ἀφ' ἑαυτοῦ δὲν εἶνε οὔτε δηλητήριον οὔτε τονικὸν τῆς βουλήσεως· εἶνε οὐδετέρα δύναμις, ὡς πᾶσαι αἱ λοιπαί, ἰκανὴ νὰ ἀγῆται καὶ νὰ φέρεται τῆδε κἀκεισε, κατὰ τὸν βελτιωτικὸν τῆς ἡμετέρας βελτιώσεως ἢ διαφθορᾶς. Τὸ ἀναλυτικὸν πνεῦμα εὐρύνει πάσας τὰς τῆς συνειδήσεως λειτουργίας. Ἄλλως τε τὸ ἀναλυτικὸν πνεῦμα ἀποκαλεῖται ἐπίσης καὶ μελέτη τοῦ συνειδήσεως, χωρὶς δὲ νὰ ἀντιστρατεύηται τῇ ἠθικῇ, ἀποτελεῖ ἓνα τῶν πρωτίστων αὐτῆς ὄρων.

Ὁ δὲ κριτικὸς τοῦ Figaro οὕτως ἀποφαίνεται περὶ τοῦ νέου ἔργου τοῦ P. Bourget. «Ὁ κ. Παῦλος Βουρζέ γράφει τὰς μυθιστορίας του εἶνε ἀληθές ὅτι δὲν ἔχει σύστημα ὀρισμένον, οὐδὲ τρόπον τοῦ γράφειν ἀλλ' ἀκολουθεῖ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν του, λέγων καθ' ἑαυτὸν ὅτι, ἐπειδὴ τὰ πάντα ἐκ λεπτομερειῶν σύγκεινται, δὲν δύναται νὰ σπουδᾷ τὸ σύνολον, χωρὶς εὐσυνειδήτως νὰ μελετήσῃ τὰς λεπτομερείας. Ἐπ' αὐτῶν λοιπὸν ἐκφέρονται κρίσεις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐκ καλῆς πίστεως προερχόμεναι. Ὁ ἄνθρωπος ἀπόλλυσι τὸ νῆμα τῶν ἰδεῶν του ἐν ψυχολογικαῖς ἀντιρρήσεσι. . . . Παράδοξος εἶνε ὁ τρόπος, καθ' ὃν κρίνομεν τὸν ἄνθρωπον καὶ καθιστώμεν γνωστὸν τὸ ἔργον του. Ὅσον τὸ καθ' ἡμᾶς δὲν ἀτενίζομεν εἰς τὰ πράγματα ἐκ τὸσφ ἀπομεμακρυσμένης ἀποστάσεως, ἀνέγνωμεν δὲ τὴν Γῆν τῆς Ἑπαγγελλίας, διότι παρουσιάζεται ἡμῖν ὑπὸ τὴν μορφήν μυθιστορήματος.

Ἡ Γῆ τῆς Ἑπαγγελλίας εἶνε βεβαίως ἐκ τῶν συγκινητικωτέρων μελετῶν, ἧς μέχρι τοῦδε ἔγραψεν ὁ κ. Βουρζέ, οὐδὲν τὸ μᾶλλον συγκινητικὸν τοῦ ἀγῶνος, ὅστις διεξάγεται ἐν ταῖς εὐγενεσί ψυχαῖς τῶν ἡρώων αὐτοῦ. Καθ' ἣν στιγμὴν πρόκειται νέος τις νὰ ἐνωθῆ μετὰ νεάνιδος, ἣν λατρεῖ, συναντᾶται μετ' ἄλλης γυναικὸς χήρας, ἣν ἠγάπησεν ὅτε αὐτὴ ἦτο ἔγγαμος· ἀπεμακρύνθη αὐτῆς σκαιῶς, διότι τὴν ἐνόμιζεν ἔνοχον. Τέκνον ἐγεννήθη ἐκ τῶν ἐρωτικῶν αὐτῶν σχέσεων. Ἡ θέα τοῦ παιδίου τούτου, οὗ ἠγνοεῖ τὴν ὑπαρξίν, τῆς μικρᾶς ταύτης κόρης, ἐξεγείρει ἐν αὐτῷ τὸ αἶσθημα τῆς πατρύτητος. Ἀκριβῶς ὁ ἀγὼν οὗτος τοῦ πατρικοῦ φίλτρου πρὸς τὸν ἔρωτα αὐτοῦ ὡς μνηστῆρος παρέσχε τῷ συγγραφεῖ ἀφορμὴν ὅπως σκιρτήσῃ ἡ καρδία του.

Ὁ κ. Βουρζέ μετὰ σπανίας περιεργείας μελετᾷ

καὶ εἰσδύει εἰς πᾶν ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν προσώπων αὐτοῦ συμβαίνει, ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἥρωος αὐτοῦ, τῆς ἐνόχου μητρὸς, τῆς νεαρᾶς κόρης καὶ αὐτοῦ τοῦ παιδίου. Ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ εὐρηγται ἐξαίρετοι σελίδες, ἀλλ' ἐκ τούτων θὰ ποιήσωμεν νεῖαν ἐκείνων μόνον. Ἐξ ὧν ἀρχεται συγκινομένη ἡ καρδία τοῦ πατρὸς διὰ τὸ μέχρι πρὸ ὀκτώ ἐτι ἡμερῶν ἀγνώστου τούτου παιδίου. Ὅλως ἀκουσθῆναι αἰσθάνεται ἑαυτὸν δεσμευόμενον καὶ μετ' αὐτοῦ πάσας τὰς σωματικὰς αὐτοῦ λειτουργίας δεσμευομένου ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ μικροῦ τούτου ὄντος, ὅπερ δὲν γνωρίζει αὐτὸν καὶ τὸ ὁποῖον παρακολουθεῖ αὐτὸν κατὰ διάνοιαν καὶ πέραν τῆς ἡλικίας του. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ διανοίγονται καὶ βλέπει μακρὰν νέαν εὐτυχίαν, τὴν Γῆν τῆς Ἑπαγγελλίας, εἰς ἣν θὰ φθάσῃ μόνον διὰ σκληρῶν δοκιμασιῶν.

Ἡ δρᾶσις, ἣτις εἶνε ἀπλουστάτη, καὶ ἣτις ἄγει ἡμᾶς πρὸς τὴν λύσιν, χρησιμεύει ὡς αἰτία πρὸς ἀνωτέρας φιλοσοφικᾶς μελέτας, χωρὶς τούτου ἕνεκα τὸ αἰσθηματικὸν τοῦ μυθιστορήματος μέρος νὰ μειωθῇ.

Χρονικά.

Ἐξεδόθησαν ἢ ἐκδίδονται προσεχῶς ὑπὸ τοῦ Teubner ἐν Λειψία: α') *Lakonische Kulte*, ὑπὸ Sam Wide· β') *Xenophon-Studien* ὑπὸ Richter· γ') *Valerii Proli de nomine libellum Plinii Secundi doctrinam continere demonstratur*, ὑπὸ O. Froehdme· δ') *Der Rain bei dem Griechen und Romern*, ὑπὸ O. Dingeldein, ε') *Cicero als Schriftsteller*, ὑπὸ O. Weissenfel.

Ὁ αὐτὸς ἐκδότης ἀγγέλλει: α') νέαν ἐκδοσιν τῶν ἔργων τοῦ Βιργιλίου, ὑπὸ O. Ribbeck β') *Die Aufangsgrundze der ramisehen Grammatique*, ὑπὸ O. Froehde· γ') *cur dramaturgie des Aeschylus*, ὑπὸ P. Richter, δ') *Diophantii Alexandrini opera omnia cum Graecis conentariis*, ὑπὸ P. Tannery· ε') *Aristoteles der Staat der Athenen geschichtlicher Theil*, 1—XLI, ὑπὸ Huete (ἐκδοσις σχολιακῆ.)

Νέα μυθιστορήματα. — *La Terre Promise*, ὑπὸ Paul Bourget. — *Passagère*, ὑπὸ Paul Bonnetain. — *Inseparables*, ὑπὸ Jeanne Mairat. — *Le Château des Carpathes*, ὑπὸ Jules Verne.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ.

Ἄκαδημία τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν γραμμάτων
Συνεδρία τῆς 9/21 ὀκτωβρίου

Ἡ ἀκαδημία ὀρίζει τὰ θέματα τῶν διαγωνισμάτων, ἅτινα κριθήσονται τῷ 1895. Εἰσὶ δὲ τὰ ἑξῆς:

α') τοῦ τακτικοῦ διαγωνισματος. «Μελέτη περὶ τῆς βασιλικῆς καγκελλαρίας ἀπὸ τῆς ἀναρρήσεως τοῦ ἀγίου Λουδοβίκου μέχρι τῆς τοῦ Φιλίππου τοῦ Valois. Οἱ διαγωνισθησόμενοι ὀφείλουσι νὰ ἐκθῶσι τὸν ὀργανισμὸν τῆς καγκελλαρίας ταύτης καὶ ποιήσωσι γνωστοὺς τοὺς διαφῶ-

ρους υπαλλήλους, οἵτινες μετέσχον τῆς συντάξεως καὶ τῆς διεκπεραιώσεως τῶν πράξεων τούτων ».

β) τοῦδικογωνίσματος Bordin «Μελέτη τῶν ὑφισταμένων τῆς Ἐθνικῆς Πολιτείας πρὸς τὰ δικασιθὲντα ἔργα καὶ τὰ ἀποπάσματα τοῦ Ἀριστοτέλους, εἴτε ὡς πρὸς τὰς ἰδέας, εἴτε ὡς πρὸς τὸ ὕφος».

Ὁ κ. Toutain ἀνακοινῶνται τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀνασκαφῶν, αἱ διευθύνει ἐν Chemin. Ἐν τῷ θεάτρῳ τὸ μέγιστον μέρος τοῦ ψηφιδωτοῦ, ὅπερ σχηματίζει τὸ ἔδαφος τῆς ἀρχήστρας ἀπεκαλύφη. Πρὸ τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ ὅλου πρέπει ν' ἀποκαλυφθῇ μέρος τῶν ἐδρῶν. Ὁ κ. Toutain ἀπέδειξεν ἤδη διὰ διατριβῆς κατ' αὐγούστον ὅτι αἱ οἰκοδομαὶ τοῦ Simitthou κατοικήθησαν κατὰ τὴν βυζαντινὴν περίοδον.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Θέατρα Ἀθηνῶν.— Ἀδριανὴ Λεκουβρέ.—

Μολιέρου ἀναβιδόν.— Θέατρα Παριζίων.— Χρονικά.

Ὁφείλον ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν δραματικῶν ἐπιθεωρήσεών μου ἐν τῇ τοῦ Νεολόγου Ἑβδομαδιαίᾳ Ἐπιθεωρήσει νὰ ὁμιλήσω περὶ θεάτρου ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει, ἀλλ' ἀτυχῶς ἐβρεξε κύριος ἐπὶ Νέον Γαλλικὸν θέατρον πῦρ ἐξ οὐρανοῦ καὶ κατέστρεψεν αὐτὸ καὶ ἀνέστειλε τὴν θεατρικὴν ἡμῶν κίνησιν, τὸ δὲ Ἑλληνικὸν θέατρον ἔχει ἐπίσης τὰς θύρας κλεισμένας καὶ σιγὴν ἄγει περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐνδράξεως αὐτοῦ καὶ περὶ τοῦ θιάσου αὐτοῦ. Κατ' ἀνάγκην, λοιπόν, μεταβαίνω—ἄλλως τε συμφώνως πρὸς τὸ ἡμέτερον πρόγραμμα, ὅπως ἐκθέσωμεν τὴν ἀπανταχοῦ θεατρικὴν κίνησιν—εἰς ἄλλα θέατρα. Ἐπειδὴ δὲ

Ἑλλήν εἰμι καὶ τὰ Ἑλληνός μοι μέλει

καὶ οἱ ἀναγνώσται τῆς Ἑβδομαδιαίας εἰσὶν ἐπίσης Ἕλληνες, ἔρχομαι εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν πόλιν τοῦ μεγάλου καὶ ἐνδόξου τοῦ Διονύσου θεάτρου, εἰς τὴν πόλιν τοῦ Θεόπιδου, τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Σοφοκλέους, τοῦ Εὐριπίδου, τοῦ Ἀριστοφάνους, τῶν πατέρων δηλαδὴ τῆς δραματικῆς ποιήσεως καὶ τοῦ θεάτρου.

Ἡ πόλις τῆς Παλλάδος κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον καὶ νῦν διεκρίθη καὶ διακρίνεται ἐπὶ ὅλῳς ἐκτάκτῳ θεατρικῇ κινήσει, καθὰ ἐν ταῖς ἡμερῶσιν αὐτῆς φέρεται. Ἐδίδασκον κατὰ τὸ ἀπελθὸν θέρος δύο γαλλικοὶ θιάσοι, ὁ μὲν ἐν Ἀθήναις, ὁ γνωστὸς παρ' ἡμῶν τοῦ κ. Κλαυδίου μετὰ τῆς δεσποινίδος Violet, ὁ δὲ ἐν Φαλήρῳ. Πρὸς τούτοις δὲ καὶ δύο ἑλληνικοὶ, ὁ ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Ἀλεξιάδου καὶ Παντόπουλου, ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Ὀμοιοῦς καὶ ὁ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ κ. Δ. Κοτοπούλη μετὰ πρωταγωνιστρίας τῆς κ. Εὐαγγελίας Παρασκευοπούλου ἐν τῷ παριζιῶν θεάτρῳ. Περὶ τοῦ θιάσου τούτου καὶ ἰδίᾳ περὶ τῆς κυρίας Παρασκευοπούλου, ἥτις ἐδίδαξε καὶ ἐν τῷ ἡμέτερῳ θεάτρῳ Μνηματικῶν πρό τιων ἐτών, πολὺς ἐγένετο λόγος ἐν ταῖς ἡμερῶσιν. Ἀλλὰ τὴν κίνησιν ἐπέτεινε νῦν πρὸς τριῶν περιῶν ἑβδομάδων

ἄφειξεν εἰς Ἀθήνας ἐκ Πατρῶν θιάσος ὑπὸ τὸν κ. Ἀρνωτάκην, ἔχοντος πρωταγωνίστριαν, ἄθνη θριάμβων δρέψασαν ἐν Πάτραις κατὰ πάσας τὰς ἡμερῶσιν τῆς τε πόλεως ταύτης καὶ τῶν Ἀθηνῶν, τὴν ἡμετέραν συμπολιτίδα δεσποινίδα Αἰκατερίνην Βερώνη. Ἡ καλλιτέχνης αὕτη ἔδοικεν ἐν Πάτραις πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ τὴν ἀθάνατον τοῦ Scribe Ἀδριανὴν Ἀεκουβρέ (Adrienne Lecouvreur), ἀλλὰ καὶ ἦ ἐν Ἀθήναις διδάσκουσα καλλιτέχνης ἔδοικε μετ' αὐτὴν τὸ αὐτὸ ἔργον. Πρῶτον ἔργον δὲ, ὅπερ ἀνέγραψαν τὰ προγράμματα τοῦ θιάσου τοῦ κ. Ἀρνωτάκη, διδασκόμενον ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ νεοτεύκτου θεάτρου τῶν Ἀθηνῶν ὅπερ Ἑλληνικὴ-Κωμῶδία ἐκλήθη κατὰ τὸ Γαλλικὴ-Κωμῶδία (Comédie-Française), ἦν ἡ Ἀδριανὴ Ἀεκουβρέ. Τὸ ἔργον ἐδιδάχθη, ἐκτακτος δὲ ἀνεπτύχθη κίνησις. Ἴδου πῶς περιγράφει αὐτὴν ἡ «Νέα Ἐφημερίς», δημοσιεύουσα συγκριτικὴν κρίσιν περὶ τῶν δύο καλλιτεχνίδων: «Κατωρθώθη νὰ μὴν ὑπάρχη σήμερον νέος ἐκ τῶν νικητοπόρων τῶν Ἀθηνῶν, ὅστις νὰ μὴ ἔχη ἓνα λόγον ἔτοιμον καὶ ἐν ἄρθρον γραμμῆν περὶ τῆς θεατρικῆς ἐπιδημίας ὑπὸ τὴν καλὴν ἐννοίαν τῆς λέξεως. Ἀπὸ Χαυτείων τῶν λαλοτάτων μέχρις Ὀλυμπίων τῶν πανηγυρικωτάτων τὸ θέμα εἶνε τὸ αὐτό: συγκρίσις μεταξὺ τῶν δύο ἐμφανισθειῶν ἑλληνίδων ἠθοποιῶν, κυρίως τοῦ ἐδάφους τῆς λογικῆς καὶ τῆς φιλομουσίας ὑπὸ τῶν περὶ θεάτρου καὶ ἠθοποιίας γνώσεων». Ἡ δὲ κίνησις αὕτη εὐχαριστεῖ πάντα βεβαίως κινδύμενον τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς, πάντα ἐπιθυμοῦντα τὴν πρόοδον αὐτῆς, ἐμὲ δ' ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῷ ἔξῃς λόγῳ· ὅτι ἀπεδείχθη ὅτι τὸ ἑλληνικὸν κοινὸν οὐδαμῶς ἀπόλεσε τὸ αἰσθημα τῆς φιλοκαλίας, ἀλλ' ἐνδιαφέρεται ὑπὲρ τῆς τραγωδίας, τοῦ κυρίως δράματος καὶ τῆς σοβαρᾶς κωμῆδος (comédie sérieuse), ἤρξατο δὲ ἀποστρέφον τὸ πρόσωπον ἀπὸ τοῦ burlesque effronté, ἵνα κατὰ Boileau εἶπω, ὅπερ, ἐπὶ τέλους εἴη τὸ κάλυμμα αὐτοῦ ἐν πρᾶσιν φουστάνι. Παρετήρησα ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους, καὶ τὴν παρατήρησίν μου ταύτην ἐξέφρασα ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ, ὅτι ἐνοήθη ἡ πλάνη καὶ ὅτι ἤρξατο παρερχόμενος ὁ καιρὸς τῶν λεγομένων κωμῆδων ἑλλήνων. Ἡ παρατήρησις αὕτη ἀπεδείχθη ὀρθή, διότι ὅτε θίσως τῆς κυρίας Παρασκευοπούλου καὶ ὁ θιάσος τῆς δεσποινίδος Βερώνη διδάσκουσι τραγωδίαν, δράμα καὶ σοβαρὰν κωμῆδιαν, καὶ ἔργα τῶν καλῶν τῆς τε ἡμετέρας δραματικῆς ποιήσεως, ὡς ἡ Μερόπη τοῦ κρατίστου τῶν νεωτέρων ἡμῶν δραματικῶν κ. Δ. Βερναδάκη, ἥτις καὶ πρόκειται νὰ ἐπαναληφθῇ ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Βερώνη, καθὰ αἱ ἡμερῶσιν ἀνέγραψαν, κατὰ τὰς ὁδηγίας αὐτοῦ τοῦ δραματοποιῦ, κατορχομένου προσεχῶς εἰς Ἀθήνας, ἡ Γαλιάντεια τοῦ μακαρίτου Βασιλειάδου, καὶ τῆς ξένης, ὡς ἡ Ἀδριανὴ τοῦ Scribe, ἡ Καμελιόφορος τοῦ Λουβᾶ, ἡ Διονυσία τοῦ αὐτοῦ καὶ ἄλλα.

Ἀρθρα ἐπὶ ἄρθρων ἐκτενῆ τὸ πλεῖστον ἐγράψαν τε καὶ γράφονται συγκρίνοντα ἀμφοτέρας τὰς ἐν Ἀθήναις διδασκούσας ἑλληνίδας Καίπερ ἀμφοτέρων τῶν καλλιτεχνίδων ἀκούσας ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει διδασκῶν, οὐδαμῶς θὰ ἐκφράσω γνώμην ἐνταῦθα, ἐν γὰρ τῷ παρόντι. Νομίζω ὅμως ὅτι πρέπει συμφώνως πρὸς

τὰς ἀρχὰς τῆς νεωτέρας κριτικῆς, νὰ ληθῆ ὑπ' ὄψιν ἐν ταῖς κρίσεσιν ἡ τέχνη τοῦ καλῶς λέγειν (bien dire). Ὁ ἐκ τῶν διαπρεπῶν ὑποκριτῶν τῆς Γαλλικῆς-Κωμῳδίας καὶ καθηγητῆς ἐν τῷ δραματικῷ τμήματι τοῦ Ἐδείου (Conservatoire) τῶν Παρισίων, ὁ συγγραφεὺς τοῦ τελείου, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ πρυτάνεως τῶν κριτικῶν Sarcay, περὶ τῆς τέχνης τοῦ καλῶς λέγειν συγγράματος κ. Vernon (Τετάρτη ἐκδοσις 1891), ἐν τῷ νεωτέρῳ ἔργῳ αὐτοῦ λέγει ἀρχόμενος: «πρὸς τινα, ὅστις προσεκάλεσέ με ἡμέραν τινὰ νὰ γράψω περὶ τῆς τέχνης τοῦ ὑποκριτοῦ (Comédien = κωμῳδοῦ) ἀπάντησα μετὰ μεγάλης ἐκπλήξεως: «Ἀλλὰ γράψας περὶ τῆς τέχνης τοῦ καλῶς λέγειν, ἔβλεπον ὅτι ἔγραφε περὶ τῆς τέχνης τοῦ ὑποκριτοῦ». Ἐπειδὴ δὲ ὁ μετ' ἐμοῦ διαλεγόμενος δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ καὶ αὐτὸς κινήσιν ἐκπλήξεως, ὥσει ὑπῆρχεν ἐν τῇ βεβαιώσει μου ἐλαφρὸν κρῶμα παραδόξου, ἀνέλαβον νὰ καταπειθῶ αὐτὸν καὶ ἐπέτυχον κατ' εὐχὴν. Ἀνεγνώρισεν ὅτι ἡ βεβαιώσις αὐτῆ, ἢ κατ' ἀρχὰς παρακινδυνευμένη δοκοῦσα, εἶνε κατὰ βάθος τὰ μάλιστα ἀκριβής. Εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξακολουθήσω τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γνώμης ταύτης, ἢν πολλὰκις ἐξέφηρα καὶ ὁ κριτικὸς τῶν τοῦ θεάτρου κριτικῶν κ. Sarcay; Δὲν πιστεύω, καθόσον μάλιστα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Ἀδριανῆς Λεκουβέρ, τοῦ ἔργου ἐν ᾧ πρωταγωνιστεῖ ἡ διάσημος τραγῳδὸς τοῦ III' αἰῶνος, ἡ διεγείρασα ἐπανεστασίαν ἐν τῷ γαλλικῷ θεάτρῳ, αὐτὴ νομίζω πρέπει νὰ ἐπικρατήσῃ.

Εἶπον ὅτι ἐνθουσιασμός ἐκτακτός ἀνεπτύχθη ὑπὲρ ταύτης ἢ ἐκείνης τῶν ἐν Ἀθήναις καλλιτεχνίδων. Ὁ ἐνθουσιασμός οὗτος παράγαγεν ἀπύχως βεβιασμένας κρίσεις, ἐξ ὧν τις ὑπέπεσε καὶ εἰς φοβερὸν ἀναχρονισμόν, ἄγνοιαν τοῦ τοῦ γαλλικοῦ θεάτρου καὶ τῆς γαλλικῆς φιλολογίας ἀποδεικνύοντα, διότι ὁ Μολιέρου παρίσταται συνοδὸς τῇ Λεκουβέρ, ἐν ᾧ ὁ γαλάτης Μένανδρος ἀπέθανεν ἑπτὰ ἔτη πρὸ τῆς γεννήσεως τῆς διασημῆς καλλιτέχνης. Ἀπορίας δὲ ὄξιν ὅτι τὸ λάθος τοῦτο δὲν παρετηρήθη ὑπὸ τοῦ εὐρηματοῦς διευθυντοῦ τῆς ἐφημερίδος ἐν ᾗ ἐδημοσιεύθη, οὐδὲ ὑπὸ ἄλλου κριτικοῦ, ἐκτενῆ καὶ μετὴν ὁ ὄν ἰδεῶν κρίσιν δημοσιεύσαντος ἐν ἑτέρᾳ ἐφημερίδῃ ὑπὲρ τῆς δεσπινίδος Βερόνη, ὑπερτέραν αὐτὴν τῆς κυρίας Παρασκευοπούλου ἀποφαινόμενου. Ἀλλ' ἐν γένει — καὶ ὁμολογῶ τοῦτο μετὰ λύπης — παρατηροῦνται πολλὰ ἀντικείμενα εἰς τὴν ἰστορίαν τοῦ θεάτρου καὶ ἐν γένει τῆς γαλλικῆς φιλολογίας ἐν πολλαῖς τῶν δημοσιευθειῶν κρίσεσιν.

Ὁ γράψας τὴν προηλωθεῖσαν πρώτην κρίσιν παρουσιάζεται μετ' ἀξιώσεως, διότι ἀμέσως ποιεῖται λόγον περὶ εἰκόνας τοῦ γάλλου ζωγράφου Antoine Couper (ὑποθέτομεν ὅτι κατὰ τυπογρ. λάθος φέρεται Couper) τῆς Ἀδριανῆς Λεκουβέρ, παρουσιάζει δὲ τὸν Μολιέρου γράψαντα κάτωθεν αὐτῆς στίχους ἀφιερωτικούς τῇ Λεκουβέρ. Βεβαίως ὁ Couper, γεννηθεὶς τῷ 1661, καὶ οὐκ ἢ τῷ 1694, ἦτοι ἑπτακαίδεκα ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μολιέρου, καὶ θανὼν τὸ 1722, ἔφησεν τὸν ἀθάνατον κωμῳδοποιόν, θανόντα τῇ 17 φεβρουαρίου τοῦ 1673 ἀναμφισβητήτως, ἀλλὰ ἡ Λεκουβέρ ἐγεννήθη (ἴδε Jules Janin, Planeho κτλ.) τῷ 1690 ἦτοι, ὡς εἶπομεν καὶ ἀνωτέρω, ἑπτὰ ἔτη

μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μολιέρου, ὁ δὲ Couper δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ γράψῃ τὴν εἰκόνα προσώπου πρὸ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ καὶ ὁ Μολιέρου νὰ ἐπιγράψῃ ἐπίσης στίχους τοῦλάχιστον ἑπτὰ ἔτη πρὸ τῆς παρουσίας αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ. Ἡ Λεκουβέρ ἀναφαίνεται χειροκροτουμένη ἀπὸ τοῦ δεκάτου πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῆς, ἦτοι ἀπὸ τοῦ 1705, μέχρι δὲ τοῦ ἔτους τούτου ἠγνῶει τὸν προορισμὸν αὐτῆς, ἐπομένως καὶ ἐάν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ Couper ἔγραψε τὴν εἰκόνα αὐτῆς, ἔχομεν ἀπὸ τοῦ ἔτους τοῦ θανάτου τοῦ Μολιέρου 1673 μέχρι τοῦ ἔτους 1705 ἔτη τριάκοντα δύο, ἂν μὴ ἀπετόμαι. Ἀλλ' ἡ διάσημος τραγῳδὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν Γαλλικὴν—Κωμῳδίαν, ἀπὸ τοῦ Στρασβούργου ἔλθοῦσα, κατὰ τὸ 27 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῆς, ἦτοι (1690+27=) τῷ 1717, δηλ. μετὰ ἔτη τεσσαράκοντα τέσσαρα ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Μολιέρου· πῶς λοιπὸν ὁ Μολιέρου εἰσῆγαγε τὴν Λεκουβέρ εἰς τὴν σκηνήν; Ἐκ τοῦ ἴδου; Ἀνέζησε; Οὐκί βεβαίως. Συναέβη ἴσως τὸ ἐξῆς: ὁ νεαρὸς διατριβογράφος (διότι τοιοῦτος φαίνεται ὢν) ἠκουσέ που, δοικεῖ, περὶ θαυμαστοῦ τῆς ἐξόχου καλλιτέχνης καὶ συνοδοῦ αὐτῆς, ἠκουσε τὸ ὄνομα μεγάλου δραματοποιῦ, καταλήγον εἰς ΡΟΣ, ἐπειδὴ δὲ συνεθέστερος παρίσταται τοῖς πολλοῖς ὁ ἕπατος τῶν δραματικῶν τῆς Γαλλίας, ἀνεγνώσθη τοῦ ὀνόματος τοῦ Μολιέρου, ἀκμάσαντος κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα, ἀντὶ ἄλλου μεγάλου δραματοποιῦ, οὗ τὸ ὄνομα ἐπίσης καταλήγει εἰς ΡΟΣ, τοῦ τοῦ ἐξόχου πνεύματος τοῦ ΙΗ' αἰῶνος Βολταίρου, κατὰ τέσσαρα ἔτη νεωτέρου τῆς Λεκουβέρ, ὅστις πράγματι ἐγένετο ἐνθουσιάζων αὐτῆς καὶ ὅς οὐ μόνον ἐν ταῖς Ἐπιστολαῖς τὸν θαυμασμὸν αὐτοῦ πρὸς αὐτὴν ἐξέφρασεν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἐξῆς συγκινητικῶν καὶ ὄραίων στίχων ἔγραψεν αὐτὴν.

C'est là que je vous vis, aimable Lecouvreur,
Vous, fille de l'Amour, fille de Melpomène,
Vous, dont le souvenir régné encor sur la scène
Et dans tous les esprits, et surtout dans mon cœur!
Ah! qu'en vous revoyant une volupté pure,
Un bonheur sans mélange enivra tous mes sens!
Qu'à vos pieds, en ces lieux, je vis fumer
d'encens!

Car il faut le redire à la race future:
Si les saintes fureurs d'un insensé cruel!
Vous ont pu, dans Paris, priver de sépulture
Dans le temple du goût vous avez un autel.

Ἐξελίθη δηλ. ὁ Μένανδρος ἀντὶ τοῦ Λουκιανοῦ. Νῦν ἐννοεῖται εὐκόλως ὅτι ἐνὸς ἀτόπου δοθέντος μισθία ἔχονται καὶ ἐπομένως ἀπὸ τῆς μῆς συγχύσεως πλεῖσται προσέρχονται ἄλλαι. Ἐὰν ἔδει ἀληθῶς ν' ἀναμνησθῶμεν τοῦ ἐξόχου θιασάρχου τοῦ Petit-Bourbon καὶ τοῦ Palais-Royal, ἔδει νὰ πρῶξομεν τοῦτο, ὅπως ἀναμνησθῶμεν ὅσον ἔπαθεν οὗτος καὶ οἱ τὸν θιάσον αὐτοῦ ἀποτελοῦντες, ἐν οἷς καὶ ἡ προσφιλὴς τῷ Μολιέρῳ δεσποινίς Brie (Registre de la Grange), ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων αὐτοῦ. Ἐνταῦθα ἀναγκάζομαι νὰ διακόψω τὰ περὶ τῆς διδασκαλίας ἐν Ἀθήναις τῆς Ἀδριανῆς Λεκουβέρ, ἐλλείπει χώρου, ἐπιφυλασσόμενος τῇ ἐπομένῃ κυριακῇ νὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς Ἀδριανῆς Λεκουβέρ καὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς, περὶ τῆς ὑπ' αὐτῆς γενομένης ἐπαναστάσεως ἐν τῷ γαλλικῷ θεάτρῳ.

λικῶ θεάτρῳ, περὶ τῆς σχολῆς τοῦ Scribe, περὶ τῆς διαπλάσεως τοῦ δράματος αὐτοῦ ὑπὸ τῆς μεγάλης Ραχὴλ τῇ 1849 καὶ τῆς νεωτέρας καὶ διαφύρου διαπλάσεως ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Barlet κατὰ τὸ 1888 ἐν τῇ Γαλλικῇ-Κωμῳδίᾳ καὶ τῆς ἐντυπώσεως αὐτῶν ἐν Παρισίοις μὲν τότε ἐν Βιέννῃ δὲ κατὰ τὸν μῆτιν τοῦ παρόντος ἔτους, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κρατίστων κριτικῶν καὶ τῆς γενομένης ἄρτι δημοσιεύσεως τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Λεκουβρέ. Εὐχόμαι δὲ ὅπως ἡ κριτικὴ τοῦ θεάτρου πράγματι καταστῆ τοιαύτη, μὴ ἐπιτρέπεται δὲ παντὶ, ἀλλὰ τοῖς γνώσκουσι, διότι οὕτω, ἀποδύεται ἀξία τοῦ προσορισμοῦ αὐτῆς, συντελέσει εἰς τὴν διαφύθησιν τῶν τοῦ θεάτρου, παρέξει θάρρος καὶ συνδρομὴν τοῖς ἀξίοις ὑποκριταῖς, πατάξει τοὺς ἀναξίους. Οὕτω δὲν θὰ ἵπάρχη ἀνάγκη κριτικῆς ἐπὶ τῆς κριτικῆς.

Ἐν τῷ Ὁιδεῖῳ τῶν Παρισίων ἐδιδάχθη τῇ παρελθούσῃ ἐβδομαδίᾳ μονόπρακτος ἑμιτρος κωμῳδία τοῦ Ernest d'Hervilly, ἐπιγραφομένη ὁ Roi Midas (ὁ βασιλεὺς Μίδας) Ὁ Μίδας συννηγορεῖ μετὰ χαρᾶς ὑπὲρ τῆς παλαιᾶς μουσικῆς καὶ μελωδίας, ὁ δὲ θεὸς τιμωρεῖ αὐτὸν ἐπὶ τῇ μοιρίᾳ αὐτοῦ ταύτη διὰ ζεύγους μακρῶν ὤτων. Ἡ Λυδία, ἡ σύζυγος ἡ παλλακὴς αὐτοῦ, εὐρίσκει ὅτι ἐν πάσει περιπτώσει τὸ κόσμημα τοῦτο καλῶς αὐτῷ προσῆκει. Ὁ Sarcey εὐρίσκει τὴν κωμῳδίαν εὐχάριστον, ἀλλ' οὐχὶ ἀξίαν τοῦ ποιητοῦ αὐτῆς.

Ἐν τῇ Γαλλικῇ-Κωμῳδίᾳ ἐπανεληθήθη κωμῳδία τοῦ Marivaux, μονόπρακτος, ἐπιγραφομένη *Arlequin poli par l'amour*, φαντασία χαριεσσα, πλήρης πνεύματος.

Θεατρικὰ Χρονικά.

Τὸ νέον ἔργον τοῦ ἐπιστήμου ποιητοῦ τῆς γερμανικῆς αυτοκρατορίας de Wildenbruch, ὅστις ἐν Γερμανίᾳ ἐστὶν εἶδος roéte-lauréat ἀποπερατώθη εἶνε μέγα ἱστορικὸν δράμα, ἐπιγραφόμενον ὁ Δοὐξ Βερνάρδος τῆς Βαϊμάρης, ὅπερ ἔμελλε νὰ διδαχθῆ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ θεατρικοῦ ἐν Βαϊμάρῃ πρὸς πανηγυρισμὸν τῶν χροσῶν γάλων τοῦ μεγάλου δουκὸς καὶ τῆς μεγάλης δουκίσσης τῆς Βαϊμάρης.

— Οἱ δύο κυριώτοι ὑποκριταὶ τῆς Ἀγγλίας, ὁ Henry Irving καὶ ἡ miss Ellen Terry ἐμφανίζονται ταύτοχρόνως ἐν τῷ φιλολογικῷ κόσμῳ. Ἡ μὲν δεσποινὴς Terry ἐδημοσίευσεν τόμον τῶν ἐντυπώσεων αὐτῆς, ὁ δὲ Irving τὴν συλλογὴν τῶν προσφωνήσεων ἢ λόγων αὐτοῦ μετὰ ἰκόνος αὐτοῦ ὑπὸ Whistler.

— Λυπηρὸν γεγονός' συνέβη ἐν Πετροπόλει, συγκινῆσαν τὸ δημόσιον. Κατὰ παραστάσιν τινα τοῦ θεάτρου Μιχαήλ εἰς τῶν κυριωτάτων ὑποκριτῶν καὶ τῶν μᾶλλον ἀγαπητῶν τῷ δημοσίῳ ὁ Svobodine ἀπέθανον ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐν τῷ μέσῳ τῆς παρεστάσεως.

— Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Ἀδρίας (Ἰταλία) παρεστάσαν ἐν τῷ θεάτρῳ αὐτῶν πρὸ γεγονότος οὐχὶ τυχαίου. Ἐδίδετο ὁ Ἀττίλας ὡς εὐεργετικῆ τῆς αἰδοῦς κ. Bourman. Ἡτῆθη ἡ ἐπανάληψις τῆς μεγάλης διωδίας, ἀλλ' ὁ ὑψίφωνος κ. Nobilini ἠρνήσατο νὰ ἐπαναλάβῃ αὐτήν. Τί πράττει

τότε ἡ Bourman, προχωρεῖ γενναίως καὶ ἵσταται πρὸ τῷ ὀπῆς τοῦ ὑποβολέως καὶ ἐπαναλαμβάνει τὴν διωδίαν μόνη. Τὸ δημόσιον ἐπὶ μᾶλλον ἐνθουσιασθὲν ἐκραύγαζε bis. Ἴδου ἀληθῶς ὅ,τι δύναται νὰ ὀνομασθῆ μονοδικῆ σκηνὴ εἰς τὸ εἶδος αὐτῆς.

— Ἄλλος τόπος, ἄλλοι τίτλοι. — Ἀπὸ πολλοῦ ἐν Γαλλίᾳ ἐπεκράτησε συνήθεια τῶν συντόμων ἐπιγραφῶν τῶν δραματικῶν ἔργων. Ἐν Γερμανίᾳ ὅμως τοῦναντίον οὐδαμῶς φροντίζουσιν ἐν πληρωθῶσιν αἱ θεατρικαὶ ἀγγελίαι ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς μόνης. Ἐν τοῖς νέοις ἔργοις ἄπερ διδαχθήσονται κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὑπὸ τοῦ θιάσου τοῦ Meyence φέρεται δράμα ἱστορικὸν τοῦ Martin Greif ἐπιγραφόμενον: Λοὺίζα τῆς Βαυαρίας καὶ Φιρεϊδερεϊκος τῆς Αὐστρίας ἐν τῷ δάσει τοῦ Muhldarf.

— Ἐνῷ αἱ πλεῖσταί τῶν πόλεων τῆς Γερμανίας ὑποβάλλονται εἰς μεγάλας θυσίας ὅπως νέα οἰκοδομήσονται θέατρα, ἡ ἀρχαία πόλις Münster τοῦναντίον δὲν θέλει πλεόν θεάτρον Αὐτὴ κέκτηται δημοτικὸν θεάτρον, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπὸ πολλοῦ ἔχει κεκλεισμέναι τὰς θύρας, τὸ δημοτικὸν συμῶλιον ἀπεφάσισε νὰ ἐκποιήσῃ αὐτὸ διὰ πλειστηριασμοῦ.

— Ὁ συνθέτης τῆς Cavaleria Rusticana Mascagni μετέβη εἰς Βιέννην, ὅπου ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Ἐκθέσεως διηύθυνε τὸν Amico Fritz καὶ τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἔργον. Ἐπωφελήθη δὲ τῆς μεταβάσεως αὐτοῦ ὅπως ἐκτελέσῃ ἐνώπιον ἐπαύτου ἀκροατηρίου ἐπὶ κλειδοκρυμβάλου τὸ ἄρτι ἀποπερατωθὲν νέον ἔργον αὐτοῦ Rantzau. Κατὰ τὰς διαβεβαιώσεις τηλεγραφήματος, ἀποσταλέντος εἰς γερμανικὴν ἐφημερίδα, τὸ ἔργον προὔξηνθη ἔκτακτον ἐντύπωσιν.

— Ἡ Σάρρα μετέβη εἰς Βιέννην καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ Καρόλου ἤρξατο τῶν παραστάσεων αὐτῆς ἀπὸ τῆς Καμελιόρου καὶ τῆς Τόσκας, ἐδίδαξε δὲ καὶ τὴν Θεοδώραν καὶ τετράκις τὴν Κλεοπάτραν, ἐν ἧ τὸ πρῶτον εἶδον αὐτὴν οἱ Βιενναῖοι. Ἡ ὑποδοχὴ ἐγένετο θερμότη. Ὅα ἴδωμεν τί θὰ εἴπωσι νῦν οἱ βιενναῖοι περὶ τῆς ὑπ' αὐτῶν θρυμασθείσης ἰταλίδος Duse, ἧτις παίζουσα τὰ πρόσωπα τῆς Σάρρας, παρεβλήθη πρὸς αὐτήν. Περὶ αὐτῆς ἐπίσης θὰ γράψωμεν.

ΘΑ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Τὸ σπουδαιότερον τῶν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει πολιτικῶν ζητημάτων εἶναι ἀναμφηρότως τὸ ἐν Γερμανίᾳ στρατιωτικόν, ὅπερ τὰ μέγιστα ἐπισπάται τὴν προσοχὴν σύμπαντος τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κόσμου, διανοουμένου ὅποσον τὸ κατάντημα τῆς τοιαύτης τῶν πραγμάτων καταστάσεως. Ἡ κυβερνοῦσα τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου τοῦ Β' οὐ παύεται ἀνοργανοῦσα τὸν στρατιωτικὸν αὐτῆς ὀργανισμὸν καὶ θεσπίζουσα νέα ὅλως μέτρα, ἄπερ, τὴν ἀπόχρωσιν τῶν ληφθέντων κατὰ τὸ 1874, 1881 καὶ 1888 φέροντα, ἄμεσον συνεπάγονται συνέπειαν τὴν ληψὴν παλαιωμένων μέτρων καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς κράτεσι τῆς Δύσεως, προσλαμβάνουσιν φοβεράν ὄψιν σιδηροφόρου στρατοπέδου. Ὡσεὶ μὴ ἴσκουν αἱ ὑπὸ τὰ

όπλα πολεμικά δυνάμεις, ὁ κόμης Καπρίβης ὑπέβα-
 λεν εἰς τὸ ὁμοσπονδιακὸν συμβούλιον τὸ περὶ δι-
 τοῦς θητείας στρατιωτικὸν νομοσχέδιον, οὗ τὰ κυ-
 ριώτερα σημεῖα ἀναγράφασαι αἱ ἀνεξάρτητοι ἐφημε-
 ρίδες ἔνθεν μὲν προὐκάλεσαν τὴν μίνιν καὶ τὴν
 ἀγανάκτησιν τῶν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ, σφόδρα ἐξοργισθέν-
 των ἐπὶ ταῖς ἀνακοινωθείσαις εἰς τὰς εἰρημένας ἐφη-
 μερίδας ἀκριτομυθίας καὶ διακελευσαμένων αὐστηρῶν
 ἀνάκρισιν πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ τὰς ἀκριτομυθίας
 ταῦτας ἀποτολμήσαντος μέλους τοῦ θηθέντος συμ-
 βουλίου. ἔνθεν δὲ δυσηρόεσταν σφόδρα τῇ κοινῇ
 γνώμῃ ἐπὶ τῷ ὅτι ἐν τῷ νομοσχεδίῳ παρασιωπῶνται
 πολλαὶ δαπάναι, αἵτινες, ἐπαβληθήσονται εἰς ἀνε-
 γερσὶν καταλυμάτων καὶ στρατώνων, ὅπου ἀνάγκη
 νὰ ἐγκαταστή τὸ νέον πρόσθετον σῶμα στρατιω-
 τῶν, τὸ προκύψον ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διειτούς
 θητείας. Τὸ δεύτερον τοῦτο ζήτημα κέκταιται μεί-
 ζονα σημασίαν, ἐπιτεινομένην καὶ διὰ τῆς πολιτείας
 τῆς Βαυαρίας, ἥτις, πάντοτε τὸ πρῶτον μὲν μεγαλείου
 πολεμοῦσα, ἀντέστη κατὰ παντὸς σχεδὸν μέτρον τεί-
 ναντος εἰς τὴν ἐξαρσὶν τοῦ μεγαλείου τούτου ἐπὶ
 βλάβῃ τῶν ὁμοσπόνδων κρατῶν. Ἐν ταῖς πολεμι-
 καῖς ταύταις παρασκευαῖς ὅμως Γουλιέλμος ὁ Β',
 ἐπόμηνος ταῖς συμβουλαῖς τοῦ πάππου, ὅστις ἐπὶ
 τῆς ἐπιθανατίου κλίνης συνεβούλευε τὸν ἕγγονον
 τὴν φιλίαν πρὸς τοὺς ἰσχυροὺς γείτονας, τοὺς Ρώσ-
 τους, ἀγωνίζεται νὰ προσελκύσῃται τὰς συμπαθείας
 τῆς μεγάλης τοῦ Βορρᾶ δυνάμεως, οἱ δὲ σύμφοροι
 αὐτοῦ πειρῶνται νὰ τύχῃσι τοῦ ποθομένου διὰ τῆς
 ἀνασυνδέσεως τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων ἐπὶ τῇ ἐλπίδι
 ἐνισχύσεως τῶν πολιτικῶν.

Ἄνομολογητέον ὅμως ὅτι τὸν αὐτὸν περὶ τὰ στρα-
 τιωτικά δεικνύουσι ζῆλον καὶ αἱ λοιπαὶ ἐν Εὐρώπῃ
 δυνάμεις, καίτοι δυνατὸν εἰπεῖν ἄνευ φόβου ἀντικρού-
 σεως ὅτι αἱ ἐν τοῖς λοιποῖς κράτεσι καταβαλλόμεναι
 προσπάθειαι τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἀφετηρίαν αὐτῶν ἔ-
 χουσιν ἐν ταῖς παραπλησίαις ἐνεργείαις τῆς Γερμα-
 νίας, ἥτις ἀείποτε ὑπῆρξεν ὁ πρόδρομος τῶν μεγάλων
 πολεμικῶν παρασκευῶν, ἕψ' ἄς στένουσιν οἱ τῆς Εὐ-
 ρώπης λαοί. Οὕτως ἐν μὲν ταῖς ρωσικαῖς κυβερνητι-
 καῖς ἐφημερίδις δημοσιεύονται ἀπὸ τινος ἀλλεπάλληλα
 αὐτοκρατορικά διατάγματα περὶ καταρτισμοῦ νέων
 συνταγμάτων ἐν τοῖς μεθορίοις πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν
 ἐκεῖ φρουρῶν, ἐν δὲ τῇ Γαλλίᾳ ἐπανειλημμένα γίνον-
 ται δοκιμαὶ τοῦ νέου τηλεβόλου, οὗ θάλαμος ὑπεξη-
 ρέθη παρὰ τὴν καταβληθείσαν μερίμναν καὶ προσοχὴν
 πρὸς ἀποσβέσιν τοιοῦτου κινδύνου, ὁ δὲ δραστήριος
 καὶ ἀκάματος ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς συν-
 τόνως ἐργάζεται ὑπὲρ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν σπουδαίων
 αὐτοῦ στρατιωτικῶν μεταρρυθμίσεων, ἐψ' ᾧ καὶ μι-
 κροὶν ἀπονέμει προσοχὴν εἰς τὸ ζήτημα τῶν ἐν
 Καρμῷ διαφωνιῶν ἐργατῶν καὶ ἐργοστασιαρχῶν,
 ὅπερ, παρὰ τὰς θουληθείδας ἀπαισίους ψήφιας περὶ
 ὑπουργικῆς κρίσεως, φαίνεται ἐξομαλιζόμενον διὰ
 διαιτησίας, ἀνατεθείσης τῷ προέδρῳ τοῦ ὑπουρ-
 γικοῦ συμβουλίου. Καὶ οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ δὲ δραστη-
 ρίως ἐργάζονται ὑπὲρ τῶν ἀμυντικῶν αὐτῶν δυ-
 νάμεων μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι τὰ μὲν ἡπειρωτικά
 κράτη μεριμνῶσι μᾶλλον ὑπὲρ τοῦ κατὰ ξηρὰν στρα-
 τοῦ, ἢ δὲ μεγάλην Βρετανία ὑπὲρ τοῦ στόλου αὐτῆς,
 τοῦ μόνου μέσου πρὸς ἀπώκρουσιν τῶν ἐκ τῆς ἡπει-
 ρωτικῆς Εὐρώπης κινδύνων, καίτοι ἐξέλιπον οἱ με-

γάλοι Ναπολέοντες καὶ τὰ ἐν Βουλῶνῃ στρατόπεδα.
 Πρὸς ταῖς λοιπαῖς μεταρρυθμίσεσιν εἰς τὸ ναυτικὸν
 μέγλη ἀπονέμεται προσοχὴ εἰς τὴν αὐξήσιν τοῦ
 στόλου τῶν τορπιλλοβόλων, ὡς τεκμηριούται ἐκ τῶν
 γενομένων ἐνεργειῶν ἐν τῷ βασιλικῷ ἀγγλικῷ ναυαρχ-
 εῖῳ, ὅπου ἀπόφασίς ἐλήφθη περὶ ναυπηγίδεως τεσ-
 σαρονκαίδεκα τορπιλλοβόλων, διανυόντων 23—27
 μίλια καθ' ὄραν. Τοῦ γενικοῦ τούτου κανόνος τῶν
 πολεμικῶν παρασκευῶν οὔτε ἡ Ἰταλία ἐξαιρεῖται
 παρὰ τὰς ἀκουσμένας φθοεράς πράγματι κατακραν-
 γὰς ἐναντίον τῶν ὑπὲρ τοῦ στρατοῦ δαπανῶν ὁ
 ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν τοῦ βασιλέως Οὐμβέρτου
 στρατηγὸς Πέλλουξ, παρὰ τὴν προσοχὴν μεθ' ἧς ἐξή-
 τησε ν' ἀποφύγῃ τὴν αἰτίσιν νέων πιστώσεων δὲν
 ἠδυνήθη νὰ μὴ θίξῃ τὸ ζήτημα τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης
 καὶ νὰ μὴ ὑποδείξῃ ὅτι μεγαλειτέρα τῆς ἐξ 24 ἑκα-
 τομμυρίων οἰκονομίας ἐν προϋπολογισμῷ 265 ἑκα-
 τομμυρίων, ἀδύνατος τυγχάνει, διότι ἄλλως κινδυ-
 νεύει αὐτὴ ἢ τοῦ κράτους ἀνεξαρτησία καὶ ἐνότης.
 Φιλοπατριὰν ὄντως ἀποπνεύουσιν οἱ λόγοι τοῦ στρα-
 τηγοῦ Πέλλουξ ἐν Λιβόρνῳ ὡς καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν
 ἐξωτερικῶν κ. Βοῖν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τοῦ Πεδεμοντίου,
 πρωτεύουσῃ, ἀλλὰ δὲν συμβιδάσσονται πρὸς τὰ πράγ-
 ματα, ἅτε οὐδενὸς ἀπειλοῦντος κινδύνου τὴν ἀνε-
 γαιότητα τῆς Χερσονήσου, προαχθείσης εἰς μεγά-
 λην ἡπειρωτικὴν δύναμιν προστάσις τρίτου καὶ
 ἀπληλαγμένης ἐπομένως ἀπὸ παντὸς φόβου ἐπιδρο-
 μῆς. Εἰς τὴν μεμετρομένην γλῶσσαν τοῦ στρατηγοῦ
 συνετέλεσε τὰ μέγιστα καὶ ἡ κατὰ τῆς τριπλῆς συμ-
 μαχίας γενικὴ καταφορὰ τῶν Ἰταλῶν φορολογουμέ-
 νων, ὡς διετρανώθη ἐκ τοῦ δικληροῦ κατὰ τῆς Γερ-
 μανίας ὑπαιγιμοῦ ἐν τῷ δημοτικῷ συμβουλίῳ τῆς
 πρωτεύουσῃς, ὅπου τοῦ προέδρου ἀντιστάνας εἰς τὴν
 κορηγίαν πιστώσεως ὑπὲρ ἐθνικῆς ἐκθέσεως ἐν Ρώμῃ
 ἠκούσθησαν, πολὺ τὸ εἰρωνικὸν ἔχουσαι φωναί· «ἀλλὰ
 δια τὰς ἐορτὰς καὶ πανηγύρεις ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τοῦ
 γερμανοῦ μονάρχου εὐρέθησαν».

Ταῖς ἐνεργείαις τῶν συμμάχων κρατῶν καὶ λοιπῶν
 συμμορφούται καὶ ἡ μοναρχία τῶν Ἀψβούργων, ἥτις
 ὄφειλε νὰ σκεφθῇ μᾶλλον περὶ τῶν ἐσωτερικῶν αὐτῆς
 πραγμάτων καὶ νὰ βελτιώσῃ αὐτὰ κατὰ τρόπον ἐξομα-
 λίζοντα τὰς φυλετικὰς διαμάχας καὶ προλαμβάνοντα
 τὰ λυπηρὰ θέματα Οὐγγρῶν καὶ Αὐστριακῶν, τού-
 των μὲν ζητούντων τὴν κατάθεσιν στεφάνου καὶ ἐπὶ
 τοῦ τάφου τοῦ στρατηγοῦ Χένζι, ἐκεῖνων δὲ ἀρνού-
 μένων καὶ παρεχόντων ἀφορμὴν εἰς τὴν ἀναβολὴν
 τῶν σχετικῶν ἐορτῶν.

Ἐκ τῶν τοῦ Αἴμου κρατῶν ἡ μὲν Σερβία διατελεῖ
 ἐν ἐπικινδύνῳ πως ἀναδρασμῷ ἐπὶ τῇ διαφωνίᾳ ρι-
 ζοσπαστικῶν καὶ φιλελευθέρων, καίτοι οἱ κκ. Ρίστιτς
 καὶ Ἀθακούμοβιτς φαίνονται ἀπαθείς ὅλως καὶ
 μεριμνῶσι μᾶλλον περὶ τῶν πρὸς τὴν Αὐστρίαν ἐμ-
 πορικῶν σχέσεων, ἢ δὲ Βουλγαρία διατελεῖ ἐν πλῆ-
 ρει ἐργασίᾳ τῆς Σοφρᾶνις, ἐν ᾗ συζητηθῆσεται καὶ
 τὸ περὶ ἑλληνικῶν ἐν Βουλγαρίᾳ σχολῶν ζήτημα, καὶ
 τέλος ἡ Βλῆς παρασκευάζεται ἐπὶ τὴν ἐναρξίν τῶν
 βουλευτικῶν ἐργασιῶν, αἵτινες προμηνύονται σπου-
 δαῖαι ἐνεκα τοῦ οἰκονομικοῦ ζητήματος, τοῦ ἐπι-
 σπωμένου ὄντως τὴν δικαίαν μερίμναν τοῦ νικητοῦ
 τῆς τρίτης μάχου.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἡ ἑβδομαδιαία τῶν σιτηρῶν κινήσις δὲν παρουσιάζει διαφορὰν τινα ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἐφημέρου. Τὰ φθασίματα ἐξακολουθοῦσι πάντοτε πολλά, ἀλλ' ἕνεκα ἐλλείψεως ἀξιολόγου παρὰ τοῖς ἀροτοπόλοις παρακαταθήκης καὶ τῆς ἐν Εὐρώπῃ σταθερότητος αἱ τιμαὶ διατηροῦνται σχεδὸν αἱ αὐταὶ μὲ τὰς ἐκπεδοῦ. 60000 κοιλὰ ἐκομίσθησαν ἐκ Ρωμυλίας, πωληθέντα ἀπὸ 9 1/4 ἕως 10 1/2 κάτω λίθρας τὰ τῆς ἄνω γραμμῆς, τὰ δὲ τῆς κάτω ἀπὸ 8 1/2 ἕως 9 1/4· τὰ σκληρὰ τοῦ αὐτοῦ μέρους ἐλλείποντα πληρῶνονται 37—38 κρ. παρ. Ἐξ Ἀνατολῆς διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ἐκομίσθησαν 5000 κοιλῶν πωληθέντων ἀπὸ 8 1/2 ἕως 9 1/2. Ἐξ Ἀμμοῦ 2000 δοθέντα ἀπὸ 10—10 1/2, ἐκ Ρουμανίας 8000 πωληθέντα πρὸς 7 7/8, ἐκ Γωσίας 8000 κοιλὰ γίρκας, δοθείσης πρὸς 6 3/4 καὶ ἐκ Βαλτζικίου 15000 πωληθέντα ἀπὸ 9 3/4—11. Καὶ τῆς κριθῆς αἱ τιμαὶ διατηροῦνται ἀπὸ 11 1/2 ἕως 12 1/2. Ὁ ἀραβόσιτος ὅμως ἐστὶν ἡμελημένος, κυμαινόμενος μεταξὺ τῶν 20 καὶ 21 1/2 χροσῶν παρὰ τὸν ὀκάν. Ἡ βρώμη τιμᾶται 23 1/2 — 24 1/2 κρ. παρ. Ἡ δὲ σίκαλις περὶ τοὺς 27—28.

Εἰς τὰ ἄλευρα περιορισμένοι πράξεις λαμβάνουσι χώραν, αἱ δὲ τῆς ἑβδομάδος παντοῖαι ἀφίξεις ἀνέρχονται εἰς 5000 κοιλὰ,

Εἰς τὰ ὑσπρια καὶ σπόρους ἐπεκράτησεν ἀπραξία ἕνεκεν ἀφθόνου παρακαταθήκης εἰδῶν τινῶν· ἐξ ἑνός, ἀζητησίας ἐξ ἄλλου. Οἱ φασίλοι τιμῶνται ἀπὸ 80 ἕως 140 χρυσᾷ γρόσια αἱ 100 ὀκάδες ἀναλόγως τοῖς ποιότητος, οἱ ἐξιδίνθου ἀπὸ 55 ἕως 70 κρ. παρὰ δὲ ὀκά, οἱ κύριοι ἀπὸ 60 ἕως 65, τὰ δὲ σπάρμα ἀπὸ 90 ἕως 100. Εἰς τοὺς καναροσπόρους ἀσήμαντοι πράξεις λαμβάνουσι χώραν ἀπὸ 90 εἰς 96 παρ. ἐπειδὴ οἱ ἀγορασταὶ φοβοῦνται τὰς ὑψηλὰς ταύτας τιμὰς. Οἱ λινόσποροι περιφέρονται ἀπὸ 50 ἕως 51 παρὰ ἢ ὀκά. Τὰ δὲ ἀνασσόνια ἀφθονοῦντα ἐν τῇ ἀγορᾷ βραδέως κινοῦνται μεταξὺ τῶν 3 1/4 καὶ 6 1/2 ἀναλόγως τῆς ποιότητος, τῶν χιακῶν πρωτευόντων.

Ἐκ τῶν ἀποικιακῶν εἰδῶν αἱ ζακχάρις καὶ καφέδες ζωνεῶς κινοῦνται ἐνῶ τὰ λοιπὰ εἶδη λίαν μετρίως. Αἱ πρῶται αὐστριακαὶ ζακχάρις ὡς καὶ αἱ γαλλικαὶ ἀφίξουσιν 125—126, αἱ δὲ ὀλλανδικαὶ 150—152. Οἱ καφέδες ἀπὸ 11—14 λίρας αἱ 100 ὀκάδες κατὰ τὴν ποιότητα.

Ἄκρα γαλιῖνη ἐπικρατεῖ εἰς τὰ ὑψίσματα ἕνεκα τῆς εἰς διάφορα μέρη χολέρας καὶ ἰδίως τῆς ἐν Τραπεζοῦντι, ἥτις διακόπτει τὰς συγκοινωνίας. Μ' ὄλην τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ ἕψωσιν ἐνταῦθα κλίνομεν πρὸς τὰ κάτω, ὥστε καὶ διαθέσις παραγγελῶν δὲν ὑπάρχει πρὸς τὸ παρόν.

Ἡ εἰς τὰ σιτηρὰ πρό τινας παρουσιασθεῖσα κινήσις ἐξακολουθεῖ, ἀγορῶν γινόμενων διὰ τὸν χειμῶνα ἀνευ μεταβολῆς τῶν τιμῶν εἴτε ἐδῶ εἴτε ἐν Εὐρώπῃ.

Τὰ ρωσικὰ εἶδη τακτικὴν ἔχουσι κινήσιν εἰς τὰς αὐτὰς περιπλοῦ τιμὰς.

Εἰς τὰ ἔλαια δὲν ἐπῆλθε μεταβολή τις· ἐν τούτοις εἶνε γνωστὸν ὅτι αἱ εἰσοδαὶ ἐφέτος ἀπέτυχον, αἱ δὲ ποιότητες παρουσιάζονται παρακατιναί, ὅθεν προβλέ-

πεται ὅτι τὰ τῆς τροπέζης ἔδονται σπάνια καὶ ἀκριβά. Εἰς τοὺς οἶνους δὲν γίνονται ὡς ἄλλοτε ἐργασίαι ἕνεκα τοῦ νέου ἐν Γαλλίᾳ δασμολογίου κωλύοντος τὴν ἐξαγωγήν.

Εἰς τὰ τῆς Ἀνατολῆς εἶδη, οἶον τιφτικία, μαλλία, ὄπιον, τραγάκανθον, τζεχριά καὶ λοιπὰ πολλὰ ἐγένοντο ἐργασίαι ἐφέτος, ἡ δὲ κινήσις ἐξακολουθεῖ ζωνορὰ ἕνεκα ζητιᾶσεως ἐν Ἀγγλίᾳ. Οἱ μεταξοδόμυκες ἀρχίσαντες εἰς τὰς πηγὰς τῶν ἀπὸ 12 φρ. τὸ χιλιόγραμμον κατάντησαν εἰς τὰ 16, καὶ ἡ μετὰ ἀπὸ 46 φράγκα εἰς τὰ 58.

Κατὰ τοὺς τελευταίους δύο μῆνας ἀρκεταὶ ναυλώσεις εἰς πλοῖα ἐγένοντο μὲ καλλιτέρευσιν τῶν τιμῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ τῶν ἀτιμοπλοίων κινήσις ὑπῆρξε λίαν μετρία, οἱ γαιάνθρακες διετέλεσαν στάσιμοι.

A. Z.

ΦΥΡΔΗΝ ΜΙΓΔΗΝ.

Ἡ κοινὴ συνεδρία τῶν πέντε ἀκαδημιῶν ἐγένετο τῇ 13/25 ὁκτωβρίου.

— Οἱ πρὸ πολλοῦ ὁ τοῦ Faust μουσουργὸς κατέλιπε τὴν Νορμανδίαν ἐν πληρεστάτῃ ὑγείᾳ. Κατόκησε δὲ τὸν πύργον τῆς Morainville, ἐκτισμένον ἐν Mesnil-sur Blangy (Calvados) καὶ ἀνήκοντα τῷ μαρκητίῳ Beaucourt, γνωστοῦ ἱστορικοῦ, μὲθ' οὗ συνδέεται ἀπὸ πολλοῦ. Τὴν προτετραίαν τῆς ἀναχωρήσεως αὐτοῦ ὁ Gounod μετέσχε τῶν θρησκευτικῶν ἐσοτῶν, ἐν ἧ' δι' ἔμνε πόλει ἐδόθησαν, ἐκτελέσας διάφορα τεμάχια ἐπὶ τοῦ ὄργάνου καὶ τοῦ ἀρμονίου καὶ ἄτας ἔτι.

Ὁ τέως ἐν Ἀθήναις πρόξενος τῆς Ἀμερικῆς κ. Ἰερβγκ Μάνετ, ἐλληνοστῆς, ἀναχωρῶν ἐξ Ἀθηνῶν, ὅπως διὰ Πατρῶν καὶ Ὀλυμπίας ἀπέβη εἰς Ἀμερικὴν, κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναχωρήσεως αὐτοῦ, ἕς ἀναφέρει ἡ «Ἐφημερίς», στραφεῖς πρὸς τὸν βράχον τῆς Ἀκροπόλεως ἀπεχαιρέτησεν αὐτὸν δι' ὀλίγων θερμῶν λέξεων καὶ ἐδάκρυσεν. Ἦτο ξένος καὶ διὰ τοῦτο.

— Ἀρχαῖα τεῖχη καὶ ἱκανὸς ἀριθμὸς ἀναγλύφων ἀνευρέθησαν παρὰ τὸ Μενίδιον ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων ἐργατῶν τοῦ σιδηροδρόμου Πειραιῶς-Λαρίσσης.

— Τὰ τμήματα τοῦ ἐν Ἀθήναις Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσὸς» ἐποιήσαντο ἐναρξίν τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν. Πρῶτον συνήλθε τῇ 8ῃ ἵσταμένου τὸ Φυσιολογικὸν καὶ πρόβη εἰς τὰς ἀρχαιεστίας αὐτοῦ, ἐκλέξαν πρόεδρον αὐτοῦ τὸν καθηγητὴν κ. Γ. Μακκῆν, ἀντιπρόεδρον τὸν κ. Α. Κορδέλλαν καὶ γραμματεῖα τὸν κ. Γ. Φωκῆν. Μετὰ ταῦτα ἤσχηθη περὶ τὴν συζήτησιν τῶν λεπτομερειῶν τοῦ ἐκδοθησομένου λεξικοῦ τῶν κοινῶν ἰνομάτων τῶν ἐλληνικῶν φρασῶν ὑπὸ τοῦ κ. Χέλδραϊχ.

— Ἐπιφανὴς ἄγγλος ἱεροκῆρυξ, ὁ κ. Φαρρῆρ, ἀντὶ παντὸς ἄλλου λόγου, ὁμίλησεν ἀπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἁμβωνος περὶ τοῦ λόρδου Τέννισων ἐπὶ τῷ θανάτῳ αὐτοῦ. Ἐκ τίνος περιλήψεως τοῦ λόγου τοῦ διαπρεποῦς θεολόγου ἀπο-

σπᾶμεν τὸν ἐξῆς ἐπίλογον, ἐξ οὗ φαίνεται πῶς ἡ ποίησις συνδέεται τῇ θρησκείᾳ :

«Πόσον λαμπροτέραν, πόσον εὐτυχεστέραν, πόσον πλέον εὐέλπιδα κατέστησεν εἰς πλείστους ἐξ ἡμῶν τὴν ζωὴν ὁ Τέννυσον, διδάξας ἡμᾶς διὰ τῆς ποιήσεώς του, ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμούς μας εἰς τὸ ἀληθές καὶ τὸ ὄρατον, ἀνοίξας τὰ ὄτα μας εἰς τὴν φωνὴν τοῦ βουνοῦ καὶ τῆς θαλάσσης, διεγείρας τὰς αἰσθήσεις ἡμῶν πρὸς τὴν γλυκεῖαν φωνὴν τῶν ἀστέρων! Χιλιάδες πραγμάτων, πραγμάτων, εἰς τὰ ὅποια αἱ κοιναί, αἱ τραχεῖαι ἡμῶν ψυχαὶ οὐδέποτε θὰ πρόειχον, εἰς τὰ ὅποια δὲν θὰ ἴδονάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὴν σφραγίδα, ἣν ἔθηκεν ἐπ' αὐτῶν ὁ Θεός. Ὁ Τέννυσον, ὅπως καὶ ἄλλοι μεγάλοι ποιηταί, μᾶς ἔμαθε νὰ θυμαζώμεν καὶ νὰ ἀγαπῶμεν».

— Ὁ ἄρτι ἀποθανὼν καθηγητὴς τῆς θεολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Γένης Lipsius κατέλιπεν ἠνδιαφέρουσαν βιβλιοθήκην, πλουσίαν ἐκ σπανίων βιβλίων καὶ συλλογῶν περιοδικῶν συγγραμμάτων. Διέταξε δὲ διὰ τῆς διαθήκης αὐτοῦ ὅπως ἡ βιβλιοθήκη πωληθῇ πᾶσα ὁμοῦ εἰς μεγάλην τινα βιβλιοθήκην, μὴ διαμελισθῆ δέ.

— Τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ ἐστεμμένου ποιητοῦ (poètes-lauréats) εἶχον πρὸ τοῦ Τέννυσον οἱ ἐξῆς ἄγγλοι ποιηταί : John Dryden, 1670· Thomas Shadwell, 1688· Nahum Tate, 1692· Nicholas Rowe, 1715· Laurence Emsden, 1718· Colley Cibber, 1730· William Whitehead, 1757· Thomas Warton, 1783· Henry James Pye, 1790· Robert Southey, 1813· William Wordsworth, 1844.

Περὶ τοῦ διαδεξιμένου τὴν ἐπωνυμίαν ἐστεμμένου ποιητοῦ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Τέννυσον οὐδὲν ἔτι ὀριστικόν. Τὸ ζήτημα οὕτω ἐτέθη ἐπισήμως. Ὑπάρχουσιν οἱ φρονούντες μάλιστα ὅτι ἡ βασίλισσα θέλει καταργῆσαι τὴν τίτλον, ἄλλοι δὲ πιστεύουσιν ὅτι αὕτη θ' ἀπονεύμῃ αὐτὸν ποιητῇ τινι ἀνθρώπῳ τοῦ κόσμου (homme du monde), ὡς λέγομεν, ἐπὶ παραδείγματι τῷ σὶρ Θεοδώρῳ Martin. Τρεῖς ποιηταί, οἵτινες εθεωροῦντο πρὸ τινων ἐτῶν ὅτι ἐπίσης θὰ τύχωσι τοῦ τίτλου, ὁ σὶρ Edwin Arnold, ὁ κ. Albert Austin καὶ ὁ κ. Lewis Morris ἀπόλεσαν ἕκτοτε πολὺ τῆς βρυτύτης αὐτῶν, ἰδαίνωσαν δὲ τὴν θέσιν αὐτῶν διὰ τῶν ποιημάτων, ἅτινα ἐδημοσίευσαν κατὰ τοῦ θανάτου ἄρτι μεγάλου αὐτῶν συναδέλφου. Ὁ δὲ William Morris, ὁ μόνος ἐπιζῶν ἄγγλος ἀληθῶς ποιητὴς, ἐστὶ ταυτοχρόνως ταρξίας κοινωνιστῆς.

— Οἱ κ.κ. Marek καὶ Despeaux ἔταξαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο σειρὰν πεντεκάδεκα παραστάσεων ἐν τῷ ἐν Παρισίοις Ὡδελίῳ τῶν κυριωτάτων ἔργων τοῦ Κορνηλίου καὶ τοῦ Μολιέρου. Τῶν παραστάσεων τούτων γενήσονται καὶ ἀντίστοιχοι διαλέξεις. Ὁ μὲν Φραγκίσκος Sarcy ἀνεδέξατο πέντε διαλέξεις περὶ ἔργων τοῦ Κορνηλίου, ὁ δὲ Larroumet δέκα περὶ τῶν ἔργων τοῦ Μολιέρου.

— Ἡ ἐπατηρὴς τῆς ἀφίξεως τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου εἰς Ἀμερικὴν προῦκειτο νὰ ἐορτασθῇ τῇ προπαραελθούσῃ ἐβδομαδίᾳ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ διὰ λιτανείας, ἀποτελεσθησομένης ἐξ εἰκοσι χιλιάδων νέων καὶ νεανίδων καὶ περιελευσομένης

τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, καὶ διὰ τεραστίου πυροτεχνήματος παριστῶντος τοὺς καταρράκτας τοῦ Νιαγάρα.

— Τὰ γερμανικὰ δικαστήρια ἐτιμώρησαν αὐστηρῶς πολυαριθμούς ὀδοντοῦατρούς, οἵτινες ἀντεπιοῦντο τοῦ τίτλου τοῦ διδάκτορος, ἐρειδόμενοι ἐπὶ τῶν διπλωμάτων, ἅτινα ἀπενεμήθησαν αὐτοῖς ἐν Ἀμερικῇ. Τὰ μόνα διπλώματα διδάκτορος, ἅπερ ἀναγνωρίζονται ἐν Γερμανίᾳ, εἰσὶ τὸ τῆς φιλοσοφίας, τῆς θεολογίας, τῆς νομικῆς καὶ τῆς ἰατρικῆς.

— Πωλητῆς ἀρχαιοτήτων ἐν Σικάγῳ ἐκτίθησιν ὀρολόγιον μετ' ὄλων τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ, κατασκευασθὲν τῷ 1670 ἐν Γενεύῃ διὰ τὸν ἄγγλον ποιητὴν Μίλτωνα. Αἱ ὄραι εἰσὶν ἀνάγλυφοι οὕτως ὥστε ὁ τυφλὸς ποιητὴς νὰ δύνηται ν' ἀνευρίσκῃ αὐτὰς διὰ τῆς ψαύσεως.

— Πληροφορούμεθα ὅτι ἀφικνεῖται τῇ ἐβδομαδί ταύτῃ ἑλληνικὸς θιάσος ὑπὸ τὸν κ. Δημ. Ἀλεξιάδην, διδάξων ἐν τῷ θεάτρῳ Βέρδη. Τῷ θιάσῳ τούτῳ συμπράξει ὁ κ. Ν. Λεκατσᾶς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ.

Ἐν τῇ κοινῇ συνεδρίᾳ τῶν δύο διοικητικῶν τῆς Ἐκκλησίας σωμάτων, γενομένη τῇ προχθὲς παρασκευῇ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Η. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ἔληξεν ἡ ἐπὶ τοῦ νέου κανονισμοῦ τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐπιτροπῆς συζήτησις, ἣτις παρετάθη ἐπὶ τινα καιρὸν ἕνεκα τῆς ἐπικρατησάσης μεταξὺ τῶν μελῶν τῶν δύο σωμάτων διχογνωμίας σχετικῶς πρὸς τὸ ἄρθρον περὶ ἐπόπτου τῶν σχολῶν. Δύο γινώμαι ἐπεκράτουσιν περὶ τοῦ διορισθησομένου ἐπόπτου τῶν ἀνὰ τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Κωνσταντινουπόλεως ἑλληνικῶν σχολῶν.

Οἱ μὲν ἐφρόνουσιν ὅτι ὁ διορισθησόμενος δεόν νὰ ᾖ κληρικός, οἱ δὲ ὅτι καλὸν εἶνε ἡ ἐκλογὴ νὰ ἀφελθῇ ἐλευθέρᾳ, ἀναλόγως δὲ τῶν προσόντων τῶν ἐκάστοτε προσώπων, νὰ διορισθῇ ἀδιακρίτως κληρικός ἢ λαϊκός. Ἐπὶ τέλους ὑπερίσχυσεν ἡ γνώμη ὅτι ὁ διορισθησόμενος δεόν νὰ ᾖ κληρικός, οὕτω δὲ ἔληξεν ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νέου κανονισμοῦ τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐπιτροπῆς, ὅστις παραδίδεται προσηχῶς πρὸς ἐκτύπωσιν ἐν τῷ πατριαρχικῷ τυπογραφείῳ. Προσηχῶς τὰ δύο σώματα ἐπιληφθήσονται τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ ἐκλογικοῦ κανονισμοῦ, ἐφ' οὗ προμηνύεται μεγάλη συζήτησις.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἀπὸ τινων ἐβδομαδῶν τὰ χρηματιστήρια τῆς Εὐρώπης διατελοῦσιν ἐν καχεκτικῇ καταστάσει, ἡ δὲ κερδοσκοπία δὲν τολμᾷ νὰ ἐξεέλθῃ τῶν ὀρίων τῆς ἐπιφυλακτικότητος, ὥστε ἠθελε νομίσει τις ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς τὴν νεκρὰν λεγομένην ἐποχὴν. Τὸ χρηματιστήριον τῶν Παρισίων ἀπώλεσε μέγα μέρος τοῦ θάδ-

ρους και τῆς πρωτοβουλίας αὐτοῦ, και ἀφοῦ ἀνεβί-
 βασε τὴν τιμὴν τῆς γαλλικῆς ῥάντ ὑπὲρ τὸ ἄρτιον,
 κατελίθη ὑπὸ τινος ἐνδοιασμοῦ, ἐφάνη δὲ εὐδιάθε-
 τον ν' ἀπαλλαγῆ μέρους τοῦ βαρύνοντος αὐτὸ φορτίου,
 ὅπερ ἐπέιξε τοὺς τολμηροὺς μὲν, ἀλλ' ἀδυνάτους κερ-
 δοσκοποῦς. Ἡ πίεσις αὕτη ἐγένετο ἐτι μᾶλλον ἐπαι-
 σθητὴ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν ἐκκαθάρισιν, καθ' ἣν,
 μεθ' ὅλην τὴν ἀθθονίαν τῶν χρημάτων τὸ δικαίωμα
 τῆς μεταφορᾶς (report) ὑπερέβη τὰ συνήθη ὄρια· πολ-
 λά δὲ χρεώγραφα και μετοχαὶ ἐπλήρωσαν δικαίωμα
 μεταφορᾶς 4 και 5 τοῖς 0/0. Εἰς τὴν δυσχέριαν ταύ-
 την προσετέθη και ἡ ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς Τραπεζῆς
 ἀπότομος ὑψώσις τοῦ τόκου τῆς προεξοφλήσεως ἀπὸ
 2 εἰς 3 τοῖς 0/0, και ὁ φόδος ἐτι μεγαλντέρας ὑ-
 ψώσεως, καθ' ὅσον ἐξηκολούθησεν ἡ ἐξαγωγή με-
 γάλων ποδοτήτων χρυσοῦ διὰ λογαριασμὸν τῶν
 κυβερνήσεων Ρωσίας και Αὐστρίας. Τὰ ἐκ μόνης
 τῆς ἀγγλικῆς Τραπεζῆς ἐντὸς τριῶν ἐβδομάδων
 ἀποδურθέντα χρήματα ἀνῆλθον εἰς 2 1/2 ἑκατομμύρια
 ἀγγλικῶν λιρ. Ἐπειδὴ δὲ και τὸ ἐμπόριον ἤρξατο
 καινούμενον και νέαι ἀναλαμβάνονται ἐπιχειρήσεις,
 αἱ ζητηθεῖσαι πιστώσεις ἐντὸς τῆς παρελθούσης δε-
 καπενθημερίας ἀνῆλθον ἐν μόνῃ τῷ Λονδίῳ εἰς 3,500
 χιλιάδας λιρῶν. Πάντα ταῦτα ἀνέκοψαν τὴν ὀρμὴν
 τῆς κερδοσκοπίας, ἡ ὁποία μὴ δυναθεῖσα νὰ κρατή-
 σῃ τὴν γαλλικὴν ῥάντ εἰς τὸ ὕψος, εἰς ὃ ἀσκόπως και
 ἐναντίον τοῦ συμφέροντος τῶν κεφαλαιούχων ὤθη-
 σαν αὐτὴν, ἠναγκάσθη νὰ ὀπισθοχωρήσῃ, διότι ὄχι
 μόνον δὲν κατάρθωσε νὰ εὔρη ἀγοραστὰς ὑπεράνω
 τοῦ ἄρτιου, ἀλλὰ και ἠνάγκασε πολλοὺς τῶν κατό-
 χων νὰ ἐκποιήσωσι τοὺς τίτλους αὐτῶν, ἐπιφυλασ-
 σόμενοι ν' ἀγοράσωσιν αὐτοὺς εἰς χαμηλοτέρας τιμὰς.
 Τὴν τύχην τῆς γαλλικῆς ῥάντ ἠκολούθησαν και τὰ
 τουρκικὰ χρεώγραφα, καθὼς και αἱ μετοχαὶ τοῦ Σουεζ
 και τῶν πιστωτικῶν καταστημάτων. Ἡ ἀντιδρασις
 προσέβαλε και τὰς ὁμολογίας τῶν εὐρωπαϊκῶν και
 αὐτῶν τῶν ἀμερικανικῶν διηρηδορῶν.

Εἰς τὰς οικονομικὰς δυσχερείας προσετέθησαν και
 αἱ κοινοβουλευτικαί, ἐκτραχυνόμεναι καθ' ἐκάστην
 συζήτησιν ἐπὶ σπουδαίων ζητημάτων και ἀπειλοῦ-
 σαι ἐν μὲν Γερμανίᾳ διάλυσιν τοῦ κοινοβουλίου, ἐν
 δὲ Γαλλίᾳ ἀνατροπὴν τοῦ παρόντος ὑπουργείου, τὸ
 ὁποῖον διήλθε μὲν τὸν πρῶτον κίνδυνον, ὃν ἤγειρε
 τὸ ἐπεισόδιον τοῦ Carmaux, ἀλλ' ὑπολείπεται ἡ συ-
 ζήτησις τῆς γαλλοελβετικῆς ἐμπορικῆς συνθήκης,
 και πρὸ πάντων ὁ προὔπολογισμὸς, τοῦ ὁποίου αἱ
 συζητήσεις προημνύονται θεελλώδεις. Ἀλλὰ και αἱ
 μέλλουσαι συζητήσεις τοῦ ἀγγλικῶν κοινοβουλίου
 ἐπὶ τοῦ Ἰρλανδικῶν ζητήματος, καθὼς και τοῦ τῆς
 Ἰταλίας ἐπὶ τοῦ προὔπολογισμοῦ και τῆς οικονομι-
 κῆς τοῦ βασιλείου καταστάσεως, δὲν φαίνονται ἀπι-
 λαγμέναι κινδύνων. Εὐτυχῶς πάντα τὰ ζητήματα
 ταῦτα εἰδὴ ἐσωτερικά, και, οὕτως εἰπεῖν, οἰκογε-
 νειακά, κατ' οὐδὲν ἐπιηράζοντα τὰς διεθνεῖς σχέ-
 σεις, οὐδ' ἀπειλοῦντα κατ' ἐλάχιστον τὴν Εὐρωπαϊκὴν
 εἰρήνην. Πιθανὸν νὰ περὶστειλωσιν ἐπὶ τίνα καιρὸν
 τὴν ὀρμὴν τῆς κερδοσκοπίας, ἀλλ' ἀπίθανον εἶναι νὰ
 ἐπιφέρωσι σπουδαῖον ἐκπαισμὸν και χρηματιστικὰς
 καταστροφὰς, οἷαι ἐπέρχονται ἐν καιροῖς οικονομι-
 κῶν και ἐμπορικῶν κρίσεων, και ἐν πολιτικαῖς περι-
 πλοκαῖς, ἐν αἷς διακυβεύεται ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου.

Τούναντιον δὲ ἡ οικονομικὴ κατάστασις παρίσταται
 ζιαν ἀνθηρά, ἡ δὲ γενικὴ εἰρήνη οὐδέποτε ἐθεωρήθη
 τοσοῦτον ἐξησφαλισμένη, ὅσον νῦν. Τὸ ἡμέτερον
 κράτος πρὸ πάντων διατελεῖ ἐν πληρεστάτῃ ἐσωτε-
 ρικῆ και ἐξωτερικῆ ἀσφάλειᾳ και ἐν ἐπιζήλω ἀεξία
 οικονομικῆ χάρις εἰς τὴν περίνοιαν τοῦ ἀνωτάτου
 ἄρχοντος και τὴν σύνεσιν τῶν ὑπουργῶν αὐτοῦ. Ἡ
 κυβερνητικὴ μηχανὴ λειτουργεῖ ὁμαλῶς και ἀπρο-
 σκόπτως, τὸ δὲ ἔργον τῆς προόδου και τῆς εὐημε-
 ρίας τῶν λαῶν τῆς αὐτοκρατορίας τελεῖται τοσοῦτον
 ἀθρόβως, ὅστε δικαίως κινεῖ τὸν θαυμασμὸν τοῦ
 πεπολιτισμένου λεγομένου κόσμου, τὸν ὁποῖον συν-
 ταράττουσι τὰ ἰσχυρότερα τῶν πολιτικῶν παθῶν,
 και ἀπειλοῦσι τὰ ὑπὸ διάφορα ὀνόματα και ὑπὸ δια-
 φόρους μορφὰς ἀναρχικὰ στοιχεῖα. Τὸ νομισματικὸν
 ἡμῶν σύστημα σθηριζόμενον ἐπὶ τοῦ διμεταλλισμοῦ
 θεωρεῖται τέλειον, και μεταρρυθμίσεως ἀνεπίδεκτον.
 Τὰ κυβερνητικὰ ἡμῶν χρεώγραφα θεωροῦνται σήμε-
 ρον ἐκ τῶν ἀσφαλεστάτων ἐν Εὐρώπῃ, οὐδεμία δὲ
 ἀμφιβολία ὅτι εὐρύτερον ἐπιφυλάσεται εἰς αὐτὰ
 μέλλον.

Οἱ ἐκ τοῦ παραχοῖμα κερδοσκόποι και οἱ παῖκται
 τῶν χρηματιστηρίων ἐνδεχόμενον νὰ ὑψίστανται ζη-
 μίας ἐκ τῶν ἐνεκα διαφόρων λόγων ἐπερχομένων με-
 ταβολῶν και διακυμάνσεων τῶν τιμῶν, ἀλλ' οἱ πραγ-
 ματικοὶ κάτοχοι δύνανται ν' ἀνετίξωσι μετὰ θάρρους
 και πεποιθήσεως εἰς τὸ μέλλον. Χωρὶς ν' ἀνατρέξω-
 μεν εἰς μακροσμήνους καιροὺς παραθέτομεν τὸν
 σθηρικτικὸν πίνακα τῶν τελευταίων δώδεκα μηνῶν,
 ἐξ οὗ καταδείκνυται ἡ γενομένη θαυμασία πρόοδος.
 Κατὰ τὸ τέλος Ὀκτωβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους
 (ε. ν.) ἡ σειρά Α τοῦ Γενικοῦ Χρέους ἐτιμᾶτο ἐν
 Ἄγγλιᾳ 41 1/4, ἐνφ κατὰ τὸ τέλος τοῦ λήξαντος Ὀ-
 κτωβρίου ἐτιμᾶτο 54 3/4. Ἡ σειρά Β ἐτιμᾶτο 21 1/2
 και ἦδη τιμᾶται 31. Ἡ σειρά Γ ἐτιμᾶτο 17 3/8 και
 ἦδη τιμᾶται 22 1/2. Ἡ σειρά Δ ἐτιμᾶτο ἐπίσης 17 3/8
 και ἦδη τιμᾶται 21,87 1/2. Παραλείπομεν τὰς ὁμολο-
 γίας τῶν Σιδηροδρόμων, τὰς μετοχὰς τοῦ Μονοπω-
 λείου και ἄλλα χρεώγραφα και δάνεια, τὰ ὁποῖα ἐντὸς
 τοῦ ἔτους ἔσχον ἀνάλογον ἢ και μείζονα ἀνατίμη-
 σιν. Ἡ πρόοδος αὕτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ πρόσ-
 καιρος, ὅστε νὰ ὑπόκπται εἰς ὑποτροπιάσιν, ἀλλ'
 εἶνε ἀξία, πραγματικὴ, σθηριζομένη εἰς τὴν ἀναν-
 τίρητον ἀσφάλειαν τῶν τόκων και τῶν χρεολυ-
 σίων και εἰς τὴν προϊούσαν αὐξίνσιν τῶν εἰς
 τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν ὀριθμένων προσόδων, ἐπιτρε-
 πόντων νὰ ἐπιζώμεν εἰς μέλλουσαν αὐξίνσιν τοῦ
 τόκου.

Τὸ ἐκ 2 1/2 ἑκατομμυρίων λιρῶν νέον κυβερνητι-
 κὸν δάνειον λέγεται ὅτι ἔλαβε χθὲς τὴν αὐτοκρατο-
 ρικὴν ἐπικύρωσιν, ἐκ τούτου δὲ ἐπεκράτει χθὲς ἰκανὴ
 ζωηρότης ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ, αἱ δὲ τιμαὶ τῶν
 χρεωγράφων, αἱ ὁποῖαι καθ' ὅλην τὴν δεκαπενθημε-
 ρίαν ἐξηκολούθησαν καταπίπτουσαι, ἐβελτίωθησαν
 ἐπαισθητῶς. Ἡ τιμὴ εἰς ἣν ἐκδοθήσεται τὸ δάνειον
 τοῦτο δὲν εἶναι εἰσέτι γνωσθὴ.

Ν. ΦΩΤΙΑΔΗΣ.

Ἐπιπέθνης ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Κωνσταντινούπολις-Πέραν

Τυποθηγραφεῖον ΝΕΟΛΟΓΟΥ.